Brand
Th. IV. 139570.

John Carter Brown
Library
Brown University

Argentina 1497 col.
(Strassburg)

Stillwell B968
G W no 5057

239570.

Narragonice pfectiõis nunc̃ satis laudata Nauis. per Sebastianum.

Brãt: vernaculo vulgariq; sermõe & rythmo pro cũctor̃ mortaliũ fatuitatis semitas effugere cupiẽtiũ directõe / speculo / cõmodoq; & salute: proq; inertis ignauecq; stulticie ppetua infamia / execratõe & cõfutatõe / nup fabricata: Atq; iã pridem Per Iacobũ Locher cognomẽto Philomusum: Sueuũ: in latinũ traducta eloquiũ: & per Sebastinũ Brant: denuo sedulocq; reuisa: felici exordiũ prĩcipio

Alexander Nauis stultorũ [redacted] vranie Anno 1585

A

Epigrãma

Narragonia latine facta Iacobo Locher Philomuso: Sueuo.

Eiusdem Epigramma ad lectorem

Epigrã ma.

Armina / sint quamuis triuiali sculpta moneta.
Plaude tamen teneris lector amice modis.
Cultius eloquium nobis superesse putabis.
Si canimus tragico scripta canora pede.
Sponte quidem tenui fatuos deꝑmsimus orsu
Stultiuagisq; viris transtra locata patent.
Nauibus ergo vagis ventosq; auraſq; fauentes
Et salubres portus: & loca tuta precor.
Cogantur fatui tumido subsidere ponto.
Ne modo: da tutam Iupiter alme viam.
Si foret inter nos ætas Saturnia: pacis
Sancta fides: vite conspicuumq; decus.
Non iam tot fatuos puppis cumulasset inertes.
Aequora qui sulcant: velaq; picta trahunt.

Epistola Iacobi Locher Philomusi. Ad eruditissimũ virũ Sebastianũ Brant iurisconsultum

Epistola ad Seb. Brant.

& poetam argutissimum / preceptorem suum dilectissimũ.

s

Ifas esset: preceptor iucundissime: exotici ac barbari sermonis quiddã tuis mũdissimis auribus inculcare In presenti proludio rudis loquutor audaxq; iuuenis manibus tuis dedicarem: quod mihi labor ingenuus: sedẽtariesq; noctes ac frequẽs lucubratio peperere. Sed quia te humanitatis splendore conspicuum censorem video: absq; rubo ris macula ad te scribendum pueriles excitaui manus, nec enĩ

es de numero eorum Criticorũ.qui cum & ipsi nihil sapiant
ingenij tamen asperitudinem in alios vertunt.nec modo ali⁹
deignatus vultu.alio vocis sono:alio q̃q; incessu nec iactan=
tia obsolentiore:nec superbia arroganciore:nec capillatior(vti
maliuoli solent) meam in te iuuenilem obseruantiã manuca
pis.Memini dulciter me puerũ /stipendrjs fœlicis achademie
sub te preceptore meruisse.O dulces contabulatões quas ser=
mone tuo suauissimo conditas:publico in Auditorio te pro=
tente accepimus.auribus inq̃; tenellis & adhuc ppter puber
tatis mollitudinem strepentibus:salutares ac benuolas solitę
tue facundia disciplinas exhibuisti.Quotiens enim in freq̃n Demo=
ti gymnasio certamina poetarum grandisonamq; veterũ che sthenes.
lyn inflammasti:lepidoq; susurro cantilenas orphicas:delphi=
casq; permulsisti:quotiens ob phebi tui dexteritatez laureãq;
coronabilem /me ad aganippidos vireta scaturientesq; Casta
lij riuulos concitasti.Quemadmodũ attice iucunditatis prin=
ceps Demosthenes Platonisq; nostri tenellus auditor /oratõe
quam gallistratus orator concitatissimus /pro oropo acturus
ab eloquentie studiũ commotus extitit.Ita tu charissime pre=
ceptor animum meum primitus ad fœliciores studiorum se=
cessus:antraq; iucundiora tua affabilitate ac vbanitate indu
xisti.Gratias igitur nõ quas volumus sed quas nostri pecto
ris exiguitas valet:referre non dedignemur.Nam si gratiarũ
actiones in hoc epistolio pro infusa eloquẽtia: proq; musarũ
inspiramine iam tibi psoluere conarer.Hilotici calami argu=
tia:ægiptieq; papyri crassitudo nostris sudoribus vix satis fa=
cerent.Nostre itaq; ruditates exercitamenta /hilari fronte iu=
cundissimoq; mentis examine trutinabis.Laudabis discipu
li tui audaciam:qui sui p̃ceptoris saluberrima rythmata:latia
li (quamuis dura acbalbutienti lingua etheutunico lingua
gio vertit.Nec id pudoris loco habendum duco. Cum & frã
cisci Petrarche philosophi Stoici:ac Meonij vatis sectatoris ce
leberrimi:cantõesvulgures:vernaculaq; dictamina /Philip
pus Beroaldus bononiensis /eque preceptor meus /omnisq;
vetustatis candidissimus inquisitor: cui etiam iamdudum

primas partes in omni dicendi genere. Italia: felsinaq; virilim tribuit) in latinū sermonē vertere non est dedignatus. Idem Boccatij interpres esse voluit. Maximi igitur spectatissimiq; honoris premijq; loco duximus: q; me sermonis tui vernaculi (quo egregie polles) interpretem esse voluisti. Illud nempe inter precipua humanitatis genera locari solet: cum a precepto re discipulus ad honores egregios eleuatur. Tanti igitur te facio: quanti Isocrates Platoq; Socratē / sanctissimū fecere. Nec cedo ea in re Theophrasto: qui aristotilem peripateticoq; fundatorem maximū maximi fecit. Et quid priscos cito: cum satis superq; mea in te obseruabilis piaq; veneratio / longe lateq; per fines Germanie: eruditissimasq; latij scholas / me preconе / intonuit. testis est mihi Hubertinus Clericus Crestētinas marchionis Montisferrati & pedemontani poeta stipendari? apud quem cassalę tuam egregiam virtutem exposui. Interrogabat enim vir iste apprime doctus orator tersissimus: an etiā Germanie fines eloquentie ac argutioris muse dogmata passim seminarent: te aiebam amicū qui stilo nasū apud nostrates faceres. Itaq; in verba fidentior factus: te adhortari nō desinā: vt in hijs nostris lucubratiunculis fauorabiles assensus: curāq; presentē adhibeas. nō enim dubito: quin crassis quidam auribus: corde obstinato: impexis supercilijs / scissili palliastro sutulicq; centuculo amicti: manus sanguinarias temere nobis impīgant. horum glutinosarum faucium latratus: larualesq; ac tortuosas exclamatōes: celeusmaq; nauticū: cauillum exoti cum: sellularias castigationes: te duce: te pręside: te quoq; tutore facile superabimus. Est etiam nobis altior cothurnus: sūt nobis syrmata longiora: & dexter Appollo cum iucunda camenaruꝫ chorea / mondnm ędes ac nostra diuersoria deseruit. casta siquidem manu palladis artes: sacramq; Matheseos arā: thure vapido / frequentiq; libo veneramur. Igitur: dulcissime fautor: ventis impera: et nauiculis nostris: ac phaselis salubres auras precare. Vale. Datum Friburgi. kal'. februarijs. Anno domini. xcvij.

Isocrates Theophrasius

Hubertinus

Carmen eiusdem ad Se. Brant

Si mini nunc pgan sacros concederet arcus
Verteret innutidos & mea verba pedes:
Et idaret arguti cultissima plectra leporis
Ad te migraret non bene culta lyra.
Nil rude: nil tepidum: venerando nomine dignum.
Esse tuo poterit: tu quia dulce canis.
Siue velis numeris facundos nectere sensus
Seu lyricus chordis: optimus arte vales
Expertes numeris seu malis condere voces
Audes magnifico cum cicerone loqui
Iam modo plaude: tuis fœlix Germania nymphis
Quas fontes Rheni Danubiicq; fouent.
Non sumus auersi a musis & Appolline dextro
Tangere iam didicit Theutona terra lyram.
Musica nostrates /phœbo duce /venit ad oras.
Scimus & argutos voce sonare modos.
A regione procul nostra: permessidos vnda
Sacra scatet: nec nos Aona prata rigant.
Grecia clara suos potuit lustrare poetas:
Hecquia vicino flumine pasta fuit
Ad latioscq; lares facilis penetrauit apollo.
Attulit & secum plectra canora lyre.
Nos tamen /horrendis cœlum produxit in oris
In quibus ingenii est non bene cultus ager. /
Sarmatice loquimur: ructamus verba labello
Crassiloquas voces patria nostra tulit.
Sed postq; Titio sacras euoluere musas
Incepit: lepidos atq; docere modos.
Manauit studiosa cohors: quæ pectine molli
Ludit: & astringit verba soluta pede
Vtile nam docto multis pallescere ludo.
Hoc nihil egregius maximus orbis habet.
Virtus et ratio studiorum: premia laudum
Parturit: & tituli stemmata clara parat.

Excusatio

Vatibus & dantur meriti fomenta laboris
et retinet laudes diua thalia suas.
Plaude senex nostro vridis quoq; plaude iuuenta
Ductori: vester hoc duce crescit honor.
Pandere scit numeris diui sacraria phœbi:
Nil latet Aonijs fontibus huncce virum.
Oscula sepe damus teneris iucunda labellis
Versibus egregijs: dulcis amice: tuis.
O vtinam tecum possem tractare loquelas
Assiduas: nitidos & sotiare pedes.
Quicquid enim sacris phœbi de fontibus hauris
Candidulis numeris nectis & eloquio.
In lyricis modulis blandissima carmina dictas
Structilis: argutus: candidus atq; teres.
Nonelegis minor es: te choi sacra phileteę
Accipiunt comitem. te sotiumq; vocant.
Sed quia non opus est clarum laudare poetam
Iam facit emeritam pagina scripta fidem.

Saphicon eiusdem philomusi excusantis ingenij sui paruitatem.

Excusatio autoris

Grandibus possunt numeris tonare.
Quos facit Pęan celebres poetas
Quos et aspirant tenere camenę.
Numine sacro.
Mentis hi crassę tenebris fugatis
Rebus externis procul hinc abactis
In poli tendunt superos meatus.
Pectore docto
Flatibus sacris agitantur vsq;
Candidivates monimenta condunt
In quibus fulgent anime furentis.
Delphica sensa
Inclytus vates radios Eoi
Solis inquirit refugasq; stellas.

Mente rimatur: numerisq; condit
Sydera cœli.
Sepe ventorum rabiem sonorum
Versibus pingit boreeq; flatus.
Frigida & septem numeris reuoluit:
Plaustra tritonis.
Candidus vates rutilo sub ortu
Colligit versus quia magna queerit.
Facta: scit causas varias latentis
Reddere mundi
Indytus vates celebres camenas
Turribus regum venerandus affert:
Resq; describit populi potentis
Carmine magno.
Candidus vates litu o canoro
Bellicos fortis recinit labores.
Et tuba Martem recitat ferocem: &
Prelia cantat
Indytus vates trahit ad cothurnum
Mentis ardores nitidumq; syrma
Induit: lapsus recolit potentum: &
Ardua fata
Fœtibus tantis mihi non repleuit
Sic sinum phœbus rigido sub antro
Incubat noster labor: & minutos
Coucipit orsus
Igneis non sum facibus perustus
Quas facer phœbi chorus /& diserta
Turba musarum /lepidis abunde
Mentibus infert.
Ergo supremam veniam precamur
Nostra q; riuo sterili cameno
Fluxit: & sacras violauit vndas
Carmine rauco
Alter in cecis cumulet latebris
Fabulas: tristes canat & labores
Martie pugne: referat ferocem.

Epigrãma

Mulciamq;.
Me iuuet versus humili boatu
Condere: & mentem cythara minori
Rite solari; pariter iocoso
Soluere neruo
Gratiam: credo, dabitis tenellis
Musulis pigrogenitis sub axe:
Sufficit: nostro siquidem magistro.
(Crede) placebunt

Ad Lectore

Epigramma in narragoniam.

Iacobi Locher philomusi. ad lectores

Nauem stultorum iucundo scõmate promisit.
Brant: cuius celebris fama decusq; viget.
Quam satyram vocitare queo: nam candida pangit.
Munera virtutum: conterit atq; probrum.
Efficere argiuus vix hoc potuisset Homerus:
Qui lusit veterum prelia magna ducum.
Sydere sub fausto nascentia fata tulisti
Preceptor dulcis: ingenuusq; comes
Quos tibi concessit vernacula lingua lepores.
In latios vertam simplicitate modos.
Curríte qui nostrum cupitis conscendere nauem.
Transit ad hesperium iam bene picta fretum
Alter ad obliquõs conuertit brachia remos.
Alter stultigerum candida vela gerat
Curríte: iam properat cursu compulsa triremis.
Et mare nunc medium carbasa nostra tenent

Psalmo Cvi.

Ad narragoniam

Hi sunt qui descendunt mare in nauibus / facientes operationes in aqs multis. Ascendũt vsq; ad celos: & descẽdũt vsq; ad abyssos. aĩa eorũ i malis tabescebat. Turbati sũt et moti sunt sicut ebrij: et oĩs sapĩa eorũ deuorata ẽ. Psalmo. Cvi:

Ad iohannem bergmannum.

de Olpe. Iacobi Locher decatostichon.

Tempore fœlici currunt presentia cursu

In quibus Aonias euehis Olpe deas: Olpe
Nostrates/claros solos facis esse poetas.
Scripta palatino das quoq; nostra Iouí.
Te duce: multisonus Brant/claro nomine fulget:
Edidit & longe posteritatis opus
Gloria magna tuis manibus debetur: & vsq;
Debet Thespadium te celebrare chorus.
Imprimis argutis dictata recentia signi
Roma pares nostris non habet ipsa notas. Vale

Ad iacobum Philomusum.

subeunde/pfectõois Narragonice: e barbaria
in latiale solum: exhortatio Sebastiani Brant. Exhorta
tio. Seb:
Nuper ego stultos vulgari carmine scripsi. Brant.
Est satis hic noster notus vbiq; labor
Narragonum quando nobis fabricata carina est.
Theutunico qualem struximus eloquio.
Quam deinde vt volui contexere/sorte latino.
Scõmate pro doctis: principiumq; dedi
Occurrere mihi tam crebra negotia passim.
Que versu exorsum/detinuere pedem.
Quo sit/vt inceptum tam dignũ opus/ipse reliquit
Et fregi/calamum quem semel apposui.
Atq; ita destituí medijs palynurus/in vndis
Stultiferam nauem remiuagamq; ratem.
In re proinde tibi nostra: preq; omnibus vni:
Tradimus omnimodas chare Iacobe vices.
Otius attollas malos: classemq; relaxa
Antemnasq; suo flamine ventus agat.
Tuq; gubernaculo subeas: clauumq; retorquens.
Fac fatuos quosuis per sua transtra loces.
Flecte viam velis: remosq; impelle: rudentes
Excute: quo cursu concita nauis eat.
Incautos fuge sed scopulos/penitusq; latentes.
Scyllam/atq; aduersi monstra caueto mali
Anchora cum sit opus prora iactetur ab alta

Ne tibi collidant ventus & vnda ratem
Vortice precipitem /caue sis /ne te impetus vllus
Siue procella vorax,obruat inde vale

In narrogonicam profectionem Celeusma sebastiani Brant

S.Brant

Hortor adeste viri quos nunc vocat eurus: eundum est.
Stultorum in patriam /carbasa plena volant.
Tendite narrogoniam pro pere atq; ab littore funem
Rumpite: nec mora sit: vncta carina notat
Licet: obruimur: numerum sine fine videtis
Qui comitatur: eum non capit vna ratis
Nec reputate viam /maribus dumtaxat apertam.
Quin & feminea est copia mixta viris
Peruigil exegit noctes (mihi crede) perhennes
Qui nos collegit: composuitq; rati
Et merito. quis enim nostrum presentia curat:
Preteritis ve dolet: siue futura cauet:
Contemplator age hoc speculum: quicunq; cupiscis
Scire hominum vitas: interitusq; graues
Nam qui se /vitamq; suam speculatur in isto
Codice: non dicet se facile esse bonum
Qb̄ si quis /sapiens sibi /se nusquam putet esse
Nos inter: cunctis se sciat esse locis.
Ipse ego cunq; locum volui mihi querere forsan:
Inueni in quouis me fore sepe loco.
Vera loqui deceat: rumpantur vt ilia stultis:
Illorum nec me iurgia vana mouent

Prologus Jacobi Locher

Philomusi: in Narragoniam Incipit.

c Vm mecum diu multumq; cogitassem: lectores fauentissimi: de rerum humanarū cursu confusissimo: comperi me hercule: ex meditatōne mea vigilanti /quā plurimos errorꝫ gradus: quibus huma-

num genus in precipitium labitur. Ad sanandas igitur mortalium egritudines /pturbatõesq; intolerabiles: plerisq; sapientes ac litterati homines /fructuosissima dogmata scripsere: quę vulneramẽtis lacerate Aesculapio melius sanarẽt. Quippe apud grecos primitus instituta fuere gymnasia in quibus salubris profitebatur medicina: quę pturbatis animis fomenta ac nutrimenta iucundissima conferebat. Vnde & Socrates ille maximus sophie cultor primus de moribus disputare cepit, cum enim in rebus naturalibus: certum bonorum ac summe fœlicitatis finem ponere nequiret: mentis sue contemplationes sublimes ad mortalitũ virtutum studia contulit: & tantum in philosophia emicuit: vt ipse e celo philosophiam euocasse diceretur. Is enim cum mortales ipsos prodiues ac pronos advicia conspiceret: hoc remedio confusis moribus occurrere cogitans in publica Athenienstum palestra: ea docuit precepta: quę summi boni fontes limpidos reludunt. Post fatuꝫ vero socratis: successit diuinus ille Plato: q bonã ætatis sue partem in morali sophia consumpsit, nec ab re: quo nam studio melius aut sanctius humano succurrere potuisset generi: scripsit saluberrimas leges: edificauit rem publicã speciosissimã: constituit humanam societatem iucundissimaꝫ: imposuit frenum libidini: ignauiam mortalium ad virtutes excitauit. Tẽpestate tũ philosophorum ętas poetarũ fulgidissima interuenit quę ob dicendi fingendiq; iucunditatem: non mediocrẽ locum inter eruditos obtinebat. Quorum quidam heroicũ carmẽ: quo res diuine humaneq; decantari solẽt: cultissima scriptione celebrarũt. Quidam de agricultura: alij de planetis & cursu syderũ motuq; polorum, nonnulli de amoris imperio: vt elegiaci: Pleriq; de regum ac principum miserabili casu / vt Tragici: poemata elegantissima composuere. Reliqui Commediam (quam Greci archeam vocarunt) cum magna dicendi libertate coluerunt. E quorum numero Aristophanes: Eupolis Atq; Gratinus / Laudatissimi vates claruerunt: cum enim viderent iuuentutem Athenienstum cęteregq; Grecię / omnibus libidinum generibus irretiri: occa-

Socrates

Plato.

sionem notandi acceperunt: & plano quidem eloquio: quo-
rumcunq; sceleratorum hominū vicia ac peccata libere mor-
debant. Ex hac veteri cōmœdia nostri latini nō inelegans scri-
ptitandi genus formarunt: & primus Lucylius quidem saty-
Lucili9. ram latinis dedit: in qua nominatim scelera Rhomanorū pri-
cipium: ciuiūq; priuatorū canebat: salibus multis: iucundaq;
dicacitate totam perfricabat vrbem. Non certe istac ratōne du
ctus: vt fandi lasciuiam & effrenatam quandā pcacitatem ex-
erceret: sed vt virtutum studia: doctrinasq; salubres excitaret:
& vicia e medio fugaret. Igitur Satyra tota latinorum est (vt
inquit Fabius /libro decimo Institutōnum oratoriarum: pro
Satyra quam nos habemus Graij archeā priscā Cōmediā tra-
ctarunt. Post Lucilium eloquio rudē: Horatius Venusinus
Hōrati9 successit qui sermone tersior atq; emunctior non paruā glori
am Satyra meruit. Persius vnicū librū reliquit: in quo nomē
Persius. suum immortalitati cōmendauit. Postremus omniū prīceps
Iuuenal9 Iuuenalis: qui quod in singulis Satyricis vatibus enituit: id
totum suo iucundissimo dulcissimoq; poemate complexus ē.
O mores: o tempora: vt quid nostrates sapere nō incipiunt:
cur vates non colunt: cur poetarū interpretes rapsodosq; non
venerantur: An ignorant q; pdesse volunt: aut delectare po-
ete: aut simul & iucunda & ydonea dicere vite. Edocent enim
quę mala: quę bona sint: quid vitia. quo virtus: q̄ ferat error.
Naz impios /superbos /Auaros /luxuriosos / lasciuos /dedica
tos /iracundos / gulosos /edaces /inuidos /veneficos / fidefra-
gos /temerarios /audaces /temulētos /indoctos & fatuos / po
ete facerant. Econtra virtutis candidissimos imitatores laudi-
bus magnis extollunt: & cuiq; suorum meritorum prēmia
assicribunt. Cum vero nostra tempestate tam pene innumeri
sint fatui & stulti homies /qui neglecto virtutis amore: ad te
nebras ac huius mundi illecebras tendant: operepreciū fuit
vt denuo vates aliquis eruditus & vafer resurgeret / qui ma-
nifestaria stultorum delicta: vitamq; spurcissimā taxaret. Hāc
scribendi libertatem: preceptor noster iucundissimus / Seba-

ſtianus Brant Iurium doctor: poetaq; haud ignobilis: ad cõmunẽ mortaliũ ſalutem lingua vernacula celebrauit. Imitatus Dantem Florentinũ atq; Franciſcum Petrarcham heroicos vates. qui hetruſca ſua lingua: mirifica contexuere poemata. Cum vero narragonia ſeu Nauis fatuorũ (quam non inepte ſatyram appellare poſſumus) omnibus gentibus perneceſſaria ſit: operepręciũ eſſe duxi: vt eam in carmen verterem latinũ: quo exteris quoq; natõnibus (quibus nullũ eſt lingue noſtre commertiũ) ꝓdeſſet. Sunt enim Galli: ſunt Auſonij: ſunt Iberi: ſunt Pannonij: ſunt deniq; Greci: qui id genus dictaminis non caperata fronte lectitent. At vos lectores date veniaꝫ Iacobo Philomuſo: ſi quid ob ingenioli ſui mediocritatẽ peccauerit. Eſt quippe preſens liber: cũ ad ſalubrẽ ſapiẽtie cõmoditatiſq; doctrinã: tũ ad demẽtie: ſtulticieq; vãitaẽ expurgandã editus Intueat̃ ergo hũc ꝑlegatq;: q̃ſquis veluti in ſpeculo / cõditonẽ vitãq; ſuã nouiſſe ꝑſpexiſſeq; laborat: q̃ fœlicius trãſigere valeat ęuũ.

S. Brant

Hecatoſtichon in proludiuꝫ.

auctoris / & Libelli Narragonici.

Per cunctas reſonant fauſtiſſima dogmata gentes:
Orbeq; nunc toto ſcripta ſacrata vigent.
Biblia: que veterũ congeſſit myſtica patrum:
Iura: fouet ſacris pectora noſtra cibis
Sunt plures ſophie libri: quibus optima moꝝ
Verſatur ſeries: cõmoditaſq; patet
Admiror tamen hoc cuncti ꝙ lumine viſo
Doctrine: in tenebris pectora cęca gerunt.
Ex toto ſalubris mundo doctrina fugatur.
Nocte igitur ceca fluctuat omnis homo.
Pallas ad æthereas rurſus cõtemta cateruas
Tranſijt: & ſuperis ſeruit amica choris
Dexteritas ſimplex: veri prudentia: ceſſit:
Atq; fides: pietas: & probitatis / amor:
Spernitur ad mores quicquid perducit honeſtos:
Spernuntur legis & monumenta ſacre.
Id quod eſt peius: tales quia neſcius error
Voluit: & immoto continet vſq; gradu

Proludium.

Prolusium libelli

Per fora /per plateas /vicos madidasq; tabernas:
Passim stultorum magna caterua salit
Caupones: scurrasq; leues: & pharma copolas:
In precio magno turbidus orbis habet.
Dotibus explosis animi: sectamur inertes
Corporis illecebras: desidiamq; malam.
Est igitur numerus stultorum maximus: orbeq;
Qui taminat totum: stulticiaq; fouet.
Quidam etiam meros toto se tempore stultos
Cum videant: sanos se tamen esse putant.
Nil sapiunt homines precordia crassa gerentes:
Prudentes nimium se tamen esse putant
Attamen vt stultos possim cumulare prophanos
Quemlibet ad meritum iure notare queam:
Innumeras dasses fingam /longasq; triremes:
Et naues celeres: veliuolasq; rates
Si non sufficiunt: cristata petorita: rhedas:
Esseda gallorū: iam sine fine struam
Nec potis vna ratis stultorum pondera ferre
Quos gerit innumeris versibus iste liber.
De numero tanto stultorum qui modo viuunt:
Accelerant pedibus ad mea vela citis.
Non aliter quam si volitet per gramina florum
Turba apium: dulces perstrepat atq; fauos:
Quidam: ne cursu tardo mea carbasa linquat:
Nando sequi stultam cogitat vsq; ratem.
Quilibet ad primum gliscit conscendere transtrum:
Et regimen nauli solus habere cupit.
Curritur ad nauem pōstremus quisq; veretur
Esse. procul toto flumine vela micant.
Narragonum hec classis /titulo sic iure feretur:
In qua stultorum quilibet esse cupit.
In speculo veluti faciem quis rite tuetur:
Effigiem vultus conspicit atq; sui:
Sic modo de nostro capiat manifesto libello
Signa quibus vitam conspitiatq; suam.

Nemo caret vitijs: nemo est sine crimine vite
Ergo stultorum candida vela trahit.
Nec poterat quisquam causa sapienter in omni
Se gerere: & nulla cõtaminare lue.
Qui bene mortales secum considerat actus
Et trutinat mẽtis omnia facta sue:
Inueniet causam: poterit cur stultus haberi:
Vt modo sectetur remigis vsq; viaz.
Quisquis enim stultum depicto stygmate dignum
Se putat: & viuit simplicitate rudi:
Is poterit sapiens: tandem prudensq; renasci:
Et fieri diuę Palladis inde comes.
Sed qui nunc prudens: casus vult esse per omnes:
Nil sapiens /semper noliger esse solet.
Hos siquidem atq; alios poterit studiosa caterua
Perlegere: in propriis colligo quos titulis.
Nobilis & derus: venit huc cum paupere /diues
Ciuibus vrbanis carbasa plena sonant.
Rusticus: imberbis iuuenis: curueq; senecte
Turba venit: pueri: stultiloquusq; parens:
Indocti doctiq; simul /longo ordine cincti:
Ad pictas properant; /accelerantq; rates.
Fœmineumq; genus: turpis q; sepe voluptas.
Incitat: & torquet non moderatus amor.
Stulticolas inter nostros diuertere gliscit:
In speculo scelera & perspicere vsq; sua.
Attamen vt quisquis nostri dictaminis orsus
Rite sciat: frontem prębeat oro piam.
Pangimus ad certam multorum hec scripta salutem.
Sygmate que mordent duriter omne genus.
Sed si forte malus voiet hos confundere risus
Scriptorisq; vafros dilaniare iocos
Facundas capiat causas: de codice primo:
Theutonicis numeris qui bene cultus adest.
Et causas itidem iustas tibi deinde feremus:
Cur multis prosit fictio nostra viris

Psalmi. xlviij.

Argumentū

Sic quoq; satyrici quondam fecere poęte:
Mordentes populi dedecus atq; nefas.
Hos sequimur. cui⁹ studio / linguaq; minores:
At cupimus mores nunc medicare malos.
Est animus tenere multum ꝓdesse inuente:
Vt scelus explodat / stulticiam grauem.
Parcite: stultorum dum signa micantia fingo:.
Turritasq; rates ad freta nigra traho.
Parcite: si vestris signum de moribus addam
Stultigeris frontem significemq; notis

Argumentum in narragoniā

Ad humani generis felicitatē: documentūq; saluberri-
mū: stultorū classis ad narragoniā cōstructa fulget: quā
quidem omnes conscendūt: qui de semita veritatis. & a
perto sani intellectus calle vagantes: in varias & vmbro
sas mentis tenebras: ac corporis illecebras corruūt. potu-
isset pñs hic noster libellus / nō in cōcinne satyra nuncu
pari: sed auctorem nouitas tytuli delectauit. sicuti enim
prisci satyrici: varijs poematibus contextis: scelera ac p̄ui
tates mortaliū reprehēdebāt: ita nostra hec pagina. status
& cōditōes hoīm ad oc'los depingit. vt tanq; in nitidis-
simo spec'lo: q; quis mores & vite sue lineamenta cō tu
eat. Nolim tñ arbitrē fides laboris nostri lector: verbuz
nos verbo mi reddere (vt Flaccus ait) Sensus eniz dūta
xat notasq; vernaculi carmis simplici numero latie trās-
tulimus Qua propter & veniā p̄sumpte nostre audatie
ab oībus lectorib⁹ nos cōsecuturos cōfidimus si prius i
genij nostri mediocritatē: & teneros lanugis ānos cōsi-
derauerit. poeticas nēpe egressiones: & fabulosaz obscu
itatē studiose p̄terij nudisq; & natiuis verborū structu
ris: facileq; sniaz iūctura: op⁹ absolui. Nostris id circo lu
cubratōib⁹ votisq; q; qs lector bñ p̄carivelit: obsecramur

Inter precipuos pars est mihi reddita stultos
Prima: rego docili fastaq; vela manu.
En ego possideo multos / quos raro libellos
Perlego: tum lectos negligo: nec sapio.

Primus in excelsa teneo q̄ naue rudentes
Stultiuagosq̄ sequor comites per flumina vasta:
Non ratione vacat certa:sensusq̄ latenti:
Congestis etenim stultus confido libellis
Spem quoq̄ nec paruã collecta volumina prebent
Calleo:nec verbum nec libri sentio mentem.
Attamen in magno per me seruantur honore:
Pulueris & cariem plumatis tergo flabellis.
Ast vbi doctrine certamen voluitur:inq̄
Aedibus in nostris librorũ culta supellex
Eminet:& chartis viuo contentus opertis:
Quas video ignorans:& vano lumine solor
Constituit quondam dites Ptolomeus: haberet
Vt libros toto quesitos vndiq̄ mundo.
Quos grandes rex: thesauros esse putabat
Non tamen archanę legis documenta tenebat:
Quis sine non poterat vite disponere cursum.
En pariter teneo numerosa volumina /tardus
Pauca lego: viridi contentus tegimine libri:

De inutilibus libris

Ptolomeꝰ philadelphꝰ cuiꝰ meminit Iosephus. li. xij.

De bonis

Cur vellem ſtudio ſenſus turbare frequenti:
Aut tam ſollícitis animũ confundere rebus:
Quí ſtudet aſſiduo motu / fit ſtultus & amens.
Seu ſtudeam: ſeu non: dominus tamen eſſe vocabor.
Et poſſum ſtudio ſocium diſponere noſtro:
Quí pro me ſapiat: doctaſq; examinet artes:
At ſi cum doctis verſor: concedere malo
Omnia: ne cogor fors verba latina profari
Theutonicos inter ballos ſum maximus auctor
Cum quibus incaſſum ſparguntur verba latina.

Prouerbiorũ v. O vos doctores. qui grandia nomina fertis.
Reſpicite antiquos patres: iuriſq; peritos:
Non in candidulis penſebant dogmata libris
Arte ſed ingenua ſitibundũ pectus alebant.
Auriculis aſini tegitur ſed magna caterua ꝛc̃

Prouerbiorũ v. Ciuilis quicunq; gerit conſulta ſenatus
Nec ſua decernit: verũ aliena probat
Proſequiturq; grauí ſimplex errore potentes
Illę agit / inq; ſcrobem trudit vbiq; ſuem

debo. cõ

Complures properant ciuilem intrare ſenatum
Eccle. ij. Vt populi ignaui vanos ſectentur honores

Iura tamen tales ciuilia: recta latentq;
Consilia: in tenebris & ceco tramite pergunt
Tellus habet veteres consultoresq; peritos
Qui fas atq; nefas iuste pensare solebant
Possidet insignis iam ciuica regna senatus; l.ij.ff. de
Consiliumq; regit: qui nescit soluere nodum ori. iu.
Hic in consilio magno a prętore rogatus.
Non noua de crasso dictamina pectore profert.
Ast alios sequitur: ne sit contemptus ab illis.
In studio quorum seruatur publicus vsus
Heu grauis indocti surgit iactura senatus
Non satis est alios sectarier vsq;: sed orsus
Tu proferre nouos debes: & voluere mente
Legis vtrumq; caput: ne quis te iudice stulto xi. q. iij.
Damnatus. superis diuis tua crimina pangat & si ad
Forte putas summū nusq; curare tōnantem tempus.
Res hominū: cursusq; vagos: mentesq; prophanas:
Crede mihi / iuris normam si noscere velles
Iusticieq; modum: quo / re sapienter in omni
Consilium monstrare tuum: mentemq; valeres:
Antea consuleres doctos / iurisq; peritos.
Quam tua de grauibus fieret sententia rebus.
Qua trutinas alios mensura: aut lance rependis: de pe. &
Aecus hac eadem stigijs torquebit in vndis. re. c. cuj
Est deus omnipotens qui nos post fata: supremo ex eo
Iuditio censet: iusta quoq; lege citabit. C. de iu
Inueniet quisquis: populos quo iure misellos di. l. rem
Torserit: & facti post mortem premia dantur. non no
Inter mortales qui non obseruat honestum: uam.
Iusticieq; viaz viuus: post fata seuerū
Censorem inueniet: nec tunc sapientia mundi: de re iu
Nec vires animi censuram auertere possunt. di. cum
eterni li.
vi.

De auaritia & prodigalitate

Pertinet ad proram nauis: cui summa voluptas
Est in diuitijs / terrigenisq; bonis:
Gaudia magna putat nūmos seruare dolosos:
Nec fruitur partis: stultus vbiq;: suis.

De auaritia

De auaritia

Qui legit immensum nummorum pondus & auri:
Raraq; de partis cęptat solatia rebus:
Stultus ad illecebras /& gaudia fera nepotum:
Psalmi. xlviij. Congerit hos sumptus: terraq; vorace recondit:
Ad stygios penetrat sed cum defunctus auernos:
Et vada cocyti tenebrosi pallida lustrat:
Eccle. v. Psalmi. xlviij. Nil sibi diuitie prosunt: nil sortis auarę
Congeries: sitiens Acherontis flumina gustet:
Stultior est timido multum (mihi credite) auaro
C. de cura. furio. l. i. Prodigus: acceptis qui nescit limina rebus
Ponere: sed vitijs census largitur iniquis.
Et male quęsitis opibus ludibria vendit.
Est qui sollicitis stultus compilat amicis.
Diuitias: anime nec vult curare salutem:
Sed vigilare metu. trepido noctesq; diesq;
Cogitur: vt posita sit magnũ pondus in arca.
Heu frustra diues: inferna nocte sepultus
Non tibi delitias prębstabit copia rerum
Heredesq; tui nullo te munere vellent
Iob. xxv Soluere: liuentis fugeres vt tartara ditis

Tantalus alter eris: glauco qui postus aceruo
Vndarum: inter eas sitibundo gutture flagres.
Largire debes pro diuo nomine christi
Pauperibus: celi capies sic regna sereni.
Optauit nemo sapiens ꝙ in orbe potenter
Regnaret: diuesq; foret: sed dulce mineruę vt
Dogma sequi posset: secura vt viueret aura:
Excellit sapiens cuncti spectacula mundi.
Auri sacra fames crassum anticipare coegit:
Fata: ꝙ is cupidus parthoꝝ vasa sitiret.
Thebanus sophiam cum vellet discere grates.
In mare proiecit nũmorum pondus & auri.
Quilvigilant igitur terrenis rebus: auernis
Commendant animas vacuis: ditiq; parentant.

Quisquis amat ritus proferre & fingere inanes
Instituens populos sic nouitate rudes.
Is mala dat cupide ludibria multa iuuentę:
Et stultum manibus stultior ipse trahit.

Tantalus

Tulliu in pa.

Crassus .i. q.i.c. ꝙ qdaꝫ v.crassus

Crates thebanus.xij. q.ij.gr̃ia ep̃i

Tempore quę fuerant ignominiosa vetusto.
Atq; scelesta nimis: iam nostra ętate probantur

Nathei xiiij.

De nouis ritibus

A multis ritusq; noui seruantur honore.
ij. re. x: Laudis erat quodam barbatos esse parentes:
Atq; supercilijs mento gestare pudico:
Socrates Socratis exemplo barbam nutrire solebant
Cultores sophie: quorum sapienta mundum
Deseruit: celsas Iouis & conscendit ad arces.
Sed nunc irrepsit morum corrupta libido.
Manauitq; nefas: & vite subdolus vsus.
Ecce pudet multos barbam nutrire seueram
Sed vellunt toto excretos de corpore pilos.
Iuuenal Vt seruare cutem mollem: corpusq; supinum
Possint: & stultum casus ductare per omnes.
Sycambri Aethiopes. Crinib⁹ in nodum contortis more sycambri.
Aethiopumq; micant: heu crispos ferre capillos
Fas reputant: & nudos fucati pectoris artus,
Pandere vt ingenuas possint captare puellas.
Colla premunt quidam sertis / & torquibus aureis:
Et digitos onerant gemmis: auroq; rotundo.
O mores hominum: corrupta o tempora / & atra.
Mathei xvij. Nemo nefas censet vestes gestare plicatas:
Atq; habitus curtos nimium: tinctosq; colore:
Sicq; palam apparent genitalia membra: pudore
Deposito: & nullo conduntur tegmine dunes.
Quid tunicas memorem varias? quid pallia narrem
Fimbria quę croceo vestit circundata luto?
Quid ve pedum referam vestitus vsq; probrosos:
Moribus Assyrios sequimur: thurcosq; prophanos.
Et recutitorum peiores ritibus. o heu
Talia cur pateris pugnax Germania pelle
Germania. Pelle inquam ritus media de gente pudendos.
Ne ve tuam perdas famam. deus vltor acerbus
Hos premet. e quorum nascuntur crimina vita

De antiquis fatuis

Ad structum quamuis languens declino sepulchrum.
Triuerit & metam iam mea vita datam.
Non tamen antiquos fatuorum desero mores.
Stulticieq; vias inueteratus amo

Inueterata meę demẽtia craſſa ſenecte.
Non ſolitos linquit mores. vitam ve priorem
Sum puer. & centum tranſacti temporis annos
Connumerare queo. nec enim ſapientior vſquam
Eſſe velim. pueris ſtultorum ſigna miniſtro.
Stultitieq3 meę regimen preſcribo malignum.
Et mala viuendi /mihi taſtamenta relinquo:
Exemplarq3 mali ſum /duxq3 & peſſimus auctor.
Quod puer edidici: facto monſtrator inerti:
Stultus ego ſemper: tamen hac laudarier arte
Percupio: inſanam & ſceleris protendere famam:
Et vitium monſtrare meum: mc reſq3 pudendos
Audeo: de celebri tanquam certetur honore.
Nunc refero per me deceptas vndiq3 gentes:
Me duce nunc facto tot ſemina ſparſa malorum
Immemor hunc prauũ vite conuertere curſum
Quin doleo: q non conſueto tramite ſemper
Ire queo: & ſtultas penitus conſummere veſtes.
Sed quia non valeo curſum complere veruſtum
Hec nato diſcenda meo: teneroq3 nepoti:

De antiquis fatuis.

Eſaye. lxv.

c. exſtudijs. & c. cuz in tuuẽtute. de p̃ſumptõnibus.

Prõponam: fingamq; vias ad crimina largas
Hic alacer /fatui patris /vestigia temptet:
Et discet prodire gradu genitoris iniquo:
de cõse. di. v. c. Gaudet & ipse parens: natus q; crimine maior:
vlti. in glo. Progressum sceleris superat /numerũq; malorum:
Spemq; gerit pulchram de nato. quum sua gestat
Signa: quibus vite malesanos triuerit annos.
Moribus in prauis versabitur illios etas.
Stulticieq; vias nunq; postponet inertes.
Ergo reget picte stultorũ carbasa nauis.
Danelis xiiij. Proh pudor: effœta o quid nunc cupis esse senecta:
Semper & in tenebris presentia vota morari:
Inueteratus enim fatuus bene viuere nescit:
Nescit & ex animo fœdos depellere mores.

Indulget quicunq; suis ad crimina natus:
De doc trina fili orum Sedulus emendat nec puerile nefas:
Sentiet is tandem damnũ /seroscq; dolores
Ascendetq; noue splendida transtra ratis

Stultus erit semper /miser /& cecatus ocellis:
Quem non cura trahit natorum: quenq; modesta

Vita fugit teneros animos vt moribus ornet:
Temperet aut opera naſcentia fata frequenti.
Non errare vetat: ſcelerũ nec limina daudit
Viuendi ve modum natis proponere curat.
Non bene conſulitur laſciuę (crede) iuuentę:
Si ſine morigero paſſim ductore vagatur.
Sicut oues curſum linquunt paſtore remoto
Sollicitatq; vagas nimium conceſſa voluptas:
Sic tua per ſceleris torturã pignora currunt.
Stulte parens: natos cur excuſare laboras:
Q2 teneri nequeant recti conſcendere callem:
Et ſentire nefas: aut veri noſcere curſum:
Non ętas mollis: non frontis barba tenelle
Te excuſare poteſt: tęneris ſapientia creſcit
Cordibus: & ſanctę diſponit ſemina vitę:
Quin melius retinent pueri documenta tenelli:
Nam cecinit quondam romę Venuſinus alumnus
Quo ſemel eſt inbuta recens ſeruabit odorem
Teſta diu: remanentq; rudis primordia vaſis.
Flexilis eſt iuncus: ſalices flectuntur amarę
Robora dura minus: quid enim nunc prima moraris
Tempora frugiferis citius de paſcere rebus:
Quid moderata nocet pueris correctio blandis
Nam ferule: morum põbent alimẽta bonorum:
Expellũtq; malos incocti pectoris eſtus.
Ob culpas aliquando graues luxere parentes.
Crimina natorum: & vitam ingemuere nocentẽ
Adſit in exemplum Priami fortuna potentis:
Iliacas qui perdit opes: cum nauibus altis
Filius Argolicas properat laſciuus ad oras.
Ad ſit in exemplum Tarquini fama ſuperbi:
Ob ſcelus infandũ nati: luxumq; pudendum
Quo bona ſtupratę mẽtes Lucretia luxit:
Expulſus regno: latijs erauit in oris.
Tranſtulit innumeros ad nos Catelina nepotes:
Filius eſſe quitur patrem. vitijſq; viciſſim
Indulget: moreſq; bibit ratione carentes:
Heu melius pueris nũc conſuleretur inertes.

Horati⁹

Priam⁹

Tarqui nius ſu perbus,

lucrecia,

Catelina

Ductores fugerent: si iam stultosq; magistros:
Prudentesq; bone laudis sequerentur alumnos.
Peleus. Peleus æmonio quondam rex clarus in orbe:
Curam magnanimi phęnici inclusit Achillis:
philipp⁹ Traderet vt sanctos tenero ꝓ tempore mores.
Rex quoq; Peleus magna cum laude Philippus
alexãder Per loca Graiorum quęrebat cuncta magistrum:
Nosset Alexandrum qui dogmata culta docere:
Aristoti⁹ Doctus aristotiles tandem compertus: adibat
Magnanimi curam regis: pectusq; fouebat
Artibus ingenuis: dabat & preconia linguę.
Plato. Doctus Aristoteles primum documenta Platonis
Candida gustarat: sophieq; exceperat artes:
Antea q̃ teneros studio pascebat alumnos.
Tempore sed nostro dementes cura parentes
Nulla trahit: natos videant vt rite peritos:
Conducantq; grauem digna mercede magistrum
Ergo nunc fatuus procedit de patre stulto:
Qui vitijs largitur opes: studioq; decoro
ꝓuer. x. Parcit: & ingenij virtutes negligit omnes.
Crates. Thebani Cratis tristis querimonia fertur:
Theba. Si mihi: dicebat: passim clamarae liceret:
Vos omnes fatuos vellem appellare probrosos:
Quos agitat nimio funesta pecunia ludo.
Diuitias legitis natis: & dogmate nullo
Pectora lactatis: nec dexteritate fouetis:
Tandem pęnitet & sceleris ꝑmissio mordens
ꝓuerbi. Grandeuum patrem: at sero medicina petetur.
xix. Natoꝝ quidam scęleratis vndiq; rebus
eccl. xxij. Se sociant: summiq; Iouis diuina lacessunt
Numina: nonnulli vitam sine fine prophanam
deu. xxi. Sectantur: vitiumq; petunt noctesq; diesq;:
Atq; relicta malo fundunt patrimonia ludo.
Quidam delitijs lasciui corporis ardent:
Et luxu flores consumunt temporis omnes
Ille bibit cyathos sitiens: plenamq; lagęnam
Euacuat: nulloq; modo discrimina ponit.
Sed pueri qui non teneris lactantur ab annis

Artibus ingenuis: studijs nec rite fouentur:
Ad vitium faciles sunt: & delicta parati. xij. q. i.
Nil melius gracilem poterit nutrire iuuentam: ois Ge.
Et morum prestare viam: vitamq; modestam viij.
Quam salubris docti siquidem doctrina magistri: Prouer.
Principium / medium / finem quoq; p̃bet honoris. xix. eccl'.
Vtilis ad teneros spectat correctio natos. viij.
Nobilitas res magna satis: decorare pusillos:
Que solet: at proprio non est quęsita labore. Seneca.
Profuerit quid enim maior? stemma? quid autem Iuueoal'
Nobilitate tumes? quam non virtute decora:
Moribus & cultis meruisti o stulte missile?
Sepe malos catulos pariunt animalia blanda
Sepe mali pueri casto nascuntur ab aluo
Sed pater in culpa est: qui non vult esse seuerus eccl'. xxii
Dogmaq; nec gnato viuendi suggerit aptum.
Qui duplici lingua lites & iurgia vendit:
Et delatoris fungitur officio De lato
Inter contiguos ponens sua crura molares. rib⁹ & li
Is p̃cium sceleris sentiet exitium c ij tigiosiss

Gaudia summa putat quidam miscere sinistris
Litibus: atq; homines ad iurgia vana mouere.
Gaudet & interdum rixis turbare molestis
Pectora: sic igitur malesana est criminis auctor.
Eccl'.x. Ore tenet virus: lingua mendatia fingit:
Atq; dolos versat: quibus impugnare nocenter.
Concordes animos & pectora dulcia possit.
Sepe ferit grauiter / pharetrato verbere linguę
Insontes hominum mẽtes: moresq; lacessit.
Innocuos vitę: & fautores dispare voto
Inter se semper versari & viuere gliscit.
Prouer. xxix. Nec tamen interea sentit sibi vulnus adactum
Vir bonus: accusat quem delatoris iniqui
Lingua. sed adueniunt seri lamẽta doloris.
Prouer. xxiiij. Delatore nihil peius: nil turpius vsq̃:
Cuius in ore sonant lethalis sibila morsus:
Milleq; pictarum fraudum mendatia subsunt
Si videt immoto concordes viuere nexu:
Si sotios aliquos: fidos seu noscit amicos:
Esa.xxxij. Mortiferum viros rauco de gutture ructat.
Vnanimesq; studz comites a fœdere dulci:
Soluere: concordes queat vt confundere mentes.
Mox tamen excusat lingue rabiosa / proteruę
Sibila: & insontem se a talibus esse fatetur.
Et sceleris tegit occulti maledicta perosa
teren. in eu. Sic quidam applausus quęrunt: cupiuntq; placere
Istis: de qnorum nil sanum pectore manat:
Fallaces Daui: Gnatones: & parasiti:
Osores rabidi: balatrones: hoc genus omne
horatius Garrula mordacis diffundit semina linguę.
Quisquis amicitię nexum dissoluis: & atro
Stygmate concordes maculas: & iurgia vendis:
Sapie.i. Indignus vita es pręsenti: carcere dignus:
ꝓuerbi. xix. Perpetuo: vt careas viuaci luce ꝑosus.
Est: & non: solers / causa qui dicere in omni
Nescit: & in quouis tẽpore recta sequi:
Omnibus in rebus nec sanos consulit: ille.
Damnorum fatuus pręmia solus habet

Stultus iners ille est: qui prudens vsq; videri
Gliscit: & assueto tractat ludibria cursu:
Sed dum se nimium prudentem: & ad omnia vafrum
Estimat: haud dubio fatuis est stultior illis:
Quoq; somnifero mēs est cęcata furore.
Sit sapiens: cędo: munitus viribus: atq;
Dotibus eloquij: tamen hec ignauia nunquam
Deserit assuetas confusi pectoris artes.
Consilia alterius refugit: spernitq; bonorum
Sensa: quibus ꝓprie mentis corroboret actus.
Effutiunt multi phalerato verba colore:
Et cupiunt verbis prudentes inde putari:
Hi terram findunt aratro / temoneq; longo
Stultorum gressu tacito monumenta perarant
Consilijs en vsq; suis: ceptoq; furori:
Confidunt: nusq; capitis meliora sequentes
Pyrrhus ad ausonios populos non castra locasset:
Haudq; fuga tantas clades comiserit auctor:
Callida si cineę docti consulta probasset.
Inconsulta ruit bellis priameia proles:

ꝓuerbi. xiiij.

abdie ij.

ꝓuer. i.

Eccl'. xix

c. ne mireris. de consu.

Hector. Hector Achillea miſere confoſſus ab haſta:
Dum fugit annoſi temere mandata parentis
Nero. Sic Nero crudelis iuſtas dum negligit artes]
Conſilijq; modos: ferro tranſfixus acuto telo:
thoblas. Sera luit meriti maleſanus damna furoris.
Fertur ꝙ gnatum formarit ſepę Thobias
Roboaꝫ Vt bona prudentum ſequeretur geſta viroꝝ.
ecc.xlvii Dum temere annoſos ſpernit Roboam ſapientes:]
Innumeras perdit gentes: atq; improbat acta.
Plura tibi poſſem priſcorum exempla referre:
Qui dum ſectantur proprium caput: & ſibi tantum
Confidunt: veterũ & nolũt cõſulta videre:
Incurrunt penas meritas: & triſtia fata:
Perpetuoq; trahũt fatue telluris aratꝝ
Qui tenet incomptos mores / geſtuſq; pudendos:
Et geſtat vultũ mobilitate leuem.
Maturat fieri ſtultus: turbamq; profanã
Querit: & aſſiduo pilea ſtulta trahit

Eccl'e.i. Moribus ingenuis pauciſſima turba viroꝝ Ecci .i.
Mat.vij Iam ſup̃ eſt: ſed enim plures ad crimina currunt Mar.vii

Et properant gustare nefas: turpesq; malorꝫ
Illecebras: & sic stultorꝫ imitarier escas.
Turpibus (heu miseri mortales) moribus omnes
Sunt modo cecati: nec curant munera vitę
Candida: nam paribus vitiis iuuenescq; senescq;
Aegrotant: nullocq; gradu distantia mores
Sepat hosce malos: mentes nec ad optima transfert
Crinibus in tortis quidā ludibria tractāt:
Quidam se manibus iactant: vultumq; modestum
Assumunt nusq; leuibus sed moribus vsq;
Se fatuos cunctis ostēdunt: secq; posos
Reddunt: & grauium fugiunt commertia rerum.
Instabilis vita est illorū / stulta / pudēda
Inconstans / leuis / & cum tempore mobilis omni.
Incessu quidā deformia gesta refingunt
Deformantq; gradus: facie quoq; mera relaxant
Ludicra. nec quicquam faciunt ex ordine certo.
Mens leuis est illis: animus quoq; dissonus: illos
Vexat: & errores ocłis & nubila crassa
Obijcit: & mores vita deturpat inerti.
Qui sapit: & mentem laudatis moribus auget:
Atq; modum vite studet obseruare decorum
Quicquid agit: plausu populi laudatur amici:
Fasq; putat: quicquid sapiens agit ille: facitq;:
Qui grauitate bonos mores coniunxerit vsq;.
Incipit (vt docti referunt) sapientia prima
Moribus a cultis. & dexteritate modesta.
Et timor ingenue confert exordia vite.
Et pudor. atq; fides / probitas / constantia virtus.
Laudatos faciunt iuuenes / claramq; senectam.
Pax etiam tantis virtutibus addita / prestat.
Sinceros vite mores / & candida fata.

Qui facit iniusticiam
Exercet & potentiam
In viro forsan humili,
Hic facit scrobem tumuli,

treñ. iiij.
Esa. lvi.
Mathei xv.
Esaye xiii. et timo. 3. sapieñ. xii
Iaco. ii.
ff. de tu. & cu. l. scire.
Sapie vi
Psal. cx.

Et tatuus vecors: tultus /ferus /atq; malignus
Cuius subiectos iniusta potentia stringit:
Et premit insontes nullo de iure subactos.
O iudex attende boni documenta decoris.
Non licet iniuste nimium: nimiumq; potenter
Innocuos turbare viros: & iura superba
Dicere: que nequeas illesa mente profari.
Pessimus ille quidem est fidum qui pungit amicum:
Et nocumenta suis rebus damnosa ministrat:
Verus amicitie gradus est: prodesse vicissim
Et facere alternis vicibus bene facta ꝓpinquis.
Tempore iam nostro non producuntur amici:
Quales argolicas quondam viguere per oras.
Filius equoreę nymphe formosus achilles:
Atq; Mœneciades falsis confossus in armis.
Quas pylades laudes: p̃conia quanta meretur:
Impiger insanum nusq; dum linquit Horestem
Atq; per ignotas terras comitatur amicum
Quid demadem laudo: quid pythia carmine tollo:
Pignus amicitie solido qui adamante ligarunt:

De lesi
ne amici
tie.

Prouer.
iij. & xi.

Eccle sia
stici xxv
Lu. xi.

Achilles

Patrod⁹

Pylade

horestes

Dñades

Scipio magnanimus libye dominator & arcis
Sydonie: charos recte est veneratus amicos:
Lelius ast itidem nobis exempla probate
Prebet amicitie: cunctis imitanda per orbem:
Theseus argiuis timor & formido tyrannis
Qui fuit: & stygio victor bene notus in orbe:
Per diras acherontis aquas: per liuida regna:
Per vada lethei fluuij: per tartara nigra
Perithoum fidem comitem fuit vsq; sequutus.
Heu nunc tales nunc inueniuntur amici:
Vtilitas proprij cunctos iam vexat bonoris.
Nulla fides: pietas: constantia nulla relucet
Est animus nobis omni pernitior hasta:
Nec manet in cursu mens deprauata benigno.
Si quis credere vult loquacitati:
Atq; omni fatuo: videns libellos
Tot scriptos /anie bonum docentes:
Ad nostros fatuos parat rudentes

Scipio.

Lelius

Theseꝰ

Peritho]
nus

puerbi.
xiiij.&
xxix.
eccl. xxx
vij.

Credere scripturis nolit quicunq; vetustis:

Atq; prophetarum diuinos negligit orsus:
Est fatuus/nugas potius dum querit aniles:
Quã bona celicolum sapiens documenta sequatur
Ecci.ij. Credere qui scriptis non vult: quibus arma salutis
Marci Constant: & fidei firmantur robora sacrę
xvi Non hominis vitam gerit is: quin more ferino
Iohã.iii. Non putat esse deum: nec facta potentia cęli:
psal.xiii Nec superos trepidat: dominũ nec credit olympi.
Nil iuuat assidua quosdam lassare querela:
Atq; docere bonos mores: vitamq; decoram:
Nec iuuat ætherei depromere munera regni:
Aeternosq; choros superum: sedesq; beatas
Nec prodest stygias vndas: erebiq; meatus
Psal.xci Pandere lethiferos: cinctos liuentibus vndis:
Contio quid prodest fatuis: quid lectio sacra:
Quid prodest recitare sacras per pulpita leges:
Dogmata quid prosunt a nostris scripta prophetis:
puerbi. Sunt adeo obtusi quidam: q credere nolunt
xxiij. Scripturis fidei: & preceptis iure probandis.
puer.xij At certe hi fatui nullo terrore tenentur:
Nec duras baratri penas: nec verbera ditis
Esse putant. ceco sic ducunt tempora cursu:
Insanoq; nimis viuendi errore vagantur:
luce.xvi Ante pedes cernis fidei monumenta sacrate:
Cernis & antiquas leges: christiq; triumphos:
Nec tamen attendis quid nobis pagina dicat:
Vnde salus anime manat/requiesq; perennis.
De cog. Non tua simplicitas poterit defendere crassos
spir. Errores: qui te tandem sub tartara mergent.
cũ vir Ergo malam/cuncti vitam emandare laborent.
ecci.iij Num deus omnipotens sceleratos lance tremenda
Mathei. Iudicat: & varias infert formidine penas.
xxi.luce Immittitq; animas orco quo luce carebunt.
xiij.

Qui non prius scit parare
Sellam: quam vult equitare.
Si is cadit inconsultus:
Risum mouens: erit stultus.

Sũt alij fatui cupio quos rite docere ,puerbi.
Ne semper mentis nubila cęca gerant xiiij.
Incautus fatuus demens improuidus atq;
Ignauus: curat fata futura nihil.
Accidit aduersi sibi cum: non ipse putassem Seneca:
Dicit: & accepto vult sapere inde malo:
Non tantum lucis pręsentis cernere cursum
Debemus: sapiens cuncta futura videt. ec. xxxii
Post factum: rebus fatuus qui consulit actis:
Stultitię effugiet vix mala damna suę.
Consultare prius qui scit: securior omni Salusti?
Tempore erit: nocuum preuidet omne sibi.
Antea quam fructũ vetitum gustauerat Adam Adam
Si prospexisset dedecus atq; nefas:
De paradisiaco non pulsus gramine nudus
Exisset: facti premia dura luens.
Antea si Ionathas caperet cũ dona Triphonis Iõa: thas.
Voluisset fraudes: lethiferosq; dolos: i. mach.
Non circumuentus strepitu atq; hostilibus armis: xii.
Spectasset populi funera dira sui.

De amore venereo

Iulius ce sar.

Iulius (externis metuendus Cesar in oris)
Semper erat cautus: consilioq; potens:
Ast vbi tranquillo vitam ducebat in euo:
Longuebant capitis puida facta sui.
Nam si legisset porrectas ante senatum
Chartas interitus non properasset atrox

nicano r i. mach. vij.

Ense metunt dextram linguamq; Micanoris hostes.
Non erat incepti prouidus ille sui.

puer. ii. & xiij.

Qui bene consultat rebus: qui prouidus omni est
Tempore: fœlici tramite fata subit.
Prodest quando quidem cautę meditatio mentis:
Profuit examen: consiliumq; bonum.
Cernimus aduersis vrgeri casibus omnes
Preter consilium qui sua facta gerunt
Insanos fatuos trahimus cum fune ligatos:
Quisquis amat: passim retia nostra subit.
Decipimus plures: & sautia membra sagittis
Percutimus: vulnus nulla medela iuuat

ecci. xi.

Qui cytherea venus: sequitur tua iussa /
Et properat diros temptare Cupidinis arcus

Is fatuus/miseros casus/& fata subibit.
Quas venus insignes luxu prostrauerit vibes:
Quos homines pharetris olim trāsfixerit atris
Commemorare queo:ceciderunt pergama Tricie: troia.
Et cecidit Priami sedes:scptumq; superbum: priam⁹.
Ob paridis cecum:quo cum flagrabat:amorem. W.an⁹
Marcus romane princeps Antonius arcis: thonius
Non iugulo sua colla truci:lethoq; tremendo
Fregisset:si non Cleopatre fussa sequutus: Cleopa⁹
Et si non furia tanta tentasset amorem. tra
Quisquis amat:ratione caret:sine lege modoq;: Ouidi⁹.
Discurrit:patiturq; graues in amore dolores puer.v.
Magna premit cunctos:veneris vehemensq; potestas
Nemo satis prudens:qui mollia spicula vitet.
Quem feriunt autem:stultus durabit & amens.
Nam sine mente ruit:constanti pectore nusq;
Ambulat:ad veneris semper mandata recurrens.
Quisquis enim pueri pharetris transfixus acutis: cuidius
In vultu nescit bene dissimulare furores: ii.metha
Si non spurcus amor phedram torsisset adultam phedra
Non tenerum collum laqueo fregisset iniquo.
Pasiphae thauri non deperiisset amore pasiphæ
Si procul a veneris stimulo secura fuisset.
Non Nero fœdasset ventrem genitricis & aluum. Nero.
Non calidum intrasset proh Messalina lupunar. messalia
Si quandoq; faces veneris vitasset & arcus.
Ad miseros casus & magna pericla cupido
Subdolus & fallax sexum deducit vtrumq;: S.Brant
Addo his infames draucos/paticosq; cinedos: in au.vt
Quos contra/vltrices flamen/leges quoq; surgant: nō iux.
Horret enim humanū genus hec cōmertia fœda con na.
Ob quę flammiuomo perierūt imbre Gomorre. col.vi.
Quisquis forte putat sola pietate moueri: sodoma
Et iustum pariter non putat esse deum.
Q; parcat vitiis semper miserator iniquis:
Humana penitus hic ratione caret:

Peccãtes sup misericordia dei

Nunc fatuos referam quorum vesania crassa.
Danelis Polluit hunc mundum vitijs /& more prophano.
iij. Soph Sunt quidam tantę nunc impietatis: vt vsq̃
iij. Sancta dei spernant posito decreta pauore:
Eccī.v. Is quia sit cunctis miserator gentibus: atq̃
& xci. Iudicium non grande ferat: de crimine mundi:
p̃s lxxxv Sit pius atq̃ bonus: nec iam mortalia curet.
Omnia: peccanti liceat sperare frequenter
p̃s.cv. Humanum est peccare quidem: delicta parentes:
Fecerunt nostri: que nos tortura manebit:
Alter ait comitū: non sunt pia regna /vel aucis
Facta poli: aut brutis: veterum scit scripta referre:
Historias recitat: chartasq̃ et bibliopolas:
Allegat peccasse patres: hominesq̃ priores:
Q̃q̃ nouum non sit scelus vllum tempore nostro:
Eccī.i. Attamen (vsq̃ velim) peccator pensitet illud:
Exo.xx. Q. P̃delicta patrum nunc̃q̃ impunita fuere:
sodoma Semper habet vitium trutinam pœnasq̃ sequaces
Roma. Non sodome luxus: non magna superbia Rome:
Pharao. Non furor in Mossem toruus: rabiesq̃ Pharaonis:

Effugit iuſtam celeſtis iudicis iram. Sapie.v.
Dat ſpaciũm ad peccata deus: non omnibus horis
Peccantem punit: tamen impia facta malorum,
Iudicis eterni ſententia triſtis in orbe
Perſequitur ſtygio: tenebris flammiſq; ſeueris,
Sit licet vſq; dei pietas immenſa: fauorq;: Iob xxi.
Gratia ſit numeris nullis preſcripta / modoq;: Eccē.ix.
Non tamen a ſummo diuina aſtrea tonante Luce.x.
Diſcedit: iuſti remanet ſed dextera regis, ps.xlvij.
Tempore ſi noſtro / pœna ſine / crimina currunt: Spien.i.
Morte ſed ęterna trepidanda piacula ſoluent: Eſaię.i.
O male ſperantes: magnus ſuper æthera princeps
Iuſticie normam ſemper legeſq; tenebit Deu.xj.
Cum quibus ad fętidum ſceleratos trudit auernum Eccī.ii.

Qui vult nunc ędificare
Et quid magnum attentare
Sumptus debet penſitare
Quibus poſſit hoc parare

Quiſquis opus magnum tentat componere: ſumptus. xxii.q.ii
Antea nec reputat: nec tempus computat ipſum D iiij facier

De fatuis edificādi inceptib⁹.

Est fatuus plane, sapiens vero extruit illud
Quod potis est: tentatq; nihil quod ferre recusent
Vires: & rerum census: nummiq; paterni.
Cęperunt multi struere alta palatia & ędes:
Nec vires valuere sue: sumptusq; futuri
nabuch. Penituitq; operis tandem illes non cępti
Rex Nabuchodonosor fastu commotus iniquo
Q̄z manibus Babilona suis / struxisset / amenam
In caput illius tandem plaga magna refluxit.
Dañ.iiii Quam recinit nobis patrum sincera vetustas.
nemrot. Excelsam turrim produxit in æthera Nemroth:
Gen̄.x. Quam mundi nuq; possent disrumpere fluctus:
Imperfecta tamen molis structura remansit.
Diuitias grandes & plenos poscit aceruos /
Eccī.xxi Qui molitur opus manibus componere vastum.
Iere.xxij Vtq; adeo quidam fatui sunt qui satis illa
A cunctisq; irridentur stloppo atq; cachinno.
Magnificas ędes: opera & sublimia: pauci
Lucull⁹ Tentarūt veteres: potuit fecisse lucullus.
Crassus. Istuc & Crassus: quo vix opulentior vllus
Floruit: Assirias qui sparsit sanguine carras.
Quisquis magna cupit: faciū quoq; nititur ingens:
Sic cautus: nummosq; suos / & computet arcam.
Quid possint vires rerum: quid parta facultas
Nerisum multis creet: & ludibria tollat.
Nempe alias operis cępti: atq; impensa laboris:
Perditur: incassum molesq; incœpta videtur.
Inceptare nihil / melius / q̄ linquere ceptum.
seru⁹ .i. en. Qui facit id: damnum is sentit: labemq; notamq;
Omne hominum inuentū tandem carīosa vetustas
ī aūt de nō alie. col.ii. Conterit: & rapido consumitur insuper ęuo.
Paupertatis onus vix Ganeo preterit ille.
Eccī.iii. Noctes atq; dies qui bibit atq; vorat
Illius ingluuies: crapula: immoderata voluptas:
Rerum: animę interitum: corporis atq; facit.

Hic etiam naues fatuorū ſcandit: & amplas
Contrahit antennas manibus / longoſq; rudentes:
Noctes atq; dies vinum qui ingurgitat ori.
Et farcit ſtomachum dapibus victuq; guloſo
Nil agit hic aliud. q̄ q̄ certamina vini
Tractat: et euacuat calices: amplaſq; lagenas:
Immoderata meri rabies: mala triſtia morbi
Concitat: & nullis rebus diſcrimina ponit.
Inducit ſubitas mortes: & triſtia fata:
Laxat corporeos nexus: precordia ſoluit:
Polluit & ſenſus: caput & / geniumq; modeſtum
Contaminat vinum: ſimul & crapuloſa voluptas.
Vina nocent capiti: faciunt & pectora cęca:
Ingenium frangunt nitidum. menteſq; viriles
Ebrietas parit omne nefas: & dedecus ingens:
Et parit inſanos homines ſine lege / modoq;
Qui viuunt: ſordeſq; malas / luxuſq; procaces
Obſeruant: ſemperq; meri certamina verſant
Ebrietas venerem ſtimulat: lumboſq; ſalaces
Incitat ad luxum: parit & petulantia corda.

c. a cra
pula de
vi. & ho
de.
Eſa. v.

ec. xxxi.

Iuuenal

oſee iiii.

luce. xxi

puerbi.
xxiiii.

puer. xx

Ebrietas ratione carens furiosa per orbem
Transuolat: & finem nullo discrimine ponit.
puer.vl. Ebrietas mores frangit: linguasq; loquaces
Horati⁹ Efficit: & mentis secretum sæpe recludit.
Herodo Rancidius nihil est: nihil est sceleratius illis:
tus. Ingluuies quorum vino insatiata: fathiscit.
Iustinus Non Thomyris natus cecidisset victus ab ipso
lib.i. Cyro: si tumidi vitasset pocula bachi.
thōyris. Magnus alexander morbo ebrietatis inepto:
Cyrus. Correptus gladio proprios iugulabat amicos.
Q; Cur Est modus in rebus: vini moderatior vsus
tius Nil nocet: interdum sensus conseuat acutos.
alexāder Qui sine lege bibit: magnas vacuando lagenas
Sorbet: ad extremū pœnam experietur amaram.

Diuitias molles clausa qui cōtinet arca:
ec.xxxi. Et conseruat opes: concumulatq; suas:
Eccī.ij. Vsq; adeo /vt miserum nunquam soletur amicū:
Hic aliquando petet cum nihil accipiet /

Plurima stultitia est: votum quoq; inane putamus
luce.xvi Quod colitur tantum funesta pecunia: & ingens

Thesaurus rerum: & tam perfidus ardor habendi
Diuitiis lectis maiores dantur honores:
Quam sophie. meliore gradu stãt munera ditis.
Nil mores colimus sanctos: virtutis amator
Nullus adest. animos confundit copia rerum
Hic sapiens solus: iuris consultus: & auctor: ꝓuerbi.
Diues in exhausta nũmos qui possidet arca xxviii.
Curia sola patet diti / prudensq; senatus: Horati⁹
Solus habet laudes. conquirit solus honores. :ii.s3.
Solus amicitias: licet has virtute meret̃
Nulla: sed nummis donantur pręmia tanta: ouidius
De censu in primis: de moribus vltima semper .i.fa.ꝓ=
Questio: quo pascat nũmos: quot iugera campi uer.xiiii
Quantũ quisq; sua nummorum sęruat in arca Iuuenal⁹
Tantum habet & fidei. iuret licet: & samothracum
Per veteres aras: contemnere fulmina pauper ecci.xiii.
Creditur: atq; deos / diis ignoscentibus ipsis.
Quandoquidem tales sanctissima diuitiaruꝫ
Maiestas tollit tytulos: & nomina confert:
Diuitibus lepores. pisces: auiumq; sapores
Atq; apri clunes: & quicquid dulce macellum: ꝓuerbi.
Mittitur: ast vacue semper stant pauperis ędes. xix.
Ah vesana fames / & rerum dira libido: p̃s xxxvi
Quid tamen hoc prodest. quod deuorat omnia auarus
Semper habens / nihil & ieiuno sufficit ori.
Nec modus aut requies: non hunc cumulauit aceruũ
Is sibi. sed lites subitas post funera linquet. Ecci.iiii
Vtilis est nummus multis / inglorius illi Psalmi.
Qui nescit seruare modum / legemq; modestam: xxxviii.
Qui nil pauperibus doni elargitur amicis. amõs.ii
Hunc deus omnipotens extremo fine relinquet. ꝓuer.xi.
Nec capiet vultu placido sua vota pręcesq;. mat.xix.
marci.x
Ille duos lepores venator captat in vno luce.xii.
Tempore / per syluas quos canis vnus agit. Tho.iiii
Qui cupit ardenter dominis seruire duobus.
Hic plusq̃ poterit / sepe agitare volet.

De obseq̃o duorũ dñorũm

Stultus & is: summo qui vult magnoq; tonanti
Et mundo pariter quęrit seruire ꝓphano
Mat. vi. Nam veluti dominis qui vult seruire duobus
luce. xvi Raro fit: vt talis semper sit gratus vtriq;:
gio. in l. Qui captare duos lepores conatur / in vna
fi. C. de Hora: venator comitatus cum cane solo:
asses. Vix sibi contingit leporem ꝙ subleuet vnum:
Raro ferit metam: signataq; stygmata luto:
Qui pharetras multas tendit / variasq; balistas:
xvi. q. i. l Quisquis multa suis humeris imponere rerum
Prebite- Nfficia: & solus vastos vult ferre labores
ros. Difficile: est semper licitum si seruet / honestum et:
glo. in c. Nunc huc / nunc illuc raptus / sine fine vagatur:
accusat⁹ Nec pede sic stabili poterit constare / locoue.
de here- Aequora nunc sulcat: trabidus nunc per currit.
di vi. Iam terram ignotam querit / gentesq; pererrat
c. diuer- Raro diu perstat qui bina negotia gestat.
sis decle. Qui facit vt placeat multis: hunc semper oportet
con Quemlibet astute blandis palpare lacertis.
ecci. v. Si quid & aduersi contra se percipit: vsq;

Perferat, offitijs queat vt seruire duobus:
Verba det ingenuo quę sint permixta lepore
Et quod sit placitū faciat semperq; loquatur.
Blandidulis cunctos verbis /manibusq; salutet.
Ceruicem domini succis: & pectus inungat
Illecebris: quo sit solita non maior in aula:
Et caueat ne quem ad turgentem concitet iram.
Hic quia pręgra uidam gestat cum pondere molem:
Otia rara simul: mentis raramq; quietem:
Attamen offitij numerus pluralis /auentem
Efficit, vt lucri sudores perferat atri.
Sanctius & melius: domino seruire ꝓbato:
Atq; vno: possis cui per benefacta placere
Quam domino vsq; nouo familiarer omnibus horis
Qui linguam frenat: rictus compescit & oris:
Mens angore huius tristiciaq; vacat
Qui loquitur temere cadit in discrimina: sicut
Que pullos prodit murmure pica loquax

c. cū. sin gula de p̄ben li. vi. lxxxix. di. c. i.

ecc̄i. i. & ij. Iaco. i. c. quia ī tantū de p̄ben.

xxi. q. i. clericū. Eccī. ix:

Garrulus atq; loquax qui tempore blacterat omni
Ad nauem is properet fatuam: conscendat in arcem:

Iaco.iii. Carbasa ventus:agit:fatui properate loquaces.
Sunt plures quorum est summa oblectatio vite:
Eccl.v. Summus & affectus linguam exercere procacem:
Dum tangunt:q̄ nemo volet tetigisse:merentur
Inuidie telum:melius tacuisse profecto
Qui reticere potest cum magno forsan honore
Attamen eloquitur:nec vult compescere fauces:
ꝑuerbi. Incurrit quandoq̄ grauis discrimina noxę
xvii. Et casus miseros.melius strinxisse labellum.
Respondet qui sponte sua:non ante rogatus.
Iob.xv. Se fatuū insulsum cunctis exponit:& offert/
Ob scenę pariter commissa pericula linguę
ꝑuerbi. Sunt fatui plures qui garrulitatis inique
xviii. Leticiam capiunt:& lingue gaudia vana:
Hieere. Que tamen interdum pęna plectuntur acerba:
xvij. Multos lingua procax casus sufferre coegit
Osee vij Angustos:quid enim fallax delatio prodest
Linguosus/sua cum phas est malefacta fateri:
Atq̄ sacerdoti culpam proferre:silescit:
Nec verbum ructare potest:dum premia cęli
Dantur:& examen miserum de crimine fertur:
Multi prudentes & sani forte fuissent:
Pica: Si se non proprie fędassent verbere lingue.
Adsit in exemplum miseris/normamq̄ salubrem;
Pica loquax:pullos que garrulitate frequenti
Prodit:& ad nidum nimio clamore susurrat
Eccl.v. Pauca loqui:& caste seruare silentia linguę
ꝑuerbi. Tutius & melius.qui respondere laborat
xxv. Omnibus:incurrit damnū quandoq̄ molestum.
Sermo placet modicus:moderato tempore fusus.
Eccl.iij. Virtus clara quidem est tutum seruare labellum
Rite loqui fas est: quod bona lingua docet.
Inueniens aliquid propriꝰ quod seruat in vsus
Istud & inuentum cogitat esse suum:
Tanquam iusta dei sinat id retinere voluntas.
Hunc demon fatuum decipit atq̄ ligat

Feruor auaritię mea non ſinit vſq; ſilere xiiij.q.v
Carmina: ſed ſatyram tendere vbiq; meam. ſi qd in
Idcirco fatuos merito hic dicemus inertes: uenisti.
Qui ſua non ſolum verum aliena tenent.
Inueniunt quidam theſauros: res alienas:
Vſibus obſeruant hęcq; reperta ſuis l.cũ q̃re-
Et tenebris cecis adeo ſua pectora firmant: bat.C.
Vt credant ſuperos hęc tribuiſſe deos: vnde vi.
Non curant ad quem dominum res perdita ſpectet.
Quod fortuna leuis obtulit: vſq; tenent.
Audi: quem tanta trahit impietate cupido
Audi: nec renuas hec documenta precor:
A caſu ſi res alienas inueuis: illas
Eſſe tuas nunq̃ credas: alięna profecto auguſti.
Sunt ea. queſo tuos: ſi quos in pectore ſenſus.
Vſq; geras: cenſor conſule ſtulte tuos:
An bona quę proprio non ſunt quęſita labore:
Rite tenere queas? impius error adeſt. i.pe.iiij.
Inuenias aliquid: quod nullo iure paraſti: Deu.vij
Ad dñm debes mittere ſponte ſuum.

auge.iu sti.de re. diui ĩ fi.

Si non est notus /res ad quem perdita spectat:
Nesc s & heredes quos bona iure manent:
Inuenta[illegible]bes tunc res in pauperis vsus
Vertere: mendicos hisq; iuuare viros.
In proprios vsus qui vertit res alienas:
Quodq; suum non est: conterit atq; rapit:
Hic acheronteis animam demerget in vndis:
Excrutians sese perpetuaq; siti:
Thesauri raptor nil a prędone doloso
Distat: res raptas prauus vterq; premit.

xxxii.di sti.eru bescant iere.xvii Psal'.vii In regl'a peccatũ li.vi.

En deus omnipotens: teq; extra /atq; in cute noscit:
Actus deinde tuos: noscit & ingeniũ:
Inuenies si quod sacra iura tenere vetabunt:
Redde nec inuentis pollue corda malis.
Quisquis iter planum poterit transire viator:
Quod monstrat posita dextera fixa via
Attamen in cęno: atq; situ: crassaq; palude
Ambulat: is sensu /seu ratione caret

Peruolat ad nostros /censorum turba /phaselos:
Qui procul aduertunt alięne crimina frontis:

Castigant facinus: quod nec commitere abhorrent
Et propriasvitij sordes /sceleriscꝫ patrati
Abscondunt maculas: alios taxare parati:
Omnia facta hominum temere in conuitia vertunt.
Ridiculum nasum tollunt grandescꝫ cachinnos.
Nec tamen aduertunt quam sautia membra malorum.
Gestent: & morbos vitioso in pectore natos.
Sepe manus fixa in directo tramite campi.
Monstrat iter rectum: per quod non ambulat ipsa.
Sic faciunt tales /hominum delicta notantes:
Nec proprium censent facinus: vitamꝫ pudendā.
Quicꝫ volunt oculo de fratris sumere spinam:
Inspiciant se ferre trabem: ponduscꝫ molestum.
Multi se Curios simulant: duroscꝫ Cathones:
Fabritioscꝫ probos: simulant sanctoscꝫ Metellos:
Multi socraticam tentant ostendere frontem: &
Grande supercilium: quorū tamen impia vita est.
Et quorum tacita sudant precordia noxa.
Nunc Ciceronis adest sententia clara diserti
Qua docet: vt nullus peccata aliena fatiget:
Hic nisi sit vacuus vitiis /& criminis expers.
Multa tibi possem dare nunc prouerbia patrum:
Nam veluti medicus qui alios sanare medelis
Molitur: nec se poterit sanare medendo
Sic agit ille quidem: qui alienos carpere mores
Gliscit. & in propris delictis turpiter heret.
Sunt plures .alijs bene consultare sciunt qui.
At sibimet nequeunt licitum suadere & honestum.
Vos quocꝫ presbiteri. populo qui concionatis
Iussa dei. fideicꝫ simul p̄cepta sacrate.
Quando alios homines verbis culpatis & ore
Vita sit inmunis vestra /& sine sorde probata.

Quem sacra delectat diuū sapientia: quicꝫ
Pectore flagranti dom gmata sancta colit
Hic cunctis prestat: claroscꝫ meretur honores:
In celo datur & digna corona sibi

iii.q.vij. iudicet et c.ī gra uibus

iiii.q.vii tria.

mat.vij. Luce vi. Iuuenal

Esaye ix

Cicero.

luce.iiij:

i.q.i.mi ti.

xliii.di. sit rector xl.c.fi.

Clamat voce graui populo sapientia cuncto.
O genus humanum ad nostram conede cathedram.
puer.i. & viij. Discite quid recti doceant mea verba /bonicq:
Discite mortales castę monumenta Mineruę
Et sacre pariter sua dogmata discite lingue.
Stultitiam crassam tota deponite mente
Querite doctrinam /qua constat vita / saluscq.
pue.xiii Quę te dulce sophos: funesta peccunia nuscq
Allicíat vestros animos ad crímina spurca.
Sardonyches fuluos superat sapientia /& auarum:
Argentumcq simul /gemmas / nitidoscq berillos
Non Adamas melior: non est Magnesía cautes.
Est maior toto sapientía prouída mundo:
Quicquid & optare poterit: non prestat aceruum:
Aequalem sophie: cunctis prestantior ipsa est.
Nil habet equiualens: símilis nec gloria fulget.
Eccles. xx.xvii. Consiliijs princeps toto dominatur in orbe.
Temperat hec vrbes: populos: magnumcq senatum:
Corporis hec prębet vires: & corda polita.
Clamitat ad cunctos sapientia: voce tubalí:

Me duce ſceptra tenent reges /rutilaſq; coronas: pue. viii
His mores legeſq; dedi de pectore ſacro:
Me duce principibus regna obſeruantur auita:
Ac per me gentes: ſi cera lege reguntur: ecci. xxi.
Que mala ſtultitie fugiunt: cęcoſq; furores.
Qui me rite colit: qui me veneratur: amatq;
Hunc veneror: mitiſq; ſequor /cuꝰ laude perhenni:
In me diuitie ſacre: theſaurus & ingens:
Et bona fœlicis conſiſtunt premia vitę. puer. iij.
Me deus eternus diuino numine obumbrat:
Natąq; de cerebro: ſum maguũ & ſparſa per orbẽ:
Celeſtis per me maieſtas cuncta parauit:
Et ſine me nihil eſt in celo /atq; orbe creatum:
Inſipiens igitur qui non mea dogmata tractet
Se fortunatum /fœlicem /ſecq; beatum Iactatõ
Qui putat: & ſorti nimium confidit iniquę & confi
Laudat & extollit fortunam: ſentiet olim dẽtia for
Cum minime retur: rectum crepitare domũq; tune.

Hic quoq; dignus erit noſtra rate /ſiue liburno
Prouehi: & inſipidum ſtultus adire chorũ:

Qui iactabundus fortunam semper in omni
Arridere sibi reputat: atq; cuoit.
Et iactat q̄ se gremio fortuna benigno
Respitiat: sint & p̄spera cuncta sibi:
Esa. lxv. O fatue: enormis que te vesania tōrquet:
Quorsum te rerum fata caduca trahunt:
Cur nimium subitis audes confidere rebus:
Cum bona fortune non stabilita: ruunt:
Incassum iactas vanę ludibria sortis:
Fœlix qui se non implicat hisce bonis:
augusti. Iactas diuitias: iactas q̄ copia rerum
Te beat: inq; manus prospera multa fluunt:
Iactas successus faustos / & sortis aceruos:
Cum finem incertum sors tamen omnis habet:
Seneca ī hercule furenti. Pestifero multos fallit sors nubila vultu:
Instabilemq; trahit non bene fida rotā:
Stultus quem passim rerum successus inescat:
Confidit rebus qui bene fortuitis:
Dęmonis horrendi: mihi credite: filius hic est:
Post habitis superis: qui bona vana colit.
puę. xxi Quem stygius Pluto conatur fallere: rerum
Luce. v. Huic cumulū prę̄stat diuitiasq; malas:
Que damnant hominem sitibundum in gurgite fusco:
In quo ranarum pessima turba fluit.
puer. i. Stultus qui iactat fortune commoda: certus
In quibus / & stabi is non solet esse gradus.
Fortunam patienter habe: nec prospera iactes
Fata: hodie diues: cras quoq; pauper eris.
Iuuenal Non in fortune manibus fœlitia rerum
Munera dependent sed deus illa tenet:
Et mutat quodcunq; volet: tu stulte profanam
Ne sortem extollas nunquam ea firma manet.
Qui curas hominū cunctorum ferre laborat:
Nec propri os fructus. nec sua damna videt:
Is quoq; sit patiens: & discat ferre dolores
Si premitur mundi mole / ruatq; / graui

Qui plus ferre cupit: proprijs portare lacertis. de renū.
Nō valet: hic fatuus sua sponte pericla subibit. c.i. ī prī.
Imprudens etenim quisquis ceruice parata Ji.vi.
Vult molem sufferre grauem: & iuga tristia solus. ꝓue.xxv
Cum sit opus multis talem portare laborem: Ecci.iij.
Qui dorso imponit spatiosi pondera cœli: ꝓuer.xx
Et capit id quod ferre nequit: velociter iste ecci .i. &
Corruit: & cepti hunc tandem imprudentia mordet. xiii.
Hystorie nobis recinunt exempla: q̄ ille
Magnus Alexander toto sudasset in orbe.
Europe atq; Asie fines: non denicq; mundus Iuuenal.
Suffecere sibi: tanc̄ pro corpore paruo alexāder
Non satis ista foret tellus quam iure teneret
Attamen exigua tandem compostus in vrna:
Sarcophago contentus erat paruoq; sepulchro.
Mors horrenda docet: quo quis contentus abire
Debeat: & qualem sectentur corpora finem Eccī.vij.
Cynicus ille fuit grecis plus diues in oris
Cognitus: & sophie celebris preceptor & auctor: diogōes
Non edes magnas: non hic sublimia tecta Horatī

Quesiit: at vacuo speculatus vase: forato &:
Astrorum motus: curauit secula nusq̃:
Magna quies istunc atq; otia blanda manebunt
Qui forti curas abigit de pectore vanas
Haud onus imponit dorso quod ferre recusat.
Iuuenal' Maxima qui temptat: voto qui concipit alta:
Pondus & aggreditur rerum: tolerare laboret
Grandia: quę mordax imponit cura lacertis.
ꝓuerbi. Quid iuuat ingentē manibus ꝙ vincimus orbem?
xvii. Angorem frustra patimur: curasq; molestas?
Sapie.v Si tandem hanc animam /stygias mittemus in oras?
Mathei Qui curat quid mundus agat: quo cęsar in orbe
xvii. Martem agitet: nunq̃ tranquilla viuit in hora:
Sap̃.vii. Stultus & is, curans ꝙ nec mutare valebit.
Haud facile emergit qui semper mutua sumit
Nam lupus /est mete tempora nulla vorax.
Calcitrat hunc asinus plantis quandoq; recuruis
Seraq; mortiferi damna doloris agit.

Mutuū accipere

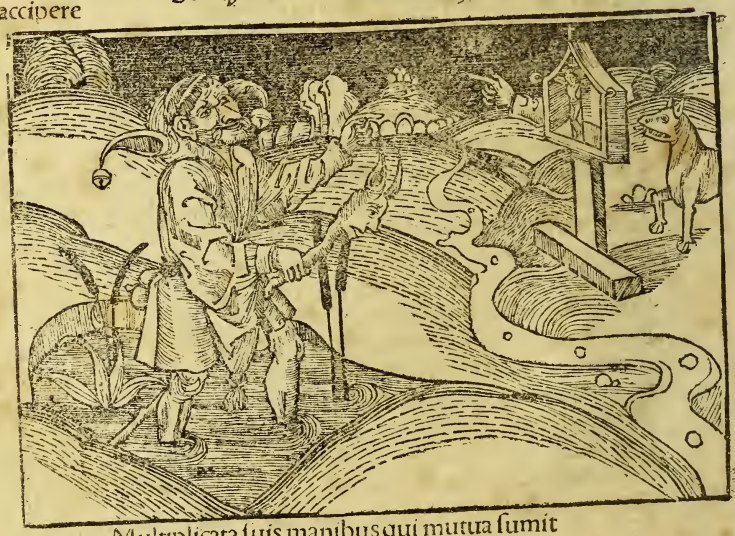

Multiplicata suis manibus qui mutua sumit
Era: hic versuram soluere stultus habet.

Profueritq; parum q; metam & tempora tarda:
Soluendi statuat: mox quia tempus abit.
Expoliant vsura vorax & fœnora multos
Censibus: ingratam pauperiemq; creant.
Sepe etiam nudos homines facit es alienum
Mutua pauperibus exitiosa nocent:
Quid tamen hoc simili: prescriptę pagina legis
Aut Satyre excursus: significare velint:
Accipe nam fatuos vitiorum semita trita
Quos trahit: & scelerũ: significare volo.
Assiduo peccant: vetitę quoq; mutua sumunt
Legis: & impuro fœnora corde fouent:
Peccati cumulũ faciunt: atq; aggere magno
Constituunt molem: ponderibusq; grauant
Imponunt humeris tremulis sic grande capistrum
Pondere sub posito cunctaq; membra tremunt:
Non vt peccatũ cumules: tibi tempora donat
Hec deus: emendes sed malefacta petit:
Vindicat interdum mortales verbere diro:
Visitat & lento crimina sepe pede:
Adsit in exemplũ Sodomorum tarda ruina:
Qua cecidit iuuenis: decrepitusq; senex.
Et solyme prębent nobis exempla vetuste:
Propter peccatum quę cecidere malum:
Nilicolas itidem plagis subitisq; ruinis
Ob scelerum molem triuerat ipse deus.
Et plagis variis recutite semina mentis
Affecit: quamuis gens benedicta foret.
Mutua qui sumit nequeat que soluere: stultus
Nam metam positam non lupus ipse votat
Sic deus omnipotens tribuit tibi tempora vitę.
Non vt peccatũ: sed bona perfitias.
Qui superos passis manibus votisq; precat:
Nec tamen ex iusto pectore vota fluũt
Quod petit a superis votũ non percipit illud
Materiam risus deinde aliquando dabit

ps. lxxi. puerbi. xxviij. Luce. vi

Ecci. vij. & viij: ecci. xii. xxiij. q. iiij. Nabucho-donosor sodoma Genesis xviij. iiij. Re. xvi. tho. xiij. Michee iiij. Exo. iij. Iohe. iij. amos ix Esaie. ii. puerbi. xxii.

De inutilibus votis et petitõnib'

ꝓuerbi: xviii. eccl. vii. luce xx. Iaco. xxi

Carpimus hac ſatyra optatus quoq; & improba vota:
Que temere a ſuperis nulla ratione precamur.
Voto homo ſepe petit: quę non intellígit ipſe.
Sed que triſtia ſint diſcrímina forte datura.
Adſit in exemplum Midas rex: ſupplice voto

Mida i rex phrgum.

Qui temere optabat ꝙ quícquid tangeret: aurum
Eſſet: & hinc ſtolíde damnoſa optatío mentis
Hinc fuit ad penam. nam panis verſus in aurum:
Atq; merum fuerat: ſic voti damna luebat:

Ouidi' metha. xi

Auriculas aſini fatua vt ceruíce referret:

Perſius prīa ſa.

Multi diuítías optant cenſuſq; ſuperbos
Et manibus quatiunt: louís atq; impellere tentant
Aures: nummorum vt magnum concedat aceruum
O male fouentes: funeſta pecunia multos

Lycinus Craſſus. Croeſus

Caſus ad míſeros & triſtia fata retruſit
Quíd lycíní proſunt ędes: quíd íugera campi:
Quíd craſſi cenſus: quíd Croeſí maxima gaza
Non fauſtum nacti finem: non funera recta.

Iuuenal'

Poſcit opem neruís quídam longamq; ſenectam:
Poſcit & in longís opulentus viuere ſeclís:

Quem tamen assidue crapule / tucetaq; crassa
Debilitant: neruosq; terit lasciua voluptas
In penam multis fuit olim annosa senectus
In qua sollicito sudamus sepe dolore.
Peleus: & nestor viuax: Itacusq; Laertes
Questi sunt seram nimium tardamq; senectam
Accedunt senibus quandoq; incomoda multa
Tum trahit ad votum quosdam mundana potestas
Exitium que sepe parit / mœstamq; ruinam.
Exoptant alij formosos corporis artus:
Atq; anime iccirco perdunt plerumq; salutem
Optandum est / vt sit mens sana in corpore sano
Et bona fama: fides: & morum vita bonorum:
Et sedeat virtus in casto pectore fulgens
Qui studium exercet vanum: sterilemq; palestrā:
Et frustra studii tempora cepta terit
Ad partes satyre veniat / stultasq; cohortes:
Vt videat quid sit perdidicisse nihil

Ad heb. viii. puerbi. xvij. Nestor. Horatij in arte. Sapie. v Eccī. xi. Iuuenal'

Nunc superest satyre: fatuos vectare studentes
Qui cappas humeris portant / longosq; cucullos

De inutili studio

Ad ro.i. Vnde trahunt post se capparũ in puluere caudas
Ec.xliiij Et se scire putant /quod non didicere studendo.
eccĩ.xxv Dum studiis teneros deberent tradere mores:
In plateis potius ludibria vana sequuntur.
Nil studij fructus curat male sana iuuentus:
Cogitat haud artes magna ratione repertas:
xvi.q.i. Sed potius fatui studio laqueãtur inerti:
sic viue. Vnde nihil morum:nihil & virtutis habebũt
At sophia est veterum /magno sudore paranda:
Otia nil possunt prestare ignaua studenti:
Señ.epi Hinc magis admiror:ꝙ multi errore ꝓfano
sto.xviii Nil nisi nunc manibus triuialia grãmata voluũt.
Grãmatices Prisce sincera volumina spernit.
Cuius Alexander gallus precordia turbat.
Hic logice nodos soluit sermone rotato:
.xxxvii. Et sylogismorum cum garrulitate molesta
di.nõne Currere nũc sortem damat:nunc stare Platonem
Blacterat:& nescit verbis imponere finem.
Eccĩ.xxi Ars logice /falso nodos /& retia cauta
Nectit:& explicitum /tenebras deducit in atras.
xvii.d. Noctes atq; dies ranarum murmura rauca.
legimus Effundunt logice verbosaq; dogmata clamãt.
Talibus illecebris violatur prima iuuentus
Vtile nil querens:nil delectabile gustans.
Hic volat:ad wiennã:tenet hunc Erfordia magna.
eccĩ.viii. Hũc Basilea fouet.Lyps istum barbara tellus,
Hic mare sulcauit:gentes hic vidit Iberas:
Vidit & hic gallos:& magne menia Romę.
xii.q.ii. Ad patrios tandem redeũt sine laude penates
glã epi. Et sine doctrina:cappas ceruice supbas
glo.i.c. Gestãt:ꝓ stulto quę respondere studente
tũ ex lit- Possint in cassum tractarunt tempora prima.
teris. de Si deus annueret precibus /nostrisq; petitis:
in.inte. Semper:& ad votum concederet omnia:plures
rest. In lachrymas fluerent mestas:fletusq; molestos:
ꝓue.xiii. Stultitieq; sue captarent p̃mia iusta.

Vanam operam impendit: fatuuos stultosq3 labores.
Qui solis radios igne iuuari putat
Et face succensa: se credit lampada phœbi
Augere: vt plenum plenius efficiat.
Stultior ille tamen: supi qui facta tonantis
Atq3 voluntatem corripit ætheream:
Hic supat stultos omnes: vesanior hisq3 est:
Eumenides quorum pectora surda p̄munt.
Namq3 dei nostri tanta est sapientia /virtus /
Iustitia /ingenium /gloria /fama /decus: ad ro.v.
Consilium tantum /maiestas: tāta potestas:
Non egeat nostro vt sceptriger auxilio. esaye.vl.
Prouidens & sapiens a deo est /qui cuncta creauit:
Qui mare: qui terram: stelliferumq3 polum:
Vt sua nec minui poterit diuina voluntas
Ne ue hominum augeri /possit ab ore magis
Omnia dispensans moderatur: & omnia nosci:
Cordaq3 scrutatur: hunc latet atq3 nihil.
Omnia disponit solerter: legeq3 certa
Singula constituit: preterijt hunceq3 nihil.

Qui alios iudicat

Seu deus ergo tonat: niuibus seu spargit harenam
Seu vibret forti fulmina dira manu:
Seu ros æthereum mittit: siue astra serena:
Effundit: nimbos seu deus horrisonos

Sapie.i. Non homini fas est diuina lacescere iura:
lactare & contra verba maligna deum:
Omnia dispposuit sapienter / maximus hic quem

ps.ciii. Corripis incassum stulte / peruerue deum:
Sapie.xi & xii Vindictam queris scelerum: penamq; malorum
Cum temere irrumpis: viscq; docere deum

ec.xxiii. Murmura non fas est: crepitantia verba: susurros
Aduersus summum præcipitare deum

numeri xiiii. Israel interiit totiens sic murmure turba:
Iosue.ix .i.cori.x Sultorum hoc cecidit pars quoq; magna modo

Se iustum quicunq; putat: vitaq; probatum
Iudicat atq; alios homines / censetq; nocentes:
Nec contemplatur se met: capit ille ruinam
Sit licet in casu: cunctos notat ipse cadentes.

Ecci.xi. Stultitie vitio metuenda pericula multi
Mat.vii Incurrunt: mortis exitiumq; graue:

Quos spes vana trahit vitę: faustęq; salutis.
Prosperitas: que mox fluminis instar abit:
Se putat esse bonum se iustum: secq; potentem:
Magnanimum / & nullum posse subire malum.
Non metuit mortem: quoniam spe ductus inani:
Floccifacit post se quicquid in orbe manet.
Quicquid delirant alij: mox carpit iniqno.
Dente Theonino: nec sua facta videt.
Sed fatuus quiuis spem pectore seruat inerti:
Qua sperat sese viuere posse diu.
Si videt alterius mortem vitęq; ruinam
Affore: non meminit se prope posse mori.
Mox causam fingit: citius cur raptus: aitq;.
Non alias validus / nec bene sanus erat.
Quin tristis: nigro & suffusus sanguine: plenus
Et scelere atq; dolis: improbulusq; fuit.
Propterea omnipotens excelsi rector olympi
Fecerat hunc subita morte perire virum
Post mortem fatuus sceleratus / iudicat illum:
Forsitan ætherei quem fouet aula poli.
Inter celestes sua qui solatia ciues:
Nectare & ambrosia fors bene pastus habet.
Iudicat alterius mortem. qui compede strictus
Est scelerum: & vitiis membra ligata tenet.
Hec metuit penam / neq; mortis tempora / que mox
Obseruans lachesis. stamina fessa secat.
Terminus incertus lœti est. incerta dieśq;. &
Nota. volant tacito tristia fata pede.
Vir bonus & iustus. falso quandoq; putatur
Esse malus. nosci pectora sola deus.
Iudicat alterius vitam quicunq; / probatum.
Sincerum / & iustum condecet esse virum.
Quisquis cupit possidere pña beneficia.
Multa solus obtinere possit & offitia
Plus imponit hic asello quam portare poterit
Mortem saccorū misello multitudo parturit

puerbi. xxiiii. & xxvi.
Eccē. x.
Horatiꝰ in epīs. mat. vii. ad ro. ii.
Cccī. xi.
eccī. 30. viii.
Sapie iii
Eccī. xxi
Eccī. vii
Seneca.
Apoca. xviii.
iii. q. vii. iudicet.

De plitate beneficiorum

de pben quia in tm̃ & c. de mlta.

Sunt quibus est animus beneficia plura tenere.
Et sacrum manibus contaminare bonum
Nec satis illa valent vigili curare labore
Susceptum nec onus perficere arte queunt
Qui saccos asino plures imponere tentat:
Ecci.33. Morte fatigatum destruit ille pecus
Et quem sola quidem posset prebenda fouere:
Illius ad vitam que satis vsq; foret.
Hunc sed amor nummi funesta pecunia: cogit
Absq; modo & numero congerere vlterius
Qui cupit assiduo beneficia plura tenere
c. auari. cie de p̃ ben. Copia nec rerum quem satiare potest:
Vsq; adeo cecatus erit: pressusq; tenebris:
Nesciat vt curas cõnumerare suas:
Hunc nocturna quies nunq; solabitur vlla:
xlvii. di. Semper hiat: nullo limite vita iacet.
sicut. Saccum hic circumfert in quo non fundus habetur:
Sed ieiunia fames: atq; cupido vorax
At magis indignũ est asini / indocti / imq; periti
Q; magis hec faciunt: cuncta tenere volunt:

Ecclesieq; bonis nulla virtute fruuntur
Atq; deum vana relligione colunt:
Hec bona pauperibus largiri cœlica debent: xv q.i.
Vsibus at prauis sic cumulata ruunt. c.vltimo
Dicite pontifices quid vos benefitia multa xxiii.q.
Confertis stultis: qui ratione carent viii con
An quia iumentisq; asinis imponere phas est uenior.
Cunctorum vt saccus atq; onera vsq; ferant
Quin etiam in peius: contenti munere nullo.
Conducunt census: mutua lucra locant:
Hos nec apud satis est Hiesy cum symone tutus
Mangones licitant: vendita rursus emunt act.viii.
Plures quisq; igitur prębendas possidet: ille i.q.i.pe
Extremam expectet cum loue tartareo tiꝰ & .c:
Qui cantum corui /cras cras imitatur: & vsq; q studet
Cras canit: haud animo fata caduca notans: iiij.Re.v
Semper aget fatuũ: nam confidentia stulta hec
Dicitur: illusit spes ea sepe suos.

Cui deus omnipotens de celo numina mittit

Illius & mentem luſtrat: quo certius inde
Omne nefas purget: vitę & delicta pacte/
Emendet: ſcelerumq; graues eliminet actus:
Sit licet hic poſitus vitiorum in flumine magno:
Sentiat & molem: qua mens agitatur iniquam:
Et ſpatium vite quo recte viuere poſſit
Groccitat attamen hic corui de more canendo
Cras cras: in melius vitam mutabimus: aut cras.
Hinc ſtolidum/inſanum/& ſtultum dicimus omnem.
Eccl.v. Qui ſe victurum cras aſſerit: atq; fatetur:
Cum tamen in foribus mors aſſidet omnibus horis,
Sera nimis vita eſt que fertur craſtina: qui ſcis
Proverbi. An te fata ſinant tam longo viuere curſu:
xxvii. Cras minus aptus eris: hodie bene viuere debes:
Ouidi. Et purgare caput: quod cum ſudore grauatum
Pondera peccati geſtat: curaſq; minaces
Eſa.lvi. Ad mala veloci volitamus cum pede ſemper:
Atq; hodie facimus ea: nec differre putamus
Longius: adq; nefas preſens nos mancipas hora
Et feſtinamus ſemper ceruice parata/
Iaco.iiij. Illa tamen nobis poſſunt que ferre ſalutem:
Spernimus: inſanos ſic nos dementia turbat
Si forte immineat ſcelerum confeſſio nobis:
Diffugimus: rauci repetentes murmura corui
Et duo cras: aut plus/fatuo ructamus ab ore:
Implacata tamen: ſi mors irrepſerit: vt te
Eccl.x. Auferat. atq; animam ſub tartara nigra remittat
math.vi Tunc velles feciſſe bonum: potuiſſe nequibis:
luce.xij. Tunc tua ſera nimis vox & querimonia: cras cras.
Stulte quid exigui te temporis oro voluptas
Eſa.xxii Detinet: illa ruunt: & fluminis inſtar abibunt.
:i.corin. Incipe celeſtes hodie perquirere ſedes:
xv. Craſtina precipitet ne te cunctatio vana.
Proverbi. Cuſtodit pulices fatuus ſub ſole calenti
xiii In puteum vndantem & flumine/portat aquã
Qui gerit vxoris curam: metuitq; pudoris
Que ſibi ni cuſtos fuerit: cuſtodia vana eſt.

Stultior /atq; magis furioso insanus Horeste est: Iuuenal
Spiritus & vexat hunc male zelotipus: vi. saty.
Qui gerit vxoris curam: & custodiam inanem Eccī. vij.
Noctes atq; dies: sollicitusq; tremit: Nu. v.
Angorem frustra toleras: frustraq; labores eccī. xix.
Suscipis: incassum te tua cura necat
Pone seras: cohibe gressus mulieris: & omnes Iuuenal
Saltus: & vigil hic latret vbiq; canis: pue. xxx
Cōseret & fortis preclusas pessulus edes:
Custodes habeat & domus vtq; suos:
Quis tamen interea sem per custodiet ipsos
Custodes: vxor si volet esse procax?
Fœmina producit quam non natura pudicam:
Raro fit /vt seruet vincula casta thori. eccī. xxv
Fœmina sed quę vult tenerum seruare pudorem: puer. xii
Et thalami pignus coniugiq; fidem:
Vincire debet nulla compagine ferri:
Nec structura grauis hostia casta premat. Danae.
Non turris /Danaes potuit seruare pudorem: O udi?
Amisit stupro dona pudicitie. iiij. met.

Iupiter auricomum flagrans conuersus in imbrem:
Virginis in gremium fluxit: adulter erat.
Libera Penelope fuera ꝑ tempora multa/
Absenti retinens membra pudica viro.
Circa illam quamuis volitaret turba procorum:
Infracto mansit hec tamen vsq; thoro.
In vetitum plerumq; nefas custodia pellit
Vxores: vetiti damna pudoris olent.
Fœmina iucundos mores vitamq; probatam
Induat: vt famam comparet inde sibi.
Et cetus hominum fugiat: vetulasq; ꝓcaces
Et fugiat vafri murmura blanda proci:
Si non legisset Helene rescripta dolosq;
Idei Paridis: non male rapta foret.

Penelope. homer⁹. ĩ odissea ouidius i ep̃lis. heroi. ec. xxvi. Seneca. ĩ de cla.

Est fatuus qui scit vigilanti stertere naso:
Et faciem digitis contegere vsq; suis.
Vxoremq; suam subigi permittit: & audit
Illecebras: ridet subdola catta iocos.

Res miseranda quidem & censura digna Cathonis.
Q; vult coniugii nemo tenere fidem.

xxxii. q. vii. qd ĩ. ꝯibus

Nullus adulterij legem /aut pia iura veretur: sap.xiiij
Iulia lex dormit: pœna vetusta silet. Ad ro.ti
Non mulier nec vir sacrati fœdera fulcri Hiere.
Conseruare solent: mœchus vbiq; iacet: xxix.
Multis digna quidem res & laudanda videtur
Alterius lectum concutere /atq; thorum
Nec pudor vllus adest: nemo ensem /aut saxa veretur Iuuenal'
Iudicium parcit: pena remissa iacet. vi.satira
Heu vetus in mœchos tua lex tua Iulia dormit Leui.xx
Cęsar: ab Elisiis fontibus oro veni. deu.xxij
Turpius idq; magis: sunt qui spectare lacunar ff.ad.l.
Docti: vt per thalamum cautus adulter eat iul.
Apponunt dygitos oculis vigilantibus: atq; de adul.
Permittunt subigi pignora chara thori. Iuuenal'
Vxoris ne scelus audes spectare pudendum:
Cognita nec culpas probra: marite taces: c.quẽad
Expulit a regno fratrem Pelopeius Atreus: modum
Fędasset proprii q; sibi iura thori de iu.iu.
Atq; duos natos mactauit funere mesto: puerbi.
Quo luerent mechi crimina fœda patris. xviii.
Ingens clamor erat quando Lucretia passa est Atreus
Stuprum: a lasciuo contaminata viro. Seneca ī
Collatinius enim coniunx rumore leuato thy.ff.de
Tarpeia regem pellit ab vrbe malum. adul.l.
Clodius in cunctis dominatur gentibus: eheu: stupor.
Clodius impune tractat adulterium.
Heu mala dira parit putide mechatio mentis:
Prosiliunt ire /mortis & exitium:
O vos mortales concordi viuite nexu: C.de ?
Fœdera quid thalami sic violare iuuat? dul.grac
Sit veneranda fides vxoris: sitq; mariti: cus.
Mutua sint semper gaudia: paxq; frequens. puer.vi.

Est qui contendit se prudentem vsq; putari
Cum sapiat penitus nil (mihi crede) boni
Non discit mores: no est virtutis amator:
Sed manet infœlix anser /vt ante fuit

Semper fatuus

puer.xv & xxvi.

Qui bona multa videt: preclas perlegit artes
Audit & egregium quicquid in orbe fiet.
Virtutis monumenta sacrę: moresq; politos
Conspicit: & studij flumina amęna videt

Seneca. pegrinatio nō facit medicum. & nulla ars discit loco.

Gymnasium: ludos celebres: spectacula mundi
Lustrat: & arrectus per loca multa volat.
Nil tamen addiscit: neq; enim hęc monumenta vetusta.
Prosunt: vt melior fiat & vtilior
Quicquid habet rerum alterius collecta supellex
Aedibus id semper gliscit adesse suis.

ec.xxix.

Hoc desiderio stultissima vota notantur:
Res semper fatuis ex nouitate placent:
Ad gentes currunt varias populosq; peragrant
Ignotos: lustrant quicquid in orbe iacet.

pue.xvi Luce xv

Ne quid in externis maneat regionibus vsq;
Intactum: peregre stultus vbiq; volat.
Ad pataui muros: ad celsę męnia Romę:
Ad Solymas currunt: Assyriosq; lares:
Curritur ad Lybien: penetrant Memphitica regna
Pyramides lustrant. Attica regna vident.

Attamen apportant sapientis premia nulla:
Non specimen morum: non deus ingenij:
Cœlum non animũ mutant qui transmare currunt.
Stulti discedunt: mox fatui redeunt.
Possumus hos mores inter cenacula nostra
Discere: si imprudens vis fore: siste pedem:
In patrijs laribus tam stultas carpimus artes.
Non aliena opus est perquirere inde loca.

Horati⁹ in epist.⁹

Quin animo ex culto diuinum imitare Platonem:
Vt saperet doctos quesiit ille viros:
Nec sine doctrina Graias concessit ad oras
Quo tandem ingenuas concumularet opes:

Plato de q̃ hiero. i plogo biblię.

Quisquis ab ed e sua patria volat improbus anser:
Ille domum rediens anser vt ante manet.

Ad heb. xiii.

Assiduis flagris tardum qui pungit asellum:
Sepius ad longas corruit auriculas.
Ira breuis furor est: nil indignatio prodest.
Sincere mentis est inimica minax

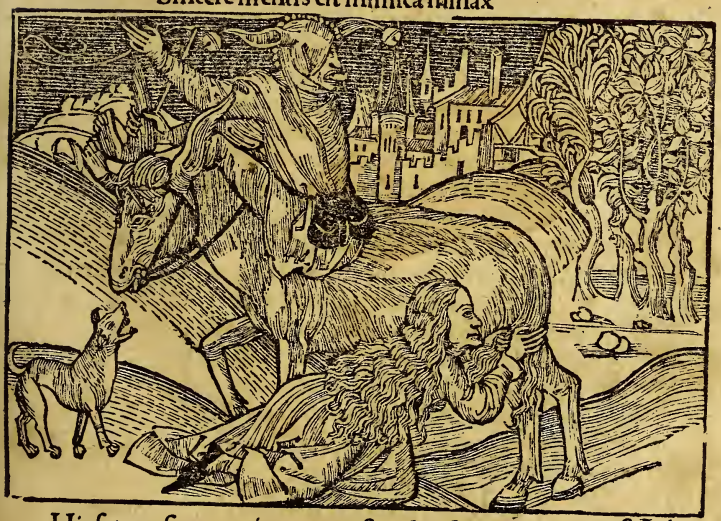

Hic fatuus semper pigrum conscendit asellum:

 señ. de i.

Sene.de ira. Vale ri.li.iiii. ꝓue.xxij Iacobi.i. Ec.xxx. Persius. ꝓuer.xx ꝓuerbi. xxvii.

Turbida quem motu concitat ira graui.
Latrat & exclamat circum se more canino:
Nec verbum placidum toruus ab ore vomit.
Rancidulo semper ructatur in ore canina
Littera: nec motus mitigat ille suos.
Gaudet & a populo metui sua facta: furoris
Plena mali: mentis conscius ille nihil.
Dicitur a cunctis / furiosum cernite stultum
Et sibi de fatuo hoc quilibet abstinet.
Nam putat ille quidem stultos non antea visos
Auriculas asini solus habere cupit.

Persius. Ecc̃s .xi. Archytas

Ira necat sensus: premit indignatio mentem:
Precipitem inuertit illa, vel illa virum
Archytas sophie idcirco spectabilis auctor:
Ille Tarentina natus in vrbe procul:
Peccanti seruo: turbatus mente pepercit:
Atq; ire stimulos sic moderatus erat.

Plato. Sortes. ꝓue.xxx Eccl.xix xi.q.iii. ira.v.q. ii.relatū & c.ser uetur. ꝓu.xxii & xvii.

Sic Plato: sic alii motus sedare solebant:
Socratici & plures doctiloquiq; viri.
Nempe furor ratione caret: precordia frangit:
Debilitat sensus / ira seuera nimis:
Hos contra motus / certa inuitamur habena:
Et frenum: atq; suum sentiat ira modum.
Non sapientis erit tristari: aut corde dolere:
Passio / prudentis pectora / nulla premit:
Est sapiens semper: tranquillus mente quieta:
Ira trahit fatuos insipidosq; viros.
Tempore cuncta quidem sapiens moderatur in omni.
Addit & in cunctis rebus vbiq; modum::

Io.xxvi. ꝓuer.xii eccl.vii.

Sed fatuus nullo penitus moderamine ductus:
Stulticiam effundit semper vbiq; suam:
Ergo precipites asinum conscendite stulti
Quo celeres fatuos bestia tarda vehat.

Quem rota fortune cupida spe continet / atq;
Voluit in excelso sors sibi fausta gradu
Ille etiam metuat lapsus quandoq; nocentes.
Perpetuo nescit sors residere loco.

Complures fatuos /latum fortuna per orbem
Efficit instabili voluit eosq; rota.
Fortunam multi sitibundo pectore versant:
Et loca continuo scandere celsa petunt.
Inquiruntq; gradum: qui sit sibi viribus impar:
Nec lapsum fati pectora stulta vident.
Nil adeo excelsum est /q; non trepidare ruinam
Debeat: ad mortem cuncta creata ruunt
Omnia que terris nunc sunt innata /senescunt:
Labitur & quicquid terra beata dedit.
Quis fuit in tanta mortalis sorte locatus?
Crastina ꝓmittat tempora vt ille sibi?
Aut se victurũ fortuna semper eadem
Spondeat? instabili voluitur illa gradu.
Nam lachesis duri semper prenũtia fati,
Non tibi ꝑmittit ducere filia diu.
Atropos haud nostris mulcet̃ turbida votis
Vt nobis longos prestet in orbe dies.
Ad casum subitũ pl̃es funesta potestas
Allicit: vt lętho tũc grauiore ruant.

Eccĩ.x.
i.mach.
ii.
ꝓu.xiiij.
Claudia
nꝰ.de pe
di.iii.qd
ergo in
gl̃.
ꝓu.xvii.
Horatiꝰ
Seneca.
in.h.fu:
Martial̃

De egrotante inobediente

Iulius cesar. Iulius immenso dominator cesar in orbe
Dum nimium sortis numina blanda colit:
In medio sensit mortalia fata senatu:
Hunc fortuna nihil iuuit ab exitio:

Tullius in of. Semper habet trepidos inuisa potentia gressus:
Inuisus multis imperiosus homo est.

Eccl. xx Delitias raras prębet metuenda potestas:
In ceruice sua tristia damna gerit

Sapie. v. Quem metuunt multi: multos metuisse necesse est.
Odit quem metuit /perdere, plebsq; studet.

eccl. xxi. Imperiosus homo nullo palpatur amore
Nec populi hunc plausus: nec bona fama colit.
Ergo mobilibus non sic confidite sceptris:
Nam rota vertetur cum deus ipse volet.

Egrotus si quis morbos in corpore tristes
Sentit: & vrgetur anxietate graui:
Prestita nec medici sequitur documenta periti
Si cadit: ex merito damna doloris habet.

Qui iacet in mœsto ægrotans anger: peritio

Hec medico patet: consiliumq; fugit.
Nec tenet impositam seruata lege dietam
Conualidus fieri qua mediante queat:
Pro vino nunc gustat aquam: nunc cętera sumit
Pocula: consultrix quę medicina vetat.
Querit & assidue rigido contraria morbo
Esculenta: sibi temperat atq; nihil:
Donec ad tumulum pheretro portatur operto:
In cinerem rediens ceu fuit ante cinis.
Qui cito sanari a morbo conaris amaro:
Principiis obsta: deteriora caue
Scintilla in flammas crescit quandoq; molestas
Riuus & exiguus flumina magna facit
Principium morbi modicum: capit incrementum
Paulatim: salubris in medicina vetet
Qui validus cupit esse cito / sua vulnera plane
Demonstret medico / pellat vt inde luem:
Non sine luctifero sanari membra dolore
Possunt: ne renuas ferre doloris onus.
Nil quoq; mentiri medico debemus in ipso
Morbo: non medici: sed tua vita perit.
Quiq; sacerdoti referens peccata peracta.
Mentitur: vitam decipit ille suam.
Qui medicum querit / sua nec documenta reseruat
Expers consilij est: & ratione caret.
Consilium vetule potius sectamur & herbas
Quas in thessalico littore saga coquit.
Infami digito frontem hec & pectora lustrat:
Istius interitum falsa medela parit.
Qui vetulis credit malesanis: credit anili
Consilio: lœthi fata seuera subit.
Moralem sensum nostro si carmine sumes:
In vitiis egrum te mora nulla pręmet.

Iuuenal. Persius.
Ecclesia. xxxvii.
c. xviii ouidius de remedi. amo.
Ecci. 31. Boetius de cons. philo.
.i. thim. iiii.

Quisquis forte palam mentis concępta reuelat:
Ante oculos volucrum retia tensa locat:
Admonet hic omnes: cautelam prębet apertam:
Quo facile a laqueo quisq; cauere queat

De nimiũ aptis consultatõib'

Eso. in a po. puer. i. ouidius de remo amo. gl'. in de pastoral' de re iu. puer. x. puerbi. xviii. & xxvi.

Quisquis aues forsan contendit carpere plures:
Retiaq; ante illas tendit aperta nimis:
Nec funes /pedicas /laqueosq; plagasq; recondit:
Is facit vt sua mox retia vitet auis.
Qui semper manibus: duris verbisq; minatur
Publicitus: nullum verberat ille canem.
Intentum mentis qui verbis pandit apertis:
Consilium retegens omnibus atq; palam:
De tali stulto poterit sibi quisq; cauere:
Creditur hic toto corpore posse nihil.
At puto prudentem & sapere hunc: secreta reuelat
Qui nulli: intentum comprimit vsq; suum
Solus agit mentis sincere arcana: nec vlli
Pandere vult animo si qua agitare velit.
Precipue in rebus: que spectant forte salutem
Corporis: aut regni: grande aliquod vel opus.

Horati' in epis

Falluntur plures a delatoribus ipsis:
Consilium domini qui sibi scire volunt.
Illecebris palpant: vt sic arcana rescisc ant.
Qui noua scire cupit: dicere /& alla volet.

Est sapiens certe: mentis qui condere votum:
Consiliumq; potest: nilq; referre palam: ꝓuer. xi.
Quatuor esse solent res: quę se tempore nullo
Occultare queunt. nec tacita esse volunt. ecci. viii
Consilium fatui: structa vrbs in vertice montis: math. v.
Actus amatoris: stramen quod calceus vrget. ouidius
Occultam seruare potest rem pauper / inopsq; Iuuenal.
Diuitis ast semper longius acta volant.
Et mala fama palam concrescit vbiq; volando: Virgili⁹
Et domus interdum damna pudoris habet. iiij. enę.
Tu caueas: sapiens si fors cupis esse / catusq;
Ne pandas anium / consilium / ve tuum Seneca.
Nec seruis famulisq; tuis confidito in illis: Catho.
Sed tacitus mentis condito facta tuę
Stultorum lapsum miserum / subitamq; ruinam
Qui videt: astutus nec sibi deinde cauet.
Est stultus: cęco nec recto tramite pergens:
Et fatui barbam mulcet vbiq; manu.

Cernimus assiduos casus / lapsusq; frequentes. H ij ꝓuer. iiij

Stultorum: & risus cernimus inde graues
Ridentur passim fatui: luduntur in omni
Tempore: nil sapiunt: nil quoq; scire volunt.
Eccĩ. xxv Sunt & contempti multum a prudentibus ipsis
Qui cappam in fatuis frontibus vsq; gerunt.
Accusat stultum stultus: conuitia iactant
Ecclę. x. Impia: sed gressus stringit vterq; pares.
ierę. vi. Errat & assidue nec vult curare ruinas
& viij. Complures fatui qua cecidere prius
Ecclesi. i Nil exempla trahunt stultos / lapsusq; molesti:
Semper ad interitum: quid bone stulte ruis?
Admoneant saltem fatuos exempla malorum:
Discant alterius viuere rite malo.
math. xv Exprobrat cęcum cęcus / visuq; carentem
Luce. vi Attamen in foueam sępius ambo cadunt.
Esopus. Incusat cancrum cancer retrorsum abeuntem:
in apo. Ibat directam nec tamen ipse viam.
Eccĩ. iiij. Qui matris non vult documenta sequi / ille nouercę
et xli. Imperium toleret: obsequiumq; graue.
Qui patris nunq; sequitur precepta salutis:
Difficilem ingreditur sępius ille viam.
Phæton Si Phæton quondam consulta salubria patris
Tullius Audisset: currus non petiisset iners
3. off. Non Iouis æthereum sensisset fulmen & ignes:
ouidius Nec lacerum corpus volueret Eridanus.
2. mĩ. Icarus ingenui patris non iussa sequutus
icarus. Altius euolitans: nomina fecit aquis.
Oui. viij Hi duo in imberbi tristes cecidere iuuenta
Metha. Nam voluit neuter iussa paterna sequi.
puer. xv Corruere insanum fatuum qui cernit. & audit
& xxiij. Exemplum capiat: effugiatq; malum:
Esopus Cauta fuit vulpes nolens intrare cauernam:
hor. ĩ ep. Viderat vt nullam vafra redire feram

Non campana sonat que malleolo atq; bacillo est:
Expers: sit vulpis insita causa licet.
Iccirco stultum est omnes curare loquelas.
Cum surda possis effugere aure sonum

Quíſquís ín hoc mundo tranquílla víuere mente — p̃s.cvíij:
Gliſcit: & ín requíe ducere ſeda bona. — ꝓuerbi.j
Mon curet voces populí: famamq; malignam: — xxiiii.
Nec curet línguę ſibila raucalmale — Sap̃.ii.
Quí cupít ín mundo ſeſe exaltare ſuperbo: — ad phíli.
Et ſtabílís magnum ſcandere ríte gradum — ii.
Eſt opus vt curas toleret quandoq; moleſtas: — ꝓu.xiiii
Multa oculís vídeat non bene grata ſuís — & xviii.
At ſunt quí fírmo tentoría rure locarunt: — Ad heb:
Mundum ſpernentes: orbís & íllecebras. — xi.
Níl modo ſecurum: níl tutum: níl q; vídemus
Tranquílluz ín mundo: nulla & vbíq; fides:
Multi vrbes & opes populos cetuſq; prophanos.
Fugerunt: tutus vt foret índe ſtatus. — Iohã:xv
Quí ſtatuít ſuſtam ſemper traducere vítam — Sap̃.xi.
Et mores ſanctos & benefacta ſequí:
Non curet quíd mundus agat: tacíta ſue q̃relas:
Attendat: ſuſtís níl mala língua nocet.
Sí vates ſatyrí quondam: ſanctíq; prophete — Satyrí.
Penſaſſent homínum murmura ſœthífera — ꝓphete.

De ſubſannatoribus

Nec monumenta bone monſtraſſent vera ſalutis
ps.lii. Hic famam: hic meritum perderet atq; decus.
Nullus in orbe quidem viuit tam ſanctus: vt omni.
Sap̄.vi. Nunc fatuo placeat: qui probitate caret.
eccī.viii Qui cunctis poſſet recte ſeruire: beatus
Eccī. Is foret: & ſeruus nobilitate bonus.
xxxvii. Noctes atq; dies opus eſt confringere ſomnos:
Qui cunctis iamiam rite placere volet.
Quis farre /aut dygitis ſtultorū claudere rictus
iam poterit: loquimur: penitet inde cito.
i.cor.iii. Nil aliud mundus didicit: niſi fana profari
Eccle.ii. Verba, quibus iuſtos contaminare ſolet.
pue.xv. Nil ſapiens curet vani ludibria mundi.
Eccs.vii Attendatq; nihil quod vagat turba ferat.

Stulti qui lapides iactant: & faxa retorquent.
Hos fugiat /ſapiens qui volet eſſe /procul.
Nam trahit a vitio fatuos correctio nulla.
Nil diſcunt moris: nil probitatis habent.

O fatui excordes noſtram ad properate paleſtram
Incipiam verum iamq; docere bonum.

Vos ſacre legis:patrum & documenta docebo — eccĩ.xxii
Que monſtrant verum proſperitatis iter — ꝓu.xxiii
Atq; viam pandunt /prudentum calle politam. — Sapĩe.x
Quare agite & pedibus currite quęſo citis:
Diſcite quid virtus:quid ſit prudentia rerum
Et fatui tandem deſinite eſſe meri. — ꝓuer.vi.
Virtutes ornant homines:prudentia veſtit — baruth 3
Munditiis:ſapiunt pectora ſtulta nihil — Ad ti.ii.
Sed modo riſores fatuos:ſannaſq; proteruas — Sapĩe.vi
Corrigimus:ſtrigili hos ſcalpere nempe iuuat. — eccĩ.xvi.
Sũt fatui qui nunc rident documenta ſophie:
In bonos cunctos probra pudenda vomunt. — Iob. xii.
Aduertuntq; nihil:bona ſi quando docentur:
Quin cuncta irrident mox documenta palam. — ꝓu. xiiij
Increpat hinc ſtultum qui verbis:aut corrigit ore
Inpingit ſannam ſępe met inde ſibi. — ꝓuer. ix
Corrige prudentem:qui tempore diſcit in omni:
Feſtinatq; oris verba tenere tui. — Eccĩ.xix
Sic cadit in iuſtos homines correctio iuſta:
Pręceptum accipiunt /cum pietate /bonum.
Iniuſtus pręceptores diffamat:& odit.
Sepę repercuſſus in ſua tela ruens. — ꝓu.xxv.
Crede mihi ſannis qui alios:riſuſq; laceſcunt.
Naſuto:tandem pręmia digna ferent. — ꝓue.xix
Loripedem rectus derideat ethiopem albus:
Eſt ſine qui vitijs rideat ille malos. — Iuuenal'
Stulte Nabel lueres ſannas /toruoſq; cachynnos. — iii.q.vii.
Ni regem iratum flecteret Abigayl.. — qui ſine
Quid pueros memorem qui vati illudere ſancto — Nabal.
Dum certant:vrſis mordicus intereunt. — i.re.xxv
A grege ſtultorum caueat ſibi quiſq; maligno: — iiii.re.ij.
Qui ſaxis iuſtos /innocuoſq; petunt.

Q; male delitias dumtaxat temporis huius
Cogito:nec celeres penſito abire dies
Et regni eterni ꝙ gaudia ſperno beata:
Cauſa eſt:me genuit Symea ſtulta /parens:

Contemptus eternorũ gaudiorũ

Ecĩ.xiiii Ocurrit fatue rursus mihi turba cohortis
Que requiem satyre non sinit esse mee.
ps.lxi. Stultus enim certe est: animo iactare superbo
Qui solet: & nimium verba pudenda loqui:
Sap̃ iiij. Ecce ait o superum / nitidi quoq; rector olympi
Ad ro.ij Nil opto sedis regna beata tuę.
amos v. Id saltem liceat: multis mihi viuere lustris:
Eccs.ii. Orbis & extremum cernere posse diem.
i.Iohã.ij At non laudato / recte virtutis / amore
Tam longas æui poscit habere vices:
Sed magis exoptat: queat vt conuiuere late:
Cum sociis paribus: delitijsq; frui:
Luce.vi Nec timet inferni fumantia tartara ditis:
Non acheronteos post sua fata lacus:
pu.xiiij O fatue insignis: nil vani gaudia mundi
Mellis habent: illis copia fellis inest.
Tullius ene. Quid rogo delitias: tanti quid gaudia vana
Stulte facis: percunt quę cito: more niuis?
Iob. xviij. Gaudia (crede mihi) terrarum: felle replentur
Nec manet in cunctis perpetuata quies.

Quo fit /vt infamis /lasciua & spurca voluptas
Quem trahit: & fastus orbis & illecebra:
Hic fatuus: mundi curas gustabit acerbas:
Et mortis rapidum sentiet esse diem.
Transibit mundus: transibunt gaudia mundi:
Transibit pariter quicquid in orbe viret
Cernimus & tales hominum sine fine ruinas:
Cernimus occasus: cernimus exitia:
Rectorem celi tandem spectabimus omnes:
Hic ad leticias: alter ad intetitum:
Se cupit a summo qui segregare tonante.
Letitie / & longos optat habere dies.
Cimmeriis tenebris est obcecatior ille
Pro mundi linquens celica regna luto.

Accipitrem gestans per religiosa deorum
Templa: & quem sequitur sedula turba canũ:
Deuotos homines /& debita vota moratur
Et cuculum manibus palpat vbiq; suis.

Sunt quos latratu /strepitu /clamore /susurris

,pue.xix

iob.vi.
Eccl.iiii
sap.ij. et
v.
iacobi.i.
Luce.xij
Apoca.
xiiij.&
xx.
Mathei
xxv.

De imu. eccles. c. decet li. vi. l. denuntiamus. C. de his q ad eccl'i. confu.

Non pudeat & sacras contaminare domos
Dum canit officium: dum debita sacra sacerdos:
Tractat: & extendit vota precesq; deo
Dum fluit ad populum diuine contio legis:
Ecclesiæq; pium pangitur officium:
Ingreditur fatuus quem rostris calceus vrget.
Stat simul in manibus nisus / & accipiter:
Siue velis cuculus. magno clangore vagatur
Per sanctas edes / sacrificosq; focos.
Latrantesq; canes / vlulatu & cuncta replentes
Ductitat: in strepitu turba benigna silet.
Iam clangunt nole: resonat latratus ad auras:
Nunc pedibus pulsant: nunc manibusq; strepent.
Nulla quies penes hos / fastu pompaq; furentes:

Ioh. xii.

Non propter cristum. Lazarus hosce artat eos.
Tractantur cause: rerum commertia: questus:
Contractus omnes: officiumq; fori.
Conspicit hic oculis matronas: ille puellas:
Hic aliud tractat quod probitate caret.

in autē. vt lic. ma et auie ī fi. col. viij.

Quidam etiam strepitus sua per calcpodia stulti
Concrepitant turpes. impediuntq; bonum.
Stultitiam quid enim querimus? solitosq; furores?
Quos semel insipiens condere nemo cupit:

Iohan. ij ecci. xxi. lohel'. ij. ps. i. marci. xi luce xix. bernhardus.

Cum tamen exemplum cristus deus ipseq; reliquit.
Nullus vt in templum turpia facta ferat
Sed precibus suplex / deuoto & pectore: patrem
Aeternum oraret: cœlicolumq; choros.
Expulit & ferulis tractantes fœnera mercis:
Nam locus in templo sit sacer vsq; deo
Qui si de templis homines pulsare prophanos
Nunc volet: atq; ædes euacuare malis.
Pauci quandoquidem sacrata in gente manerent.
Thura decent superos: verba prophana nihil.

Qui cadit in flammas & dira pericula querit
sponte sua / in puteum prosilit atq; libens:
Exitium merito patitur: si mergitur vndis.
Vritur ant flammis: dignus enim interitu.

Eccs. iiii.

Est fatuus qui sepe deum superosq; precatur
Et suplex manibus cum pedibusq; rogat:
Se putat & proferre pyeces ex corde benignas:
Clamando assidue: me deus alme iuua:
Vt mea stulticiā solitam modo pectora linquant:
Et sapere incipiant: Iupiter alme iuua.
Attamen hic cappam stultorum semper anhelans:
Induit: ingratas nam putat esse preces:
Q; non mox voti compos: deus insuper illum
Audierit: quia non cuncta petita dedit
At fatuus plerumq; rogat /superosq; precatur.
Et nescit stulto quid sibi corde roget.
In puteum qui sponte cadit: tentatq; periclum:
Secq; in fonte tamen mergier vsq; timet:
Si clamat /vocesq; graues emittit in vndis.
Clamatio ciues iam date presidium:
Nullus erit: restes /aut apportare rudentes
Qui velit: hic merita morte /luecq; cadit.
Stulticia Empedocles simili cęcatus: & excors:
Corporis exitium sponte /necemq; tulit.

Mathei vii. Luce vi.

Iuuenal.

Persius.

Mathei. xx.

Marci ix.

Ad Ro. viii.

Horati.

Empedocles.

De via felicitatis

Aetneos quoniam preceps collapsus in ignes:
Stulticie vt faceret morte sua indicium.
Quisquis eum ardenti fatuum extraxisset ab etna
Hic vitam inuito / stultior ipse daret.
Nempe adeo cecatus erat: rationis & expers:
Tentasset rursus impia fata quidem
Sic facit ille: deum rogitans noctesq; diesq;
Debeat in celum vt se trahere vsq; deus:
Detq; sibi semper viuatia munera: detq;
Fortunam validam: det bona magna sibi.
Qui rogat & nescit supremum rite precari,
Rectorem: ventos sufflat in ore leues.
Quem tenet intutus status: & damnosa voluptas
Si ruit: ex merito iusta pericla ferat.

Proverbi. xxviii. eccl. 3. et xxxv. Ysaie. i.

Multi stultície curum / rhedamq; / bigasq;
Viuentes vitijs criminibusq; trahunt
Cumq; sua reputant tales nece abire labores.
Quadriiugas retrahent post sua fata rotas.

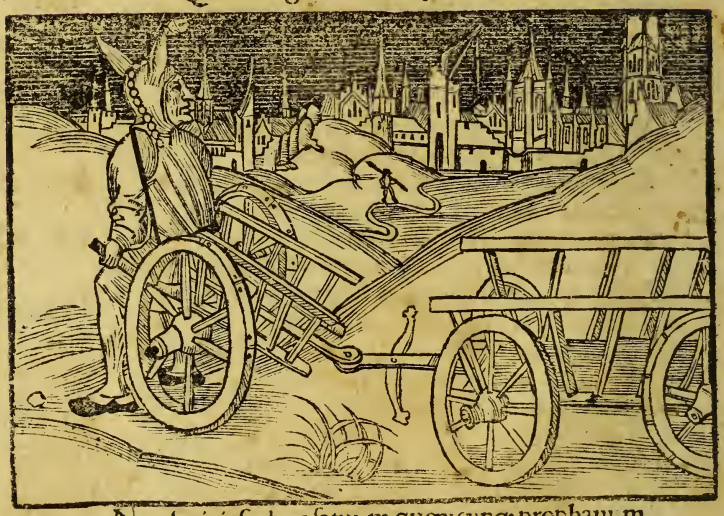

Non finit ipse deus fatuum quem: cunq; prophanum

Scire ſuper terram que nam miracula fecit:
Quotidieq; facit: quapropter pars perit ingens puer.v.
Stultorum: moritur terreno in corpore ſemper. Eccs.ij.
Qui moritur vitiis hac in tellure malignis: Ecci.ii.
Cogitur extremos alibi tolerare dolores.
Noſſe deum qui non vult hic / & diſcere leges
Quas pater omnipotens tribuit mortalibus egris
Quaſq; ſuper cunctos ſtatuit: iuſſitq; teneri Ecci.xij.
In terra: cunctiſq; dedit / bene viuere / normam: & xl.
In mundo quemcunq; trahit maleſana voluptas: Tre.iiii.
Iniuſteq; ſue conſumit tempora vite:
Is trahit hic currus / molem / curaſq; moleſtas:
Cogitur æternas poſt mortem ſoluere pœnas: ſap̃.xix.
Perpetuo & tractu cogetur plauſtra mouere.
Ne modo ſtulte viam queras que ducit ad orcum
Et phlegetonteos fluctus / cecaſq; tenebras: virgi. vi
Hec via plana quidem eſt / pedibus calcata frequenter. en.
Eſt aditu facilis: multum penetrabilis: atq; Seneca.
Innumeros fatuis calles hęc ſemita monſtrat: Mat.vij.
Plana quidem & trita eſt (fatuos quia facta per omnes) puer.ij.
Hec habet aſſiduos motus / greſſuſq; frequentes. & iiij.
Noctes atq; dies patet hęc, nullumq; refutat: Virgili⁹
Qui cupit ad fatuos curſim properare furentes, ec.xxxij.
Fœlicitatis iter quod cęlum tendit in altum: luce.xij
Et quod prudentes recipit: ſoloſq; beatos:
Eſt nimis anguſtum: patulo nec calle pateſcit:
Nec tritum a multis: quoniam (que maxima turba eſt)
Gens mala vitat iter: iuſtis ſanctiſq; paratum Sap̃.v.
Mentibus: iniuſtus non has calcabit harenas. p̃s.vi.
Virtutem poſuit deus vt ſudore paretur: pu. xiiii
Aſt pauci tentant fœlices figere greſſus: & xv.
Ad bona ſupremi regni / nitidamq; cateruam: ezech.vij
Inde eſt quod multos orcus capit: æthraq; paucos.

Cum pater & genitrix ollas / pariterq; marellas
Collidunt: pueri cacabos confringere diſcent.
Fiunt equales nati genitoribus: illic
Sunt vbi nõ caſti ſigna & monũenta pudoris. I

Prauaꝝ maiorum exempla

Iuuenal' Grandeui properate ſenes/fatuiq; parentes,
Vale.li. In vos nam ſatyre torqueo tela mee:
ii.c.i. Audatis prauos coram matre atq; puellis
Sap.iii. Effari mores: ridiculumq; nefas
Eccl.vli Nunc veneris nugas: nunc vos dictatis amorem:
Eccl.iiii Et natis teneris: ad mala: ſigna datis
Non pudor in verbis: non eſt reuerentia vite:
Ec.s.x. Non decus aut ſpecimen/ingenuuſq; nitor:
Non pueri mores diſcunt: non fœmina ſeruat
Signa pudititie: turpia cuncta ſonant.
Fœmina de fatuo carpit mala ſigna marito:
Sectatur proles moribus ipſa patrem
pue.xix Non docuit genitor fatuus bene viuere natum.
&xxix. Iure igitur natus moribus alter erit.
Iuuenal' Si ſunt luſores patres: pueri atq; nepotes
Rebus in his prauis ſe ſimilare ſolent:
gl'.i.l.q Trita etenim veterum dicunt prouerbia nobis
ſi nolit. Sepe ſolet ſimilis filius eſſe patri.
ffe.ede, Ludere phas monachi reputant ſibi: quando reponit:
edic. Abbas taxillos: alea iacta placet.

O mores miseros: o tempora plena furoris;
Plenaq; stultitie: num deus vsq; feret?
Se similem pauri natus: se filia matri
Reddit: ad exitium prima fluunt.
Non lupus vllus ouem genuit: non Tigride seua:
Aut vitula aut agnus nascier vsq; potest:
More patris cancer retro serpitq; / meatq;:
Sectantur pueri sic mala signa patrum.
Quin & morigeros possunt generare parentes
Filiolos: qui sunt morigeri atq; boni.
Diogenes puerum temulentum vt viderat: inquit,
Fili / te genuit ebrius ecce pater.
Aedibus iccirco propriis: sic viuat honeste
Quisquis: ne cunctis dogmata praua ferat.

esopus. in apol.

Eccl. vii

diogees: eccleſia. xxxvii.

Simplicitate rudes / ad se lasciua voluptas:
Allicit interdum: more ouiumq; necat.
Quosdam etiam firmo / thaurinos detinet / vnco,
Ast alios volucri fune / fugaq; ligat.

Aequiparat sese meretrici blanda voluptas

Que compta in platea sedet & nudata mamillas:
Et redimita comas: spurcum mercatur amorem.
Pellicit & molles ad se: blandumq; cubile
Mox reserat: vilem sumens de crimine mercem:
ezec.xvi Et rogat vt quisquis secum luctetur / iniquis
michee i Delitijs: pariter falso oblectetur amore.
pue.vij. Illius inq; sinum / nullo moderamine stulti.
Prosiliunt: veluti bos vinctus transit / & agnus.
Eccl.xix Ad lanii cultrum. iugulumq; exponit ad ictus.
Accipe stulte precor quam sit fugienda voluptas
Hec animam damnat stygis & mergit in vndis
hiere.vlt Hec sensus lacerat: confundit semina mentis:
Contaminatq; malo precordia recta sapore.
pue.vii. Parua voluptatis quamuis sint gaudia: longa
Pœna tamen sequitur / misero permixta dolore:
Eccl.ij. Desine delitias mundi sectarier vsq;:
luce.viij Non durant: fugiunt mox: & mutantur in horas:
pue.viij Quisquis in hoc forsan contemnit gaudia mundo
& xiij. Vana voluptatis: nec sese inmergit in illas:
Eccle.i. Ille sapit vere: & post mortem gaudia celi:
Ambrosiamq; sacram gustabit lege perenni.
Sardanapalus enim / spreto virtutis honore
Sardana Sola voluptatis celebrabat sacra / focosq;:
palus. Corporis illecebras: spurcum & libabat amorem:
Insti.li.i Censuit esse quidem explendum presentibus ipsum
Delitiis animum: quoniam post fata voluptas
mich.vi Nulla foret: stygij est hec nam sententia ditis.
At pater omnipotens hunc fato sustulit atro:
Tartareisq; animam tandem damnauit in vndis.
Delitie mundi: quas promit praua voluptas
puerbi: Sunt procul a nobis pulsande: dira venena
xxiij. Ex ipsis manant: & fellis copia magna:
Eccle.v. Has fugitur figiat sapiens: & honesta sequatur.
ecc.xxv.

Qui non in tacito poterit secreta tenere
Pectore: & occultum condere corde suum.
Est fatuus: nesciteq; suam compescere mentem:
Tristitiam incurrit sepius inde grauem.

Qui secreta sue non vult abscondere mentis, Sene.de
Vxoriq; sue vel cunctis gentibus offert moti.
Quid velit /& statuat /vel quid conceperit /ipsa Iob xx
Mente: merus fatuus docto reputatur ab omni. vij
Sampson: qui quondam fuerat fortissimus heros: ec.xxxix
Non oculis orbatus erat: nec crine sacrato: Iud.xiiii
Secretum mentis si non resciisset amica, & xvi.
Amphiareus vates dum fata futura timebat Statius i
Augurii: latuit: thebanaq; prelia fugit: thieba
Proditur at tandem proprio de coniugis ore:
Historie recinunt veteres /& dogmata prisca:
Q; mulier nusq; secreti sit bona custos. Eccs.x.
Matronis igitur celemus pectora semper. Ecci.xix
Qui sua non nouit commissa archana tacere
Quicq; ad cuncta suum pandit secreta labellum: pue.xxi
A tali caueat sapiens sibi quisq; /catusq;.
Percunctatorem hunc fugias /quia garrulus ipse est, Horati
De rebus magnis /est qui se iactitat vsq; in epi:
Et q; res cuncte sibi sint in amore secunde: puer.xx
Rimari si quis vellet tum verba doloq; I iii vii.

Vxorem duxere propter opes

Rebus in his cunctis mendacem offenderet ipsum,
Ex qua stultitia sapiens intelligit omnis:
Q; scabrum voueat cuculum /manibusq; remulcet.
Seneca. Condita si mentis cupias archana manere:
Fac mihi ne dicas: q vix absondere possim:
Occultumq; tuum secreto in pectore celes
Haud aliis pandas: sed sis taciturnus vbiq;.
iii.re.xxi Si non vxori Iezabel ꝓmpsisset Achab rex
Verba sue mentis: Naboth non morte periret.
ꝓu.xxv. Qui gestant in corde suo secreta: cati sint:
Et caueant aliis temere vt non talia pandant:
esa.xxiiij Sic magi securi: semper tutiq; manebunt.
Dixit enim quondam sancta de gente ꝓpheta:
Secretum mentis mihi met seruare studebo.

Diuitias propter solas: non prolis amore:
Vxorem ducens /coniugium ve petens:
Hic patitur merito lites: & iurgia /rixas
Et pacem /& perdit commoda connubij

Aruinam multi querunt sub podice aselli:

Et cumulant trullas: stercora vana petunt:
Vxorem ducunt vetulam dum turpiter Eglen: i.cor.vij
Q̃ nummos habeat / diuitiasq; leues
Nulla quies illum recreat: pax nulla fouebit: Sap̃.xiiij
Semper habet rixas: litigiumq; frequens: Iuuenal
Nulla voluptatis spectabunt otia talem: pue.xix
Magnarum allexit quem male saccus opum:
Nullaq; speratur proles: dilectio nulla: pucr.v.
Vnam pacificam vix aget ille diem. in fi.
Quin sibi continuo saccus transuerberet aures: puer.ix
Quem propter stultus factus / inersq; fuit:
Raro hos fortune facies comitatur amica: Ecci.xix
Qui nummis nubunt: non sibi: non pueris
Ducitur in thalamum funesta pecunia sola:
Propter opes trahimus grandia aratra thori
Iustitia & doctrina nihil curatur: honestas
Nulla: sed ad censum pectora stulta ruunt.
Nam socer in primis: quid enim gener (inquit) inere. Iuuenal
Possidet / aut nummis: iuggera quanta tenet: pue.vii.
Nec patris aut proauí pbitas / virtus / vel honestas Ecci.x.
Q̃ritur: an vulgi semine prodierit:
Protinus ad nummos: de moribus vltima fiet Iuuenal
Questio: sic fient nunq; in amore pares.
Inde fit / vt multis deserta habitare seorsum pue.xxi
Plus leue sit: talis quam iurga ferre thori:
Namq; loquax mulier / verbosaq; corpus adurit: pu.xxv.
Atq; animam & vires: membraq; cuncta terit. ecci.xxv
Propter opes teneram vendit quicunq; iuuentam
Mercatur lites & sine fine dolos:
Huic nihil est fidei: nihil & probitatis: ad omne
(Spes modo sit nummi) transcat ille nephas.
O male prudentes: qui tam cõnubia seua Ecci.xij
Q̃ritis: & seruum tenditis esse pecus.

Inuidie telum lato torquetur in orbe:
Est status in terris hac sine nullus erit:
Odia dira volant magni per climata mundi:
Nec dum Nythardi semen abiuit atrox.

De liuore et inuidia

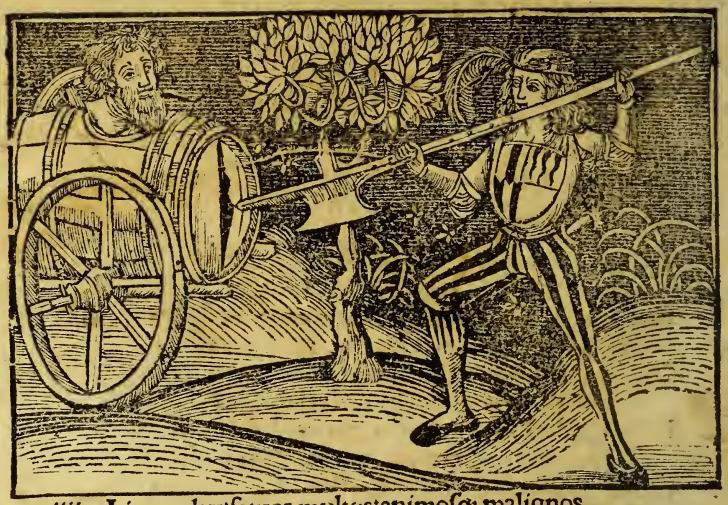

ec.xiiii. Liuor edax:fatuos multos:animosq; malignos,
Eccs.iiii. Concitat:& stultos pungit sine fine proteruos:
Ad ro.i. Nascitur inuidie telum: quod liuida corda,
Parturit:& multos nusq; sinit esse quietos
Salusti? Duceris inuidia:q; ego te possideo plus:
puerbi. Aut mihi sunt plures nummi,seu maior aceruus
xxviiii. Rerum :vel mihi q; plures redduntur honores.
Aes petis atq; meum:q; nullo iure teneres.
eccī.xiiii Vel quia fastidis nostrum & contemnis amorem.
Lethale est adeo vulnus liuoris acerbi:
ouidius Vt nequeat penitus sanari /aut rite mederi.
ii.math. Est ea proprietas liuoris semper edacis:
pu.xxiii [illegible]bi tonstituit quenq; mordere:quietem
[illegible]illam agitat donec facinus perfecerit illud:
Non somnus:non vlla quies:non vlla voluptas
Est adeo dulcis:seu delectabilis vsq;.
descripti Vt possit cordis procul extirpare dolores.
o. Pallentes ideo fauces:pallentiaq; ora.
Inuidie Semper habet liuor:macies in corpore toto
ex Oui. Glauca sedet:visus toruus:squallentiaq; ora.

Scintillant: rabidus nec plenis liuor ocellis
Suspicit in quenquam: furibundo pectore torpet.
Cuius precipuum tibi fert exemplar Ioseph:
Quem nunc intuiti sunt recto lumine fratres.
Raro etiam inuidia nisi mersis flumine ridet
Nauibus: aut si fors perit ingens copia rerum:
Verum continuo rodat licet inuida corda:
Inuidia: ex proprio sentit sua damna dolore.
Nec quicq; nisi se valet ardens æthna cremare.
Maior & inuidia est fraternis cordibus orta.
Fratrno primi maduerunt sanguine muri.
Hoc Abel atq; Chayn: hoc Atreus atq; Thyestes
Ethiocles cum fratre suo: plurescq; docebunt.
Inuidiam iccirco fugiat sapiensq; bonusq;

Ioseph. Genes. xxxvii.

ec. xlviii

Alanus

Lucanꝰ. Geñ. iiii Statius i the. i. Pe. ii.

Tibia cui fatuo /tantum solatia prebet.
Nec curat cytharam: plectra & amena lyre:
Hic propere ascendat stultorum (posco) carinam:
Et remos celeri concitet ille manu.

Stultitie infauste certissima signa videntur

ꝓue.xiij In fatuo.qui non verbis auſcultat amicis:
ecci.xxij Nam ſtolidę illius tanta eſt corruptio mentis
Audire vt nequeat ſapientes digna loquentes.
Cum tamen & prudens:bona que ſunt iugiter audit
ꝓuerb.i. Et ſapere vt poſſit:ſapientes ſemper honorat:
& xviij. Suſcipit:& ſequitur:ſua quo ſapientia creſcat.
Fiſtula ſed fatuo ſolatia dultia prębet:
ꝓuerb.x Nec curat cithare ſonitus:nec barbitos illum.
Ecc.xv. Oblectat:fidibus non delectatur amenis.
Nil magis vſq; placet fatuo:nil dulce videtur:
ꝓuerbi. Quã baculus criſpus:q̃ruſtica fiſtula ſtulto.
xxiiij.& Nec ſinit vt quiſq̃ ſibi dogmata ſana miniſtret:
xxvi. Nec patitur quenq̃ qui corrigit /aut monet ipſum:
Inde fit vt magnum fatuorum creſcat /& ingens
Agmen vbiq; nimis:quid ſis pręcor improbe ſtulte
Diſce:hominem te ſcis mortalem: ſciſq; caducum:
Sap̃. vij De ceno terre genitum:de ſtercore factum:
x.& xv. Ex cinere /& terra /limo /cęnoq; lutoq;
Ad Ro. Compoſitum:at ſenſus tribuit natura ſcientes:
vi. Et data clara quidem ratio eſt:animalia bruta
Ec.xxv. Qua nobis cedunt:ſed tu precordia ſtulta
p̃s.cxviij Qui geris: acceptę rationis munera rumpis:
Quid tua te nimium iactat funeſta poteſtas:
Quid te nobilitas:facies:quid culta iuuentus:
Ecci. iii. Quid te diuitie molles:quid corporis artus:
& xvii. Extollunt:tibi que damnũ & nocumenta miniſtrant
Tul.i.in Eſt ſapiens ſolus /locupletior omnibus:idem
p ra. Fortior & cunctis:hunc audi:illumq; ſequaris.
Eccs.vii Eſt melius prudens:ſi dure corripiat te.
Tob.ii. Quã ſi te fatuus mulcenti arrideat ore.
Iob xxv Quando quidez hic fœlix homo:quiſquis corde pauorẽ.
iii. Semper habet:penas ſemper meditatur acerbas.
p̃s.xviij. Atq; dei ſuffer /primis iuga dulcia ab annis
ꝓuerb.i. Artem qui medicam tremulis molitur in ægris:
xviii. Nec tamen indocta ſcit medicare manu.
Mat. xi. Arte carens:vires nature neſcit /& herbas.
& xxiij. Ludius & fatuus /ridiculuſq; manet.

Hic etiam nostrum poterit conscendere currum
Et modo stulti gereq; carbasa ferre ratis.
Visitat empericus quisquis morbo ve grauatum: aut
Morte laborantem quem videt atq; notat:
Atq; ait: expecta donec documenta librorum
Inspiciam: quo te rite iuuare queam.
Dumq; donum medicus redit. & concepta libelli
Scrutatur: mortis hunc fera fata p̄munt.
Atq; animam expirat: soluuntur corporis artus:
Sera nimis medici stulta medela fuit.
Nituntur plures artem tractare medendi:
Et quorum penitus pectora nil sapiunt
Non voluunt libros: aut quas Podalyrius artes
Inueuit: Mesues nec documenta legunt
Non Auicenna docet medicos tam dogmata vana
Nec tales medicos: docte Galene: foues:
Sed sua in herbarum discunt medicamina libro:
Multa supstitio: dogmata falsa parent.
Et vetule p̄uam p̄stant medicaminis vsum.
Quas sequitur passim sedula turba tamen.

Insti. de le. ac. q̄ i peritia. ff. de re. iu. ipe i ti. c. tua de homi

Seneca de demē ad nero. eccl. x et xliii. puer. vi

Sap. xii.

gl.in. c. fi. xxix. dis. Profitentur enim cuncto: sanare dolores:
Perq horas cunctas /per loca /per dies.
Et sua q puero atq senī collyria prosint:
Quod matrem iuuit: prosit idemq senī.

Seneca. Non opus est causas rerum atq elementa tuerī:
Nature vires hec medicina premit.
Et morbos varios vna dissoluit in herba:
Qualem forte sibi Thessala saga dedit.

cuculus chirurgicus. O cucule emplastro quis te docet: aut alabastro
Ex vno cunctis posse preesse malis?

Sapie. i. Est medicus: veluti indoctus solet esse patronus.
Consultus /qui non scit dare consilium:
Aut te non medicum dicas: aut disce mederī:
Aut si vis medicus: sis fatuusq simul.

Non fuit in terris vnq tam magna potestas:
Tempore que fragilī non quoq diffluēret.
Cuncta rapit loethum: mors vltima linea rerum est
Res hominum nulla conditōne manent.

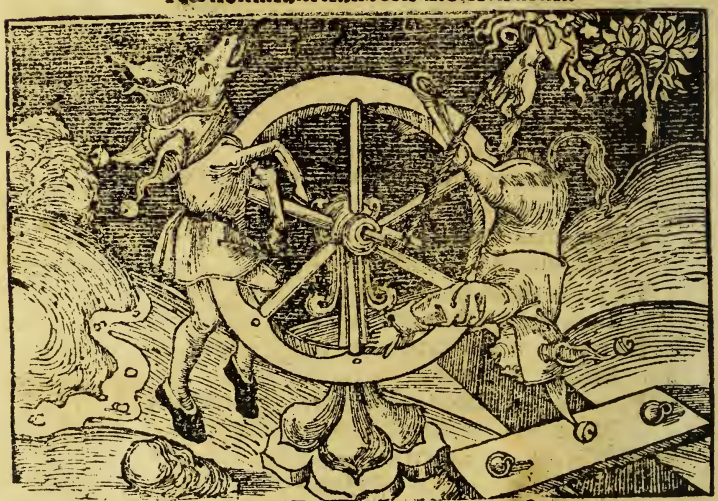

O tardos animo fatuos: quos magna potestas.

Iuuenal Eleuat: & nimium qui munera vana sequuntur:

Tanquam perpetuis vita hec sit firma columnis: Iuuenal' in satyra
Nec moribunda quidem capiat & tempora finem. o.bus in terris.
Magnanimus cesar qui sub iuga romula traxit
Marte sed in domito spacioſi climata mundi:
Et tenuit sceptrum regni fasceſq; superbos.
Solus: & incepit ciues torquere potentes
Tempore sed modico tam seua potentia mansit.
Horrenda cecidit tandem cum morte necatus.
Sceptraq; persarum Darius tulit: optima regna &:
Sed non contentus propriis: externa cupiuit Darius
Imperia: hinc proprium perdit regnum & dyadema: Rex per
Ipse etim xerxes regum ditissimus olim: sarum.
Dum cupit externas bello populariер oras i.mah.i.
Attica regna adiens: amisit castra virosq; xerxes.
Atq; rates pariter turritas mersit in vndis. de quo
Et Nabuchodonosor sceptro Babilona gubernans Iuuenal'
Fortune nimium dum fidit: tentat honores nabuch;
Diuinos prestare sibi: at diuina potestas odono;
In speciem bruti regem mutauit inanem. Dañ.iiij.
Magnus Alexander cui vix suffecerat orbis alexãder
Immensus: graiis primus dominator in oris: magn⁹.
Non secum ad stygiam sua vexit regna paludem Iuuenal'
Quid Cyrum refero: lambens in morte cruorem. Cyrus.
Sanguinis ipse sui: sic transit gloria mundi. Herodo
Croesus quandoquidem regnisq; opibus vel opimis: tus et Iu
Non contentus erat: tamen hunc fortuna fefellit. stin⁹ li.i.
Euertitq; suum regnum: atq; potentia sceptra. Cresus.
Omnia regna cadunt: ruit & mundana potestas: Hero.do
Exemplum dat Roma potens: Carthago: Micene. tus li.i.
Et Solyme: atq; Tyros: & Grecia tota: subibit ecci.xlix
Mox latium: peunt quia nam mortalia cuncta Iob.iiij.
Que facimus: cunctis exitus vnus erit. apocali. xviij.

Qui pcium poscit quod non meruisse videtur: Sap̃.vij.
Atq; sup fragilem ponit sua brachia cannam:
Illius in dorso cancrorum semita stabit:
Deuolet inq; suum rictum satis assa columba.

ad ephi. Scire nefas homini que sit diuina voluntas:
de peni. Quid ve deus statuat: quis finis: que sibi merces:
dis. iiij. r. Hec fatui querunt: quibus est nimis anxia cura
bñdict⁹. Nosse: quod a superis decernitur: atq; probatur
Precipue iccirco fatuos hoc carmine verso:
Adro. i. Ignaui qui sunt: qui vix elementa sacrarum
puerbi. Gustarunt legum: docti tamen atq; periti
xxvi. Esse volunt. librosq; reuoluunt: more sinistro:
Exponunt falso / quod sanxit diua voluntas.
Arbitrioq; suo scripturam & dogmata sacra:
Atq; reluctantem conantur vertere sensum.
Audi igitur fatuos: qui seuo errore trahuntur:
Audacesq; volunt superum depromere mentem:
Audi que referant stulta & petulantia verba
grego. i Si deus eternam requiem sedemq; bonorum
dia. xxiij Prescripsit cuiq; nihil est quod vertere possit
q. iiii. ob Aut mutare: sibi statuit quod diua potestas.
tineri Sed deus ad penas si quem p̄scripsit auerni:
Tartareis tenebris si quem damnauit & vmbris
Iohã. vij Hunc nihil eripiet, tanq; deus optimus auctor

Omnipotens non sit: non iustus: non metuendus] xxiii. q.
Dat precium nulli nisi qui meruisse videtur iiii. Na=
Pro meritis reddi debentur premia iustis: bucho.
Iniusti pœnas debent perferre minaces. Sap. x.
Qui domino seruit sincero pectore: leges hiere. li.
Et fidei obseruat: precium & votum q capescit. pu. xx.
Desine stulte precor superum confringere fatum. iiii.
Nos deus omnipotens ad gaudia magna creauit: Ecci. xij.
Omnibus & nobis celorum regna parauit.
Non vult q nigri subeamus tartara ditis:
At propria ruimus culpa: superosq negamus:
Reddere qui iustis animis pia gaudia possunt.
Desine stulte loqui: petulans compesce labellum:
An vigulo cacabus dicet: cur vrceus haud sum: Esa. xlv.
Sic placet artifici: bene qui bona cuncta parauit. ad ro. ix.

Qui potest alterius subitas extinguere flãmas:
Atq sue patitur vrere tecta domus
Est fatuus: decet & stultorum fistula talem:
Aduocet vt stolidos ad sua vota viros

in.l. cul/ pa est.ff. de re.iu. et i c. nō est sine culpa de reg.iu.li bro.vi. de pe.di ii.q.vult theren .

Qui curas hominum tolerat: semperq; laborat,
Vt res alterius peragat /fructumq; ministret:
Nec curare suas properat res /cōmoda /fructus:
Quin sua postponens facta atq; negotia passim:
In rebus propriis stultus dormitat & excors
Intentisq; oculis aliena incōmoda pensat.
Hic legat in terea nostri documenta libelli
Qui sua postponens aliena negotia versat.
Cum tamen omnis amor: prima a se exordia sumit
Incipit a se ipso: proprio nil gratius vsu.
Hoc docuere sophi: docuitq; Therentius illud:
Hoc docuit veteris sanctissima pagina legis

l.pses.C de ser.& aqua.

Qui vult alterius res explorare frequenter:
Se prius inspiciat: sibi consulat: atq; labores
Inde suos prudens propriōs conuertat in vsus

Ciceroi episto.

Alterius factum lusor qui attendit: & vsq;
Negligit ille suum: stolidus rationis & expers.
Qui vult flāmiuomas vndis sedare fauillas /
Alterius tecti: proprioq; in culmine flammas

xxiii. q. vi placz

Conspicit: atq; suis laribus succurrere differt:
Ille parum sapiens: sua non bene comoda curat.

puer.xi. & xxxi.

Alterius qui portat onus suffertq; labores:
Negligit & proprium: discrimina solus habebit.

xix.q.ii. due xiiii dis.q. ait

Qui causa alterius facit id: quod parturit ipsi
Contemptum: risus /incōmoda /damna labores:
Vix nostram effugiet fatuam quin scandet in arcem:
Atq; asinum manibus ducens ludibria tollat.

puer. v. & xxvi.

Quid te stulte iuuat peregrinas voluere causas:
Quid ve alios curas: proprii sis tutor honoris.

puer.xx

Discedomus proprie /causas /res /cōmoda /primum
Quęrere: & inde tibi sit cura labor quoq; amici

iiij.re.xx

Est penitus fatuus qui curat res alienas:
Prouideas domui proprie: dispone /ministra:
Hoc decet: inde tibi sit proxima cura sodalis.

Qui sibi vult fieri officium bonitatis amicum
At operas promptas appetit alterius
Est tamen ingratus: nec munera prompta vicissim
Offitij prestat: nil probitatis habet

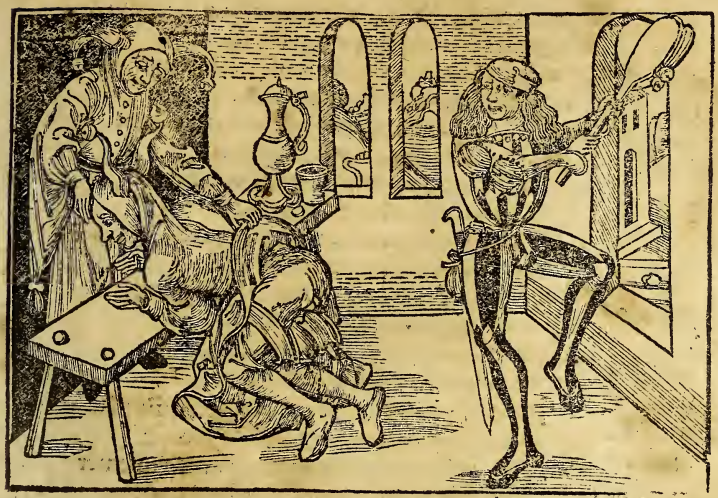

Est fatuus qui multa petit: semperq; reposcit
Officium alterius: & negat ipse vices:
Qui sibi vult fieri quicq; debebit honores
Reddere & equiualens munus amicitię:
Qui capiti alterius curas magnosq; labores
Imponit: precium conferat ille simul:
Dedecus est ingens: si quis benefacta laboris
Accipit: equales denegat atq; vices:
Qui cupit ex aliqua nancisci arte:
Hoc sibi proponat mentecq; constituat:
Eroget impensas: nec rebus parcat auaris:
Si saltem laudem poscat habere bonam.
Et si precipuos acquirere tentat honores.
Munificus /blandus /sit pius: atq; bonus.
Qui bene contentus: facto nequit esse labore:
Quem modico precio soluere /habere potest:
Non indignetur: sibi sit querimonia nulla.
Si labor /& meritum forte negetur ei.
Qui petit alterius operas /benefacta /labores:
Ingenioq; fruí: munera rursus agat

C. de. liber. et eo li. l. i. zij xii. q. ii. octa. tul li° i offi: ad collo. iii. leui. xix tho. iiii. eccleſia. xxxiii. pu. xxij. Sap. xvi Ec. xxix

Eccl. vij malach. iii.

Suiipsius complacentia

Verum a priuatis liceat descendere rebus
Ingratas vrbes comemorare simul.
Camill⁹ de q̃ Titus liui⁹ Roma quid ingrata quondam impietate camillum
Tractasti: pro te qui fera bella tulit?
Tu procul emeritum pepulisti ex vrbe camillum:
Quo duce fregisti gallica castra tamen.
Attica terra ferox / pepulisti ingrata Solonem:
Solõ de quo Herodotus Qui statuit leges & bona iura tibi:
Pro merito ingeniti: pro sudore atq; labore:
Exilium dederas: Attica terra viro.
Nec taceo ingratos ausus / q; Sparta lycurgum:
lycurg⁹ de quo iustinus Latorem legum pellis ab arce tua:
Scipio qui fuerat patrię seruator honestus
scipio afri. Tit⁹. liuius. Ingratam patriam sensit & ille suam.
Pulmentum satuis presens mea decoquit olla:
Adsit stultorum sordida turba precor:
Adsit qui speculo vultum / faciemq; frequenter
Inspicit: & semper cui sua facta placent

puer.iiii Hic bene pulmentum posita contundit in olla
Atq; coquit satuis sua pulmentaria crassis:

Qui se prudentem fors estimat/atq; decorum Ro.viii.
Cui sua sola placent:& quem vesania ductat:
Vt speculo semper se contempletur inani.
Cum tamen:in vitro fatuum quoq; cernat inertem:
Quamuis non videat/capitis quas porrigit aures. ꝓue.xiij
Hic si deberet dygitis iurare leuatis: & xiiii.
Cum deformosis/sapientibus atq; peritis
Sermo foret:sese cunctis prestare putaret: Eccī.xx.
Et sibi non similem in spacioso crederet orbe; Iob.v.et
Iuraretq; simul ꝙ detestatio rerum xviij.
In se nulla foret se pulchrum/seq; beatum ꝓu.xxxi
Estimat/atq; homines audet iurare deosq;. Ezechie.
Consulit hoc speculum semperq; & fungitur omni xvi.
Tempore:seu somno iaceat lectoq; supinus: Esa.iii.
Siue stet erectus:vitro suspensus inheret.
Quid speculum memorem Pathici gestamen Othonis otho im
Quod secum in castris cęsar gestare solebat. perator.
Quotidie barbam qui rasit/glaber vt esset: speculū
Vngebatq; cutem cum succo lactis aselli. sp̄ secuꝫ
Officium muliebre quidem est:hos fœmina querit habuit.
Ornatus:speculum & pendet de fronte puellę: Iuuenal
Retiolum:& mundum:contexta monilia:vestem:
Ordinat:idq; mares hodie comitantur/aguntq;:
Vt sibimet placeant:sese mulieribus equant.
Nostri etenim iuuenes habitus gestant muliebres;
Illaq; virgo viri:nulla est discretio rerum. Ennius
Pygmalio effigiem fertur de marmore quondam. Tullius
Fecisse:& proprium sibi tam coluisse laborem: in offi.
Perditus vt fuerit vecors in marmora versus. Pygma
Fonte super vitreo periit Narcissus amore: liō de q̄
Dum sua forma placet fatuo quam vidit in vndis: ouidi.x.
Stultorum numerus sic creuit:& impia turba metha.

Qui choreis gaudet aut saltibus immoderatis:
Vt cuculam ducat stultior ip̄e manu
Ille deum offendit:perdit quoq; tempora frustra:
Contrahit inde etiam plurima damna sibi:

De choreis et saltatõnibus

Exo.30.

Hos quoq; non sanos fore dicimus: immo furentes
Qui choream querunt: quos labor ille iuuat:
Vt currant passim: veluti furiosa vagatur
Thyas: vbi erectus Thyrsus in arua vocat.
Vt druyde saltant pulsantes tympana galli:
Vertice in ideo. cum furor vrget eos.
Ceu quondam salii fetidos saliere per vtres:
Turba / Cybeleios sic agit illa choros.
Quid rogo quid fatui plantas in puluere lassas
Efficitis? quę merx digna labore tamen?
Ast ego dum meditor fatui primordia ludi:
Principii causas cõmemoro esse malas:
Instatua vitulum demon cum poneret aureum:
Contemptum faceret impius / atq; deo
Cum bene potasset populus: persuasit ad illam:
Luderet inq; chorum turba proterua: iubet.
Illecebre tales pariunt incõmoda multa:
Ad vitium prebent semina multa frequens
Concurrunt illic pomposa super bia: luxus:

Orgia: bachi. druyde. de qbus tulius cesar in cõmen. Salii. de qiubus Virg. ii. geor. Exodi. xxxii vide nota gl. in. de cel. miss.

Et petulans saltus: & furiosa venus: icle attē-
Nam venus inprimis / choreis solatur in illis: dētes. de
Hanc sequitur pedibus turba petulca citis. stat. rel'.
Ludus in orbe quidem est nullus damnosior isto: de vi. &
Contaminat stimulis pectora casta suis. ho. cl. cū
Ludus & iste quidem: non pax / sed pugna videtur. decorez.
Clamando currunt / vociferantq; nimis.
Quis locus immunis: quem non vesania talis
Contaminat? templi vix loca tuta manent.
Clerus: & in cappa monachus: puer atq; puella
Et iuuenes blandi: decrepitiq; senes:
In girum saltant pedibus: ductantq; choreas:
Atq; incompositis motibus vsq; ruunt. Virg. ii.
Rusticus in circo teneram cum flectit amicam: georgi.
Non sitis hunc tota nocte / die ve premit. ludit. iii

Qui cythara / aut aliis ludis de nocte vagatur
Ante domum stulte cantando pulsat amicę:
A dulciq; mouet luctantia membra sopore
Hunc fatuum oblectat / moriatur frigore noctis.

Iam satyre finem posuissem pene: ratemq;
Mouissem ad portum: celsaq; vela simul: esa. xxix

sap̃.xiiij Sed mihi propositum rapiunt nunc turba /cohorsq;
Stultorum:vigili qui modo nocte volant.
Iob. xxxiiij. Dum mollem capiunt animantia cuncta soporem:
Dum requies animis corporibusq; datur:
Ebria turba vias /vicos /strata / atq; plateas
puc. vii Occupat:& clamat:stultaq; verba canit.
Noctumi lemures stigijs de fontibus orti:
Nos homines turbant:eumenidumq; cohors.
Hi cythuras feriunt:hi dulcia barbita tangunt
Hi fidibus ludunt:ismariaq; lyra.
Ouidi? in arte. Ante domum cantus chare modulantur amice:
Et stantes vlulant:cantica stulta canunt
Luce. v. Non abeunt:donec fundatur vrina matellis:
In caput aut donec saxa vel olla volat
Quin etiam hęc peragunt hyberno tempore stulti:
Cum glatie & niuibus candida tecta rigent
O male prudentes:quid vos hec gaudia noctis
sap̃.xvii Delectant:quid vos currere nocte iuuat:
Iohã.xi. Nec solum iuuenes:hum ili de plebe creati:
Cantando tacite ludicra noctis agunt.
Hoc pceres faciunt:clerus /monachi /atq; sacerdos
Ad ludum hos omnes fistula stulta vocat
Hic latrat:ille boat:balatum ructitat alter
Toruius exclamans:plus sibi laudis habet.
Hac etiam in turba reperitur sepe marit⁹:
Qui solet in fatuo ducere fune chorũ.
Vxoremq; suam viduo in lodice cubantem
Deserit:& causam dat sibi sępe mali
Dum cuculam pascit vir.femina sepe nouellam
Iuuenal' Currucam admittens:oua aliena cubat.
ad ephe. iiii: Vos igitur moneo facitis qui talia:vestras:
Obseruate fores:seu remanete domi
i.thessa. iiij.

En metui ne me stultę defectio sectę
Afficeret:numerus nec satis vsq; foret:
Sed mendicorum turbas scrutatus vbiq;:
Inueni paucos (credite) vbiq; bonos

Inter mendicos fatuorum est magna caterua:
De quorum ritu nostra camęna refert.
Se plures nutrire volunt: natosq; tenellos:
Hoc studium multis: hęc quoq; vita placet:
Clericus: & monachus rerum qui seruat aceruum:
Mendici exercet attamen officium
Paupertatis onus tales plerumq; queruntur:
Aſt opibus pleni: diuitijsq; rogant
Vsu oportuno est elemosyna sacra statuta
Vtq; inopi solum /pauperibusq; detur.
Hanc dedit omnipotens homini vt releuamen egeno
Esset: sed tamen hanc plebs vitiosa rapit.
Non prior in clauſtro: non abbas /presbiter atq;:
Censibus in propriis cor satiare queunt.
Plus cupiunt: saccos /capsasq; inferre per vrbes
Mandant: hisq; domus /limina cuncta premunt.
Per plateas currunt mendici: perq; tabernas:
Nullus ab his vacuus nunc locus esse potest.
Sunt qui reliquiis sanctorum munera poscunt
Et questum faciunt per loca cuncta suum. L iiij

C. de mẽ
di. vali.
li. xi. v. q
v. nõ oĩs
lxxxvi.
di. c. pa
sce. glo.
sup mat
Lucex.
Tho. iiij
& xii
Eccl. iiij.
ps. xl.
Dañ. iiij
Eccl. vii

Spirituum vendunt pennas sępe æthereorum:
Vanaq; nonnunq̃ corpora /& ossa ferunt.
Sunt alii qui cum validi sint corpore & annis:
Mendicant tamen:& crimina grandia agunt.
Fraude sua pueris effringunt membra parentes
Vt morbos vlulent:vulnera grata fleant:
Et stipem precibus poscant:manibusq; quadrantem
Quas fraudes melius theutona scripta notant.
Mendicant multi iuuenes validi atq; potentes:
Causa est:q̃ labor his atq; opus omne graue est.
His quia plus placuit alients viuere rebus:
Paupertatis & hinc pondera grata gerunt.
Si mendicorum pergam memorare profanos
Ritus:& mores:pagina deficiet.

Ecci.xix l.vna. C de mendi. vali.

Vide li. stultoꝝ ĩ lingua theutõica latius

xlii.dis. qui escam⁹ ĩ glo.

Sunt pleriq; mares /asinos equitare frequenter
Qui cuperent:si non fœmina prima foret:
Sed qnia precipitem mulier contorquet asellum.
Fœmineo hinc generi pareat vsq; pecus:

Fœmineum laudare genus mea carmina vellent
Nunc potius:sed me causa malignamouet:

Si natura negat: facit indignatio versum.
Fœmina me patitur praua silere nihil
Commendare bonis mulieres semper amabo.
Sed prauas versu dilacerare decet. ¶ pue. xxi
Ad quod securum facit / & dictare paratum:
Nullaq; hinc satyram fœmina docta leget:
Gracchorum mater leget hos Cornelia nunc; cornelia
Versiculos: mulier nulla diserta leget
Propterea audaci depromam carmina vultu
Laudabo iustas. dilaniabo malas.
Fœmina quę sophię iucundo lacte fouetur: Eccī. xix
Et quam delectat cum pro bitate decor
Non facile ad crimen putidum: moresq; pudendos
Corruit: aut tentat dedecus atq; nefas:
Fœmina iusta quidem mulcet plerumq; marítum Ec. xxvi
Iratum: placat seuitiamq; viri.
Rex quondam Assuerus: mandauerat ense necandos
Hebreos cunctos / & iugulare viros:
Hester sed verbis placabat pectora regis:
Iratum blanda mollíit atq; prece.
Rex pius a Nabel spretus: lenitur ab vna
Abígayl: gladium / continuitq; manum
Consilium dat casta bonum: dat fœmina mores abígeyl.
Ingenuos: mala sed non pia vota parit. ¶ i. re. xxv
Consilio Salomon mulierum infectus iniquo: Eccle. xl
Vt coleret falsos / in sua damna / deos. ¶ puer. vi.
Linguulaca est mulier. semper profundere voces Salomō
Verbaq; dira cupit: & sine fine loqui. iii. re. xi.
Pierís innumeros pullos eduxerat olim: Ec. x'v ii
Longius emísit semina pica lóquax. ¶ puer. ix
Erue díue pater / rex cęlí & conditor orbis: & xxv.
A nequam & praua nos muliere mala eccī. xxv
Est pícis símilís mulierum garrula turba eccī. xlii.
Que garrit: querítur / eiulat atq; furit ouidius
Fœmina que semper nocturnis litigat horis. v. meth.
Et pacem in strato non sinit esse thoro:
Murmurat. & tacítos blactit malesana susurros
Atq; molesta viro litígat illa nimis

De iracundis mulieribus

Ecci.xix & xxv. Fœmina ſepe etenim verſuta eſt atq; maligna
Vt ſibimet prudens /imperet ipa viro:
Nec poterit tolerare boni documenta mariti
Nec vult pacifici vota tenere viri:
Eccs.vij. Sepe cadit iuſtus metuenda in damna maritus
Vxoris temere que ſibi lingua parit.
Amphion ouid. vi. Met. Amphion teſtis: Theb ane conditor arcis
Vxoris Niobes crimina morte luit.
calphurnia l.ff.de poſtul. Si fas vſq; loqui foret his: Calphurnia nudum
Monſtraret clunem: & poſteriora viris.
ecci.xxv Nulla adeo in terris animantia /ſiue creata:
Quantum femineum concitat ira genus
Fœminea dum inſanit malefido agitata furore
Seuitiam ſuperat: dira leena: tuam:
Seuior hyrcana eſt hec fœmina tigride: raptos
Dum catulos ſequitur: fœmina ſeua magis:
medea de qua pene. in medea. Exemplum prebet nobis irata Medea:
Natos truncauit que furibunda ſuos.
Progne de qua Ouid. vi. metha. Exemplumq; dabit nobis ſimul impia Progne
Que teneri nati membra necata coquit.
ecci. xv. O niſi perdoctus luuenalis cuncta referret
Crimina: que mulier fingere ſepe ſolet:
Vellem quandoquidem ritus memorare vetuſtos
Fœminei generis: & recitare dolos.
Cor mulieris enim: cunctis ſpinoſis herbis:
Felle tumet ſemper: pectora bile dolent:
Nil manet intactum putido mulieris ab ore:
Perturbant mores: fœdera /iura /fidem:
puer. ix ecci. xlvi Et fœdant thalamum ſacrum: nec pronuba Iuno
Has vetat. inuetite crimina legis agunt.
Fida comes nulli mulier vult eſſe marito:
Grande ſupercilium femina praua gerit.
Iuuenal' Euacuat loculos nummis: & conterit omnes
Cenſus: atq; domus penſitat acta nihil.
pu. xxx. Sunt tria ſollicitant que terram /que mare: quartum
Quod nec terra poteſt: nec maria vlla pati
Seruus qui factus dominus /magnuſq; patronus:
Tum fatuus totius ebrius atq; ſatur:

Tum furiosa quidem mulier: precordia cuius
Liuor edax semper: iraq; seua rapit.
Quartum quod superat cuncta hec ancilla superba:
Heres que domine sit cito facta sue
At modo de tali cupio muliere silere:
Prebet que pocis dira venena viro.
Qualis Agrippina: aut vesane Pontia mentis:
Quales & satyri pagina docta notat.
Belides occursu terrent modo corda virorum
Seua Clitimnestra: & femina queq; mala.
Iungitur in thalamis Lucretia rara maritis:
Thais habet partes perfida in orbe suas.
Portia rara hodie contingit iuncta Cathoni:
Nec cunctis nubit casta Sabina viris:
Felix qui poterit mulierem ad vota tenere
Vsq; sua: & castum continuare thorum.

Iuuenal

agrippi.
Pontia.

clitimoe
stra
lucretia.

puer.xij
Ec.xxv.
& xxvi.

Stultitia extendit castra & tentoria passim:
Et secum totus militat orbis iners
Precipue stulti: quos magna potentia vectat:
Et qui diuitijs / presidijsq; valent

sapie.v. Cum tibi nemo ausit ꝓuos ostendere mores:
ꝓu:xvij. Esse scitus qui contendis stultissime diues
& xxiiij Hinc cęco incedens in tramite:turpius erras
eccleſia. Vis sapiens cunctis reputari & dicier horis:
xxxiiii. Tu licet in scitię plenos effuderis orsus.
O quotiens cum nemo velit pręponere stultum:
puerbi. Se laudat:fatuusq; refert mauortia gesta
xxvii. Plurima:cum malesana tamen /que prodit ab ore est
Ecci.xv. Laus proprio:ascribit solus sibi fortia stultus.
xxij.q.ij Fortunata nimis tellus quę principe diuo
primũ. Ornatur:quem vix superet vel magnus Vlixes:
Iob.xxx Tempora partitur prudens:cum tempore versat
vii. Singula:non illum nummus:non munera captant.
puer'xx Virtutis cultor sed enim:& sua prospera regna.
Eccs. x. Ve terre cuius rex est puer:illius atq;
Saꝑ.vi. Consulibus tuceta placent:nocturnaq; vina
Hic etenim imperium regnum quoq; dissipat omne
Saꝑ. xi. stultus in arce sedens palpatus munere spurco:
Eccle.x. Inuertit leges:confessus /rostra /viroſq;:
Alter amicitiam prefert: insontia damnat:
Sancta hinc simplicitas teritur cadit nefande:
Saꝑ. vi. Aequo deberent libramine iura foueri:
& xii Sed vereor sint pseudo senes quos casta Susanna
dañ.xiii Allicit:Andronici pro quo perimatur Onyas.
ii.Mach Vota etiam Benedab fregit dum munera vidit:
iiii. Et Ionatham Triphon per munera missa fefellit:
Sic romam quondam tetigit clamando lugurtha.
iij.re. xx Vrbem venalem cum diceret:& perituram
Ouidi⁹. Munere:si diues emere illam temptet iniquus.
de arte. Munera crede mihi placant hominesq; deosq;:
Horati⁹ Omne genus nummũ veneratur:pectore vincit
in epist. Fortia:in accessum linquit nihil:omnia vastat.
Eccs.x. Quo sibi concumulet numerum ingentemq; cateruã.
Eccs.x. Stultitia:& regnet cuncto & dominetur in orbe

Est fatuus siquidem /vanusq;:incredulus atq;
Ex astris cupiens nosse futura poli:
Rusticus & quiuis indoctus:certat haberi
Astrologus:fatuas fingit ephimeridas.

Astrologos etiam decet huc arcessere vanos:
Atq; mathematicos /arioloscq; simul:
Huc ades astronome /atq; planetista /augur /aruspex.
Sortilege /et quisquis sydera sola colis.
Singula facta hominum parua atq; minuta recenses:
Exponis vano sydera iuditio.
Stultorum in numero plures nunc scire futura
Conantur: rebus peruigilantq; malis:
Astrorum cura est illis: & sydera spectant:
Omne quod ostendūt astra referre volunt.
Archanas rerum causas: elementa /planetas:
Spectant: & quicquid lucidus orbis habet.
Errorem hic lune varium: solisq; labores
Astrorum motus: inspicit atq; vices.
Hic docet immitis quid sydus triste minetur
Saturni: quid Mars significare velit.
Hic aperit quo leta venus se proferat astro:
Atlantisq; nepos: Iupiter atq; pius.
Saturno genitos ad fruta & probra recensent:
Quos tamen atq; bonos reddere fata queunt. M

xxvi. q v
non lice
at xp̄ia.
te p̄ totū
& xxvi.
q. vii nō
obserue
tis· &. c
se.

xxvi. q.
ij. ip̄os.
Exo. xp̄j.

Saturn⁹
Mars.
Venus.
Mercu.
Iupiter.

Et natos Martis referunt ad tristia bella:
Quos pace interdum cernimus vsq; frui:
Ad ti.ij. ptolome us. Iuste age: nec dubita/ sapiens dominabitur astris
In manibus summi stant elementa dei
ad ro.xi. Ecclesi. Iuditium siquidem & mentem vis scire tonantis
Sulte mathematice o: te furor vnde rapit:
ps.xxxv Tu facis: omnipotens tanq; sua vata reuelet
Mortali cuiuis iuditium q; poli
de pe.di sti. iiii. i domo. Omnia linquamus supero: qui cuncta creauit:
Qui nutu: cœlum/ & sydera clara regit.
Astra quid aduersi possunt portendere: si nos
Defendit: cuius gloria summa/ deus
ad ro: vij. Quicquid ephimerides referunt: per inane laborant:
Nil genesis: sortes/ nil quoq; fata valent.

Qui celum & terram: latum metitur & orbem:
Climata describit: & memorat populos:
Hic fatuum instantem crassa a ceruice repellat:
Nil bonitatis habent hęc monumenta quidem.

Non satis est sapiens: non est ratione politus:
Sed nostra in naui carbasa plena trahat

Qui latera immensi mundi metitur / & orbis
Climata: stat fatua circinus inq; manu:
Nosse cupit cunctas regiones / & loca cuncta:
Humano siquidem / cognita non generi:
Nunc orbis lati metas: longosq; reflexus
Pensantur: fatuos sedula cura mouet.
Nossere conantur gentes quas spectet Eous:
Quas calor australis: occiduusq; tepor.
Stultus hyperboreum mensuram flectit ad axem
Et querit populos hac regione feros.
Mensuratq; vrsam dygitis quandoq; minorem:
Quo populos tali sub regione notet.
Europe atq; Asię spacium collustrat vtrumq;:
Grecos / Aeolios / Cappadocas / Cylices:
Et Lybie gentes rutilo sub sole iacentes:
Atlantem / & Calpen: Herculis atq; fretum:
Semotam Thylen: quęrit vel in orbe Brytannos
Extremo: & radio Theutona claustra notat
Nosseq; vult tumido positas in gurgite gentes
Et causas reflui succiduiq; maris.
Pręstita cosmographi lustrat documenta Strabonis:
Intactum toto nil sinit orbe quidem:
Quid geometer enim tantas in pectore curas
Concipis? incassum circulus ista terit
Plinius errauit: quamuis spectabilis auctor:
Errores varios & Ptolomeus habet.
Inuanum siquidem multorum corda laborant:
Rebus in incertis quos ita sudor agit.
Antea que fuerat priscis incognita tellus:
Exposita est oculis & manifesta patet.
Hesperie occidue rex Ferdinandus: in alto
Aequore nunc gentes repperit innumeras.

Marsia cum docto certauit Appoline: victus
Amisit palmam: perdidit atq; cutem.
Attamen in manibus pendebat fistula stulti:
Et fatuus mansit marsia vt ante fuit:

xxvi. q. iiij. c. igitur. esa. xl. et xlviii. Eccs. iiij. ij. cor. x. Abacuc iij.

Strabo. Ecci. vij.

Plinius Ptolomeus. Hiere. ij ezec. xiij

Ferdinãdus hispaniarum rex

De eo qui nõ vult esse fatuus

ꝓu. xvii Quilibet hanc fatuus naturam contines in se
Oui. vi. Insolita vite proprietate manens.
metha. Rideri q̃ non sentit se: illudier atq̃:
Oui. vi. Marsia propterea decoriatus eras
fas. Nam phœbum cythara ductum irritauérat ille:
Iuuenal Ad pugnam: propter quam sine pelle iacet.
Eccs. ii. Huius ad exemplum: tantis obducta tenebris.
ꝓu. xxvi Stultorum mens est & ratione carens:
Vt fatuus quisquis se tempore credat in omni
Prudentem: sapiat cum tamen ipse nihil.
Eccl. xx: Nec tamen aduertit risus: hominumq̃ cachinnos.
Sap̃. iiii De se sic fieri: nec videt auriculas:
Seria cuncta putat / cum risu illuditur ipe:
eccs̃. xix Queq̃ audire cupit: credit & illa libens
Tibia dependet solitis innexa lacertis.
Stultitie signum prębet vbiq̃ sue.
Oui. in tristiũ. Si quis opes multas locupleti possidet arca:
Thesauros magnos & tenet in cumulo:
ꝓue. xix Hunc plures vigili cursu sectantur amici:
Semina qui cumulent ad scelus atq̃ nefas.

Et spoliant stultum iuuenem: vacuumq; relinquunt. Luce.xv
Prodigus his sociis heu bona cuncta terit.
Amplius & vacua dum nil seruauit in arca
Nec res occulto sensit abire dolo: Tullius de ami.
Factus inops tandem: cunctis priuatur amicis
Et refugit fatuum perfida turba procul:
Acclamat supos: & tristia verba profundit:
Penituit tandem at sera querela nimis
Qui res tam multas vno consumit in anno l.ius alimẽtorũ.
Ad cursum vite quod satis vsq; foret: ff.vbi pup edu deb.
Est fatuus: vafris res compartitur: at illi
Plus nummũ querunt q̃ vel amicitiam
Ex quo paupertas: contemptus / risus egestas:
Proueniunt: stultus & sine honore sedet

Qui vult cum pueris / & stultis ludere: debet
Illorum lusus & tolerare iocos:
Ad clauum ne sit nauis reuocandus. & alta
Vela trahens: malum frangat. & inde ratem.

Ludere cum fatuo qui vult: tolerare nec ip̃m,
Cogitat: ad fatuos cõnumerandus erit.

De non intelligentibus ludos

Cum puero siquidem qui vult contendere: stultus
Si non ipsius ludicra ferre potest.
Stultus & hic pariter mouet ad conuitia risum:
Ebrius: obtusus / dicitur atq; puer:
Qui vult cum pueris, & stultis sepe iocari.
Alternit vicibus ludicra verba ferat:
Venari qui vult: opus est vt retia ponat:
Sectetur canibus: cumq; labore feras.
Quisquis forte globo cupiat subuertere stantes:
Erigat ille simul mox quoq; pyramides.
Pro verbo verbum: pro lusu ludicra dantur:
Stultus qui poterit non ita ferre vices.
Intolerabilius tamen est / & semper iniquum
Pro pietate bona reddere forte malum.
Hec fatuos natura manet / quod rarius vsq;
Condignas referunt pro bonitate vices:
Versari sapiens vir cum prudentibus optat:
Cum fatuo stolidus querit habere locum.
Q̃z fatuus tolerat nullū: sua sola putanda est
Ambitio: cunctos nam regere ipse cupit.
Est dolor in stolido vehemens: si presidet illi
Prudens, se meritum nam putat esse virum.
In summa nostram poteris sic carpere mentem:
Insipiens solus sceptra tenere petit.
Non vult ferre parem: maiorem ferre recusat.
Cuncta sibi in terris inferiora putat.
Gaudia non Aman malesanus tanta putabat
Q̃z cuncti colerent omnia iussa viri:
Quantus erat dolor huic / q; Mardocheus apella:
Non caput atq; genu flectere vellet ei.
Qui sapiens igitur dici cupit atq; probatus:
Insanos fugiat / insipidosq; viros.

Ille quidem celerem contorquet in æthera pilam:
Nec spectat lapsam quo cita pila cadit:
Qui facit infestos multos sibi: reddit & hostes:
Nec lapsus spectat consimilesq; vices

Insulsos etiam fatuos referam qui ledere multos
Percupiunt: ledi non tamen vsq; putant.
Insanum penitus fateor: qui crimina iactat
In faciem alterius: conspuit atq; caput:
Nec tamen hec rursus fieri patetur ab illo:
Nec vice consimili: pertolerare iocum.
Quid sis facturus bene premeditarier ante
Conuenit: haud facias: quod tolerare neges.
In saccum qui vult alios detrudere sumat:
Naxilli pariter plagam aliquando sui.
Fecerat vt thaurum infœlix ex ere perillus:
In quo mugitus ederet ore nocens:
Imbuit at primus vaccam quam fecerat ipse:
Criminis atq; sui premia iusta tulit:
Quod tibi non fieri cupias o stulte prophane:
Ne facias aliis: ne malefacta feras:
Sepe facit foueam fatuus nocumq; foramen
In damnum alterius: quo tamen ipse perit:
Nempe crucem quondam fecit maledictior Aman:
Qua mardochei frangeret ille gulam

mat. vii.
In phe. decre. in c. dilecti de ma. et obe. it. q vi. q. se scit.

Perillus de quo ouid. i. de arte.

mat. vij.

ps. vii.
pu. xxvi
ec. xxvii
Hester. vii.

In caput illa ſuum ſed crux deſcendit: & inqua
Suſpenſuus / mortis premia iuſta tulit..
Tu poteris cunctis bene nunc confidere: ſed tu
Prouideas fraudes: precaueaſq; dolos:
Qui bene confidunt ſepe experiuntur amarum
Virus: nam quis ſcit in cute quanta fides:
Non conuiua homini nequam / cui liuida corda
Sunt: & ſecretum pectoris exitium.
Ede ait hic hoſpes: nunc fercula ſumito noſtra:
Iam bibe: de cena vt poſſis abire ſatur:
Attamen aduerſus te virus / corde ſiniſtro
Portat: liuentes aufuge docte viros.
Sepius arriderte riſu forte iocoſo
Qui cuperet mentem dilaniare tuam:
Quiſquis in æſtatis fœcundo tẽpore: meſſem
Negligit: & fructus: nec bona graua legit:
Cogitur hyberno / ſub ſole carere cupitis:
Vrſorum & dygitos ſuggere more ſuos:

Stultum prẽterea reputo qui deſide vita
Viuit: & in pigro pectore torpor ineſt.

pu. xvii
Eccl. vii

Eccl. ix.
puerbi. xxiii.

eccl. xiiii.

lxxxiii. di. nihil.

Quis non castiget fatuum hunc: qui tempore nullo — Seneca.
Dispensat vitę commoda recta sue — puer. vi
Non aptare potest animum ad quecunq; futura:
Inceptor stolidus: nec sua facta notat. — Deutro. xxxij.
Hic nihil acquirit rerum pro corporis vsu
Omnia dilapidat: nil retinere solet
Est adeo demens. proprios nil cernit ad vsus: — ec. xxvi.
Rebus oportunis inuigilatq; nihil:
Prouidet atq; nihil stultus: nisi cogat egestas: — pue. xix
Atq; fames stimulet: torqueat atq; sitis:
Temporis haud fatuus meditatur fata futuri:
Presentes tantum respicit ille dies'.
De naso ad fauces: hominis meditatio stulti — pue. xiij
Vergitur: vlterius mens sua stulta tepet:
Hunc puto prudentem: versat quem cura futuri — ec. iii. &
Vnde habeant pueri forte alimenta sui: — xxxviii.
Querit & æstatis calide sub tempore: fructus' — pue. xx.
Ad vitam vt possit cõmoda habere suis.
Ast illum penitus fateor ratione carentem: — Sap̃. xv.
Ad res qui nunq; prouida corda gerit.
Dormitat fatuus stratus sub sole calenti:
Qui nihil acquirit sed bona parta vorat — pu. vi. ꝛ
Tristis hyems istum ieiuno gutture torquet: — xiiij.
Non habet vt stomachum quit satiare suum:
Et vitam miseram brumali tempore ducit: — pu. xxvi
Qui tempestiuas non cumulauit opes. — mat. xxij
Qui non collegit fenum: cum Iulius ardet: — ecci. xxxi
Ne sibi quęsiuit emolumenta domus:
Frigeat in bruma' gelida: queratq; per vrbem:
Fasciculos fœni: stramina nuda terat. — pu. xxij.
Exemplum magni prebet formica laboris: — Iuuenal'
Colligit & seruat / tempore queq; suo — puer. vi
Litibus & rixis qui delectatur: & omni
Tempore contendit: iudiciumq; petit
Est fatuus vehemens: nempe excecare laborat:
Iustitiam: & legum contaminare fidem.

De litigantibus in iudicio

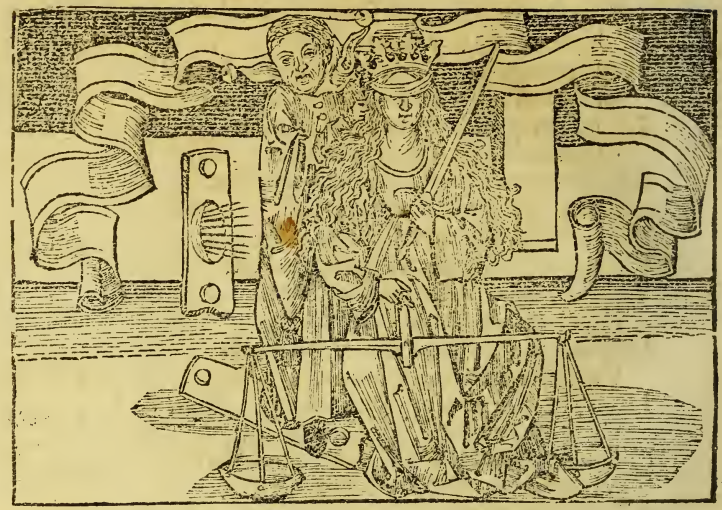

i.cor.vi: Acrior ad reliquos fatuos consurgere dignum est:
puer.iii Quos agitant mesti iurgia vana fori:
ecc̃. viii Turba quidem est ingens stultorũ: copia pregnans:
ad Ti.iii Horum / qui lites iuditiumq; petunt
ii.thi. ii. Procausa exigua: minima pro re vel inani
Vath.v. Contendunt stulti: concipiuntq; dolos:
pue.xvi Iuditii amfractus fatuo queruntur ab omni
Esa. vii. Et gaudent lites ꝙ sine fine gerant
Tardo etiam strepitu / plures ambagibus vti.
laco.iiii. Conantur longis iuditiumq; trahunt.
pu.xvij. Scilicet vt nocui fugiant decreta / sacrate
Iustitię: leges aufugiantq; bonas.
Ecc̃. vi. Est qui se patitur banniri / in iusq; vocari:
Hiere.ii Excluditq; sacra stultus ab ecclesia:
Nil tamen hec curat: ius fraude lacessere tentat.
pu.xxvi Iustitiam fugiens impietate sua:
ec.xxviij Nec tamen id fatui meditantur: qui fora querunt.
Et lites varias: iurgia vana mouent:
Esa.lviii Inuidiam ꝙ tunc incurrunt: quodq; dolosos
ecc̃.viii. Gausidicos ditant: qui sibi dona petunt:

Postq̃ te scribe calamus conpinxit auarus:
Ponit & in crasso codice verba tua:
Tu tamen insipiens tua cuncta impendere liti: Eccl. viij
Et cause intendis que loculum euacuet. pu. xviij
Corrumpis nummis: alio vel munere iuris Eccl. iij.
Custodes: melius vt tua causa sonet. puer. iij
Pinguius & melius siquidem dedamat / agitq̃
Causidicus: palpet quem tua larga manus:
Sepe oratores spacioso ex orbe vocamus
Quo prolongari iurgia nostra queant:
Vtq̃ phaleratis verbis diffundere causam
Possint / & legum garrula verba loqui:
Causidico a tali iudex cito fallitur / is qui:
Iuditij sceptrum simplicitate regit E cl. xl.

Colloquium prauum: & linguę lascíua pudende pu. xxiij
Verba: bonos mores contaminare solent:
Inducuntq̃ malos mores: vitamq̃ prophanis
Ritibus: inuertunt ingeniumq̃ pium.

Festa noui patris celebrant plures Grobiani: I cc. li.
Magna cohors iugi hunc sedulitate colit. N ij i. esd. vi

i.cor. xv
xxviii.q
.i.sepe.
Illius obscenis lustrantur ritibus arę:
Non nisi pestiferos hic Grobianus amat.
Ad templum mixtim currunt iuuenesq; senesq;
Et pariter mulier: virgo / puella / puer:
Thura ferunt manibus: grobiani festa colentes
Sordidulis verbis: rancidulisq; litant.
Iam pudor ex terris abiit: petulansq; remansit
Spurcities, hominum qua perit vsq; genus.
En fatuus porcum cęnosum continet aure:
Campanam manibus concutit atq; suis.
A porco trahitur fatue (mihi credite) nauis
Prora: per æquoreum quę comitatur iter:
Pondera ne puppis tumidis mergantur in vndis
Turbaq; stultorum: quam super esse sat est.
Nam si non biberet vinum stultissima secta:
Munera iam bachi merce minuta forent.
Sus tamen innumeros procelles parturit: inde
Magna cohors hominum festa suina colit.
Obscęni mores: & turpia verba: colendos
Efficiunt homines: nil pudor ipe valet.
Turpibus ecce viris primi nunc dantur honores:
Gloria prima datur fœdilo quisquis viris
Iam porcus viridem gestans in fronte coronam.
Admittit fatuos ad sua iura viros.
Quidam sunt adeo obscęni / turpesq; relatu
In quorum saliunt verba pudenda genis:
Insanus quales si nunc spectaret Horestes
Eheu clamaret: cū furiosa cohors.
Illos delectant crapulę, tucetaq; crassa:
Atq; cadus vini, verbaq; mixta iocis.
O grobiane tuas fatuus quicuuq; per aras
Sacrificat: fatua hunc morte perire decet.
En statum multi / modo spiritalem
Appetunt: primis iuuenes ab ānis
Penitet randem fatuos: relicto
Viuere mundo

Oui. i. metha.
Ecclę. xx
puer. xi.
Ecclę. v.
ii. Pe. ii.
ad eph. v
pōs. xl.
Hiere. ii
Esai. xli
ad col. iij
Ad' ti. i.
horestes
pue. xii.
ec. xxxij

Reſtat adhuc aliquid: quod noſtro carmine dignum eſt
Quodq; locum in fatua puppe tenere ſolet.
Omnis homo pueros ſacris modo deuouet aris:
Viſq; ſacerdotem ruſtice habere tuum:
Non hoc propoſito: ſupremi vt ſacra tonantis
Rite colat: placeat aut ſua vita deo
Verum vt ſepoſito vitam ſudore quietam
Ductitet: illecebris inuigiletq; malis:
Nil anime curat fatuus mentiſq; ſalutem:
Sola placent rerum ſordida lucra ſibi.
Nil doctrina iuuat: funeſta pecunia princeps
Sacra dei inuertit /ſacrificoſq; lares.
Ordo ſacerdotum fatuo turbatur ab omni:
Labitur & paſſim religionis honos
Non Numa preſbyteros tales in templa ſacrauit
Priſca. ſed in cunctis integra vita fuit.
Pontificis culpa eſt: diuinos vendere honores
Iam ſtultis ſolitum eſt /peſtiferiſq; viris:
Quis furor o miſeri ad vos myſtica ſacra prophanos
Compellit? procul hinc tollite queſo manus.

viii.q.i. in ſcripturis. & c. moyſi xvij.q; nos. aũt gl'. i. diſ. xxi. de ros.

xj.q.i. quia.

Numa pom. xxxvi. di oportet

xliiii. di. per totū Mōach

Non status in terris nunc est damnosior illo:
O quali superos religione colunt?
Quid fratres memoro subductus colla cucullis
Gestantes: misere o nunc sacer ordo vales:

augusti nus. vii. q. i. non aūt.

Augustinus enim dederat confratribus olim,
Viuendi salubres cum pietate modos:

Deutro xviii.

Hos monachi obseruant lasciui more siniſtro:
Augustine parum iam tua scripta valent.

pue. xxi.

Non quales statuit primeuo tempore Mosses
Presbyteros: tales secula nostra fouent.
Indocti (fateor) nunc pinguia vota sequuntur:
Ecclesiamq; sacram sordida turba regit.
Post sua fata tamen: quid sit rexisse vident
Ecclesias: mores nec coluisse bonos.

Mendaces fatuos: de quorum pectore nugas
Bullatas capimus: nostra hos vehet illa carina
Gestarum rerum falso preconia fingunt:
Militiam hic iactat: doctrinam iuris et alter:

Feruida iam dygito compescere labra volebam:
Et finem numeris ponere forte meis.

Turba tamen ſtolidis frontem redimita corymbis: p.xxvii
Percita ſtulti gero geſta furore refert.
Alter enim miles geſtat calcaria ahena:
Alter & in manibus romula iura gerit:
Miles ab antiqua ſe nobilitate ſuperbum Milites.
Iactat: & a Tullo tempora rege notat: Tullius
Aut genus a claris patribus quos romulus olim hoſtili.
Legerat: atq; alios enumerare ſolet.
Forte tamen patres habuit / qui fœnore iniquo: ps.lxi
Fraudibus aut aliis ſtemmata parta gerunt p.xxviii
Plures ſe faciunt ex nobilitate ſuperbos: Iuuenal
Quam virtute ſua non meruere tamen. Seneca.
Nobilitas virtute bona: meritiſq; beatis i.Corin.
Conſtat: diuitiæ ſtemmata nulla parant. iiii. de p
Candorem tituli: qua nam virtute mereris: be. vene
Aut quid geſſiſti: quod tibi ſtemma dedit: rabilis
En ais: externis martem diduximus oris Bar.i. li.
Cognita ſunt variis gentibus acta mea: i.C.de i-
Me Solyme videre ſacre / Memphitica tellus: colis li.x
Gallia bellipotens: martiſcolæq; Geræ
Atq; alias bello regiones fortis in armis
Luſtrauí: merita nobilitate feror
Doctoris quidam titulum nomenq; tenere
Gliſcunt: ſe iactant: & didicere nihil. xlix.diſ.
De rebus fatuis vaniſſima verba loquuntur: ſacerdo-
Eſſeq; prudentes / doctiloquiq; volunt. tes. et gl
Nil ſapiunt penitus: tantum de cortice libri in l.i.C.
Sumpſerunt tituli nomina vana ſui. de athle.
Cum manibus ductant fatuum: preconia iactant li.x.
Que nunq; meritis ſed peperere ſuis.
Sed quid multa loquar: fatuis innata ſuperbis
Hec mala: quod non ſunt: protinus eſſe volunt. pu.xxvi

Multos ludorum fatuos damnoſa voluptas
Sollicitat: tantumq; iuuat:
Nil aliud curant: nec delectatio maior:
Iacturam neq; penſiculant.

De lusoribus

En iterum nostris offert se turba camœnis
Sordida: ludorum cõcomitata iocos.
Initio furiis ego sum tribus addita quarta
Ludus ait: fatuos hic numerabo meos.
Quidam sunt adeo intensi certamine ludi:
Et ludos tanta sedulitate colunt:
Voluere taxillos reputant sibi gaudia summa:
Tres bene currentes gaudia sola parant:
Noctes atq; dies ludi certamina versant
Alea dis currit: sordida lucra petit
Hunc senio ditat: damnosa canicula mordet
Illum: sed Venus hunc radit iniqua cito.
Ludus agitabilem: mentis secreta relaxat:
Inficit ingenium: sensibus atq; nocet:
Efficit iratos homines: precordia frangit.
Alea sollicitos efficit vsq; viros.
Nil curant aliud lusores: tota voluptas
Sortibus infixa est: irrequieta quidem:
Per noctem vigilant: latrant / iurantq; frequenter:
Nulla fames illos: nec sitis vlla mouet.

Virg. de ludo.

gl'. in. c. pe. de. vi et ho. de xxxv. di. c. i. glo. i

Iuuenal' de exp ⁊ la. iter dilectos

Sepe furore graui diffamant vulnera xp̃i:
Torquent ad superos verba nefanda deos:
Tanq̃ pestiferos lusores /conditor orbis
Curet: & ad stulti turpia verba fleat:
Spurcidius tamen hoc: q̃ fœmina ludit /iniquis
Intermixta viris: & tabule vsq̃ vacat.
Nobilis: & derus /ciuis /iuuenisq̃ /senexq̃
Cum tenui vulgo ludere sepe solent.
Quem decet vt modicum ludat: sibi congrua sumat
Tempora /personas eligat atq̃ pares.
Omnipotens cunctos lusores odit iniquos:
Et ludos vetuit regula sacra patrum.
Nam mala proueniunt ex ludo crimina multa:
Ludus opes minuit: & bona cuncta terit
Est (scio) turba meo fatuorum picta libello
Magna: sub insculptis atq̃ locata notis:
In tergum illorum capitosus saltat asellus
Depressos monstrans /stultigerosq̃ viros.

Leuitici xxiiii Ad ro. ij de iudi. c. ii. li. vi.

no. in c. clerici de vi. et ho. cl.

host. in sũ. de ex pla. qua literi

Transtra per & remos collecta est tanta caterua:
Et numerum tantum nostra carina vehit:

Vt prope stultorum sine me discederet ingens
Copia: sed mouit noster asellus herum
Nauiculam merito stultis conscendo paratam
Sum quia quem torquent omnia facta nimis:
Exiguus pro me locus in rate: & angulus arctis
Sufficit inq; foris: me mora nulla tenet:
Ne me continuo calcat ve / pręmat vel asellus:
Quem piger in tergo cogor habere meo:
Sap. e. ij Si saltem patiens ad mandata illius essem:
ad hebr. Libera sperarem membra abitura cito.
xii. Abeat hoc vnum: socios comitesq; tenemus
ii q. mł. Plures: qui viuunt conditione pari:
ꝓuerb. i Hi sunt: prudentum nunq̃ consulta sequuntur
Qui bona: nec capiunt consiliumq; ferax:
Hi sunt: quos irę stimulus per crimina iactat:
ꝓuerbi. Ob causam nullam: sed ratione carent.
xxvii. Hi sunt qui lites mercantur: quiq; dolore
ꝓue. xvi Inuidie marcent: causa doloris abest.
ec. xlviii Hi sunt: audaces / qui natos quosq; / proteruos
Dum virgis parcunt verberibusq;: parant.
Hi sunt: vicinis quisęuos: quiq; molestos.
ꝓuerbi. Se prębent: vel quos pocula magna iuuant.
xxvii. Preterea in pedibus quos torquet cadceus arctus:
Quem tolerant: hi sunt quis bona nulla placent.
ecci. viii Sunt & lurcones / sua qui patrimonia perdunt:
Qui plus consumunt: q̃ sua aratra ferunt
Hi sunt: lenones proprias qui ad crimina mechis
ff. de a- Vxores stolidi: sacrilegiq; locant.
dul. ma- Stultus & hic pariter sua qui peccata recẽset:
riti. et li. Et pœnas: vitam sed gerit vsq; malam.
ij. Hi satis a duro fatui calcantur asello:
Sed tamen hac iuncti naue: per equor eunt.

Dum captant equites hominem: scribeq; maligni
Villanum: & qui sit simplicitate rudis:
Si saltem nummos habeat. spoliatur ab illis:
Cogitur vt soluat rusticus ille minis.

Ad naues nostras /equites /scribasq; citamus: Mathei
Ad fatuam sectam dant monumenta mihi: xxiii.
Auriculas asini gestant: titulosq; merentur Ecci. xli.
Quos dabimus: dignis pro meritisq; suis
Accelerate precor: quoniam mea nauis abibit:
Que vos ad remos /transtraq; longa vocat.
Est labor equalis: studium simile: atq; facultas
Par: cq; scribe gerit: cq; malefidus eques. ezechie.
Hic rapit insidijs: spoliat dum predo per agros xxii.
Publicitus scribe decipiunt homines. Esaie. x.
Sub madidis pluuiis eques / & sub frigore duro: Iob. xxx
Corporis exponit fortia membra sui.
Hic animam calamo infuscat: perditq; salutem: math. v.
Auri & nummorum est his quia magna fames. Iob.
Accendit predo villas: flammisq; perurit. xxviij.
Culmina: querit opes: exuuiasq; petit: puer. xi.
Rusticus a scriba simplex seducitur: atq;
Cogitur in pennas soluere cuncta suas. luce. xxi.
Querit opes quiuis: precium quoq; captat iniquum: amos. iij
Est spoliatorum turba maligna nimis

De stulta nuntioꝝ legatione

Eccle. x. Officium si quisq; suum moderamine iusto
Rite ministraret: laus sibi magna foret:
Iaco. iiii. Hic eques vt gladiis inopes defenderet: atq;
ii. thi. ii. Cum viduis pueros, emeritosq; senes:
Quo duce tuta foret semper respublica: quo ve
Latrones fugerent per fera lustra procul.
Hic calamo iustas leges conscriberet: atq;
Esaie. iii Iusticie normam panderet arte sua.
mat. xiii Sed modo pupillos inopes / viduasq; relictas
Mathei xxiii. Ille armis: calamo hic: nunc spoliare solent.
Non dolus in terris maior, fraus turpior vsq;
Ex scribis q̄ q; tot mala proueniunt.
Ast equites faciunt: q; semita nulla viarum
Tuta est: impune crimina tanta volant:
Cursor ergo velox longis de partibus orbis
Aduenio: nec vas potui euacuare bibendo
Donec has fatuis sulcantibus equora passim
Preberem chartas: nauita siste ratem

Proposui fateor nullos vehere in rate nostra
Cursores: agitur res quia nostra mari.

Nauis in vndosa rapitur volat atq; carybdi:
Nec reuocare potest nuncius vllus eam:
At tamen ex istis: quidam sibi tradere partem
In rate: pro fatuis nuncius esse cupit.
Qui chartas scriptas/cera impressasq; sigillo
Portet in ore suo: gestet & in manibus:
Ne fiant madide: capiant neue altera damna.
Ambulet: & tutam nuntius vsq; viam.
Quidam cursores: plusq; committitur ipsis:
Expediunt: nugas concipiuntq; meras.
Sepius ex magna tamen ebrietate morantur
Officium tardant: expediuntq; nihil:
Atq; vias calcant infidi tempore multo
Otia longa terunt: efficiuntq; moras.
Caupones omnes lustrant: omnesq; tabernas:
Vt capiant dulci vascula plena mero.
Ter legit atq; quater chartas, manibusq; reuoluit
Nosse volens: quidnam littera missa canat.
Non alia ratione tamen sic scire laborat
Scripta: nisi vt valeat dicere multa noua.
Negligit interdum: nec scit commissa referre:
Et sine responso perfidus inde redit.
Tempore ceu messis recreat nix corpora nostra:
Et sicut requies quęq; cupita iuuat:
Sic recreat dominum per quem legatus abiuit
Nuncius & carthe credita iussa refert.
Hi sunt: quos volui: flulti qui nuntia verba
Transuectant: currunt nec sine vase meri.
Iecur habent calidum: calor hic innascitur ipsis.
Ob cursus vōlucres: nugiloquasq; genas.
Nuntius hic dignus prędio: titulisq; decoris:
Expedit imposite qui cito iussa rei.

Ezechi. xxx.
pue.xiij
p.xxxvi
p.xxiiii.
pu.xxv in fi.
p.xxvi. Sapie.v
pue.xxi. Hiere.ij

En venit aucta cohors promorum iamq; coquorū
Cōmisseq; domus cetera turba venit
Ad nauem properant. & forti robore sulcant:
Adiuta his citius carbasa nostra volant.

De cellarijs et cocis

Ezechi. xxiiii. Est damnosa nimis dominis hec turba penatum
Cuius iam crapulas: luxuriemq; vides:
Est natura coquis /& promis semper iniqua:
Quos domini nulla sollicitudo manet.

pue. xxi & xxiii. Inq; vicem iactant: quoniam nos sola voluptas
Potus iucundi confouet atq; cibi:

Esa. lxv. Edendum est igitur nobis /semperq; bibendum:
Nos cibus /& pascunt vina aliena quidem.

pue. xix mathei. xxiiii. Inuenies raros custodes esse /fideles /
Aut seruos domini: perfida turba laris
Sopito domino referat cellarius vrnas:
Atq; aperit sapidi vasa vetusta meri.

Ec. xxxi Oenophorum vino complet: vacuatq; lagenas
Bacchi: quas seruat ad sua gaudia herus

puer. xij Contenti non sunt: proprio consumere luxu.
Credita quę manibus sunt bona cuncta penus.
Adducunt alios ganeones atq; bibones:
Quorum opera possint euacuare cados.

luce. xvi Treñ. v. Nulla fides illis: iacture damna futurę
Hi nihil aduertunt: decipiunt sed herum.

In lecto recumbans /censu pereunte /patronus
Nil sentit: seruos credit habere bonos.
Sed cum forte iubet sibi dulcem afferre lyeum:
Bombo vasa sonant euacuata graui.
Est dolus in promis: est & versutia fallax:
Infidi dominum decipiuntq; suum.
Quid coquus immundus facit: & qua fraude patronū:
Decipit: en audi: sordida gesta cano:
Ista caterua quidem nulla pietate mouetur.
Edunt: consumunt /& bona cuncta vorant.
Emptaq; fumosam veniunt quecunq; culinam:
Inmundus gustat fercula prima coquus.
Inde fame si quis coquus aut cellarius vnq;
Deperit: at crapula dicitur vsq; mori.

Pu. xxix

Ec. xxxij
Luce. xii

ad ephe. vi:

Villane siquidem supereſt dementia secte.
Que cupit in fatua ducere vela rate:
Ergo mihi parcat villana superbia: quam nunc
Pungimus in teneris versibus /atq; notis

Simplicitate rudis quondam natura colonum
Extitit: atq; humilis conditõne fuit:

De rusticorum arrogantia

Si numerum ætatis poscas: non secula longa
Fluxerunt: in quis simplicitas nituit.
Iustitie solium turritas liquerat vrbes:
Ouí. in fast. & .í. meth. Virtus / rusticitas / cum probitate fides:
Migrauere simul quondam ad triuialia tecta
Adeq; casas humiles: stramineosq; lares:
Iuuenal' Non dolus in villis: non fraus in rure fuerunt
Hos penes astreę sacra cathedra fuit.
Ardor auauaritie nullus: non fœnore lucrum
Ecc̃. vii Mutabat mentis rustica turba rudis:
Auri nulla fames: non fastus corporis, at nec
Ornatus: quales ciuica turba gerit.
hier. xiij Sed modo cœperunt habitus gestare superbos
Villani, quoniam pristina vita ruit.
Crines in nodum tortos / crisposq; capillos:
Et calamistratos rustica turba gerit.
Vestes partitas scutulis / varioq; colore
Gestant: quas cingit fimbria picta quidem.
In manicis sculptas externo more figuras
Et tunicas portant cum breuitate bonas.
sap̃. xvij Discit ab agricolis gens vrbica / fraudibus vti
Atq; dolos multos: & noua cuncta mala.
Sola tenet nummos gens rustica: solaq; saccum
Iob. xx Ingenti ere replet: diuitiisq; studet.
iiii. Proh pudor vnde venit: tam morbida vita colonis:
Esaie. v. Vnde sitis rudibus / improbitasq; viris?
Villanus diues: mox fit mercator auarus:
Hiere, li Mercatorq; studet nobilitate frui':
Tempore sic nostro villani: nomina clara
p. xxiiij. Nobilitatis habent: simplicitate carent.
Iuuenal' Querere proh pudor est nimis alta & inania semper:
Ecc̃. iii. Stare nec in proprio / nec remanere statu.

Paupertas fugitur / totoq; arcessitur orbe.
Vndiq; numme places: pauper vbiq; iacet.
Ridetur solus pauper: soluq; fugatur:
Cedit inops cunctis: nummus in arce sedet.

Nummoſos plures fatuos vehit illa carina: xlvii.di:
Sola quibus rerum copia vana placet: ſicut pri
Quos magis oblectat cupidi poſſeſſio nummi: uilegia
Q̃ morum probitas/egregium ve decus. pa.vi.in
Paupertatis onus omnes iam ferre recuſant: l. ſi quis
Auri ſacra fames pectora cuncta quatit. ad. C.de
Haud facile emergunt quorum virtutibus obſtat epiſt. &
Res anguſta:domi:pauperieſq; grauis. de,arch.
Amplius haud titulos:daroſue merentur honores .xi.q.iii.
Qui ſophie cultus & monumenta colunt. pauper:
Iamq; viri iuſti poſtrema ſede locantur pu.xxiij
Diuitibus ſolis munera prima patent. Eccle.x:
Nam quia collectus tribuit modo cenſus honores: oui.i.faſ
Cenſus amicitias:pauper vbiq; iacet:
At qui diuitias ingentes tentat habere: Iuuenal
Curat opes grauidas & cumulare ſibi: Eccs.v.
Hoc modo conſtituat vitam:ſit ſpretor honoris: Mich.vi
Et fidei ſeruet pignora nulla ſacrę:
Per ſuperos iuret:fallatia vota per aras eccĩ.xxv
Iactitet:emineat nullus in ore pudor:

ecc̃s.iiii. Nil ſcelus atq; nefas: nihil & peccata peracta
xlvii.di. Eſtimet: & cecus ad mala cuncta ruat:
ſicut. Exercet rapidam vſuram: dygitoq; tenaci
ecc̃i.xiii. A miſeris capiat fœnora dira viris:
amos.v. Delatoris agat fraudes: voceſq; doloſas:
eſaie.x. Auribus inſtillet ſeua venena bonis.
Iob.v. Infectus vitiis iſtis nunc voluitur orbis
Totus & ad nummos ſedula turba ruit.
puer.xi. Venditur omne nefas nunc pro quadrante minuto:
Venditur & virtus / iuſtitieq; rigor.
Plures ex merito mortemq; & fata ſubirent
xi.q.iii. Ob ſcelera: & vite crimina magna ſue:
pauper. Ob furtum plures furcaſq; crucemq; ſubirent:
xxiiii.q. Ni ſacer hos nummus a laqueo eriperet.
iiii.ne a/ Impunita manent nunc crimina multa virorum:
miſſo. Nummus ab exitio liberat atq; nece.
Apocal'. Furibus ignoſcit magnis cenſura: columbas
xviii. Vexat: & ad laqueum guttura parua ligat.
Contentus regno quondam non perfidus Achab
Achab. Cogitat atq; inopes expoliare viros:
iii.Reg. Ortus erat Naboth / patria quem lege colebat
xxi. Vir bonus & frugi: gratus & ipe deo:
Eccs.v. Ortum hunc rex dines a paupere habere petebat
Hunc ſibi: ſed Naboth cum ratione negat.
xi.q.iii. Propterea miſere ſaxis trucidatus: & enſe
Corruit: at tandem rex fera fata tulit.
Solus inops premitur: ſaccos geſtare neceſſe eſt:
Iuuenal' Truditur in ſaccum pauper vbiq; grauem.
Lucan9. At pauptatis (quando ætas aurea mundum
Luſtrabat) laudis gloria magna fuit:
xv.q.ii. Parcus erat victus: frugalis vita: laborq;
illa no. Cõmunis: feruor / nullus auaritię:
de reſcr. Omnia maiores: communi iure tenebant:
ſtatutuz Non ita diuitias legerat vllus auus.
li.vi.bea Paupertatis amor peperit preconia priſcis
ti tho.ii. Quorum perpetuo gloria parta viret:
ii.q.clxx Paupera Roma fuit quondam: pauperq; ſenatus
xviii. ar. / Atq; inopes habuit bellica Roma duces.
iii. Curius inſignis dux: paupertate decorus:
Sub iuga Samnites / traxit & Auſonios.

Publicolam extollunt: qui paupertate benigna:
Emeruit laudes /æthereumq; decus. Publico
Fabritium colimus: qui Pyrrhi munera spreuit la.
Cui satis exiguus census & arca fuit.
Regulus & meruit preconia magna: decusq;. Fabriti⁹
Iugera cui exiguo parua fuere loco:
Paupertas tribuit nostris primordia sedis: M. regu
Hec vrbes statuit: sceptraq; digna dedit. lus. de q̃
Ista magistratus stabiliuit: regnaq; mundi: Tulli⁹ ĩ
Inuenit meritis dogmata cuncta suis offi.
Gretia clara quidem cum paupertate decora
Promeruit laudem perpetuumq; decus. Grecia.
Iustus Aristides pauper: fuit Epamynundas
Dux equidem pauper fortis & indomitus: aristides
Et fuit insignis vates quoq; pauper Homerus Epamy-
Dum tonat heroo troica fata pede. nundas.
Socrates ætherea sophia succinctus & arte: homer⁹.
Diuitiijs vacuus /non sine laude fuit. Socrates
In mundo nihil est tam celsum: tanq; superbum:
Ex riuo quod non fluxerit exiguo: Eccle. xi
Paupertatis honor: Tarpeias extulit arces:
Atq; vrbi titulum principiumq; dedit: Roma.
Pauperibus Roma est quondam pastoribus orta: Augusti
Rusticus exilis nomina tanta dedit. nus.
Diuitie molles fregerunt regna superba: ouidius
Propter opes cecidit Roma: cadetq;: potens. ec. xviii.
Propter opes: miseras passa est Carthago ruinas. cartago.
Paupertatis honor sed sine fine micat.
Quid tantum cupimus? funesta peccunia multos. ꝓu. xxii.
Mortales damnum iussit inire graue: Iuuenal⁹
Diuitie Croeso regi nocuere superbe: cręsus de
Propter opes /mortis tristia fata tulit. q̃ hero.
Sit venerandus apud mortales pauperis vsus li. i
Nam cœlum diues nullus inire potest.

Hoc manibus multi cupidis contingere aratrũ /
Accelerant: cœptum sed continuare laborem
Postponunt: quoniã non dum ratione politi:
Assidue cuculum pascunt: nidoq; reponunt.

Non perseuerare in bono

Luce.ix. Feruet opus primum dum rusticus vrget aratrum:
Eccl.xxx Fit labor ardenti primus vbiq3 manu.
viii. Quid velit ergo mei sententia carminis: audi.
abacuc.i Vt capias alacri nunc documenta manu:
ii.cor.vi Hos vocat ex merito fatuos stultiflua nauis
Iure supremos: velaq3 cessa trahunt:
ad hebr: Qui satis incipiunt bene viuere tempore primo:
iii. Et vitam ostendunt ducere velle bonam:
ad he.xij Ad sophie studium proni: documenta sequuntur
Et bona: que sternunt fœlicitatis iter:
Eccle.ii. Non tamen ad diuum: montisq3 cacumina scandunt
Pytha / In quo supremum cernitur vsq3 bonum.
goras Virtutem posuit sapiens in vertice collis:
Iosue vii Qui nitidis animis monstrat ad astra viam.
p. xxvi. Sed facie auersa plures / oculisq3 retorsis
Ascendunt: quibus hec inferiora placent:
exo.xvi. Et placet Aegyptus: in qua tenebrosa patrarant
Nu.xiiij Multa. retrocedunt: facta priora petunt.
mat.xv. Qui prius insigni coluit pietate tonantem:
Luce.xi Mutatus / recidit ad scelus atq3 nefas.

Est status illorum damnosus: nec bene tutus
Qui bona postponunt: & malefacta colunt.
Nam veluti egrotus tremulo qui pectore languet
Viribus est cœtus: semianimisq; iacet:
Corporis optatam poterit sperare salutem
Non: nisi doctrinam viuat ad impositam:
Deserat aduersum vlnus: quod corpus egenum.
Inficit: interdum deteriusq; facit.
Nil est q̄ iactas: nil est q̄ murmure clamas:
Te fecisse bonum: te coluisse deum.
Non satis est patrasse semel benefacta, sed vsq;
Ad finem vite continuare iuuat.
Discite queso bonum: facite et bona: continuate
Optima queq;: deo sic bene cœpta placent.

Apo. iii.
Hier. iii
i. q. i. vē: tū de pe. di. i. quē penitet.
xcij. dis. plurios.
xvi. q. i. i canoni bus.
ec. xvij.
Eccī. vii.

Nō generi /aut opibus /virtuti /aut moribꝰ o mors
Parcis vbiq; bonis: cuncta creata rapis.
Quo magis hos stultos reor insanire profecto
Qui tua prouideant non bene tela cito.

Fallimur o fratres: error quoq; singula torquet
Viuida: quippe nimis incauti pergimus omnes

Terrorem mortis: & inexorabile fatum
iob xviii Negligimus: nihil attenti / q̃ terminus instat:
Et si certus: at incerto versatilis auso.
Quo medio: ignoras / & qualiter / aut vbi / quando:
ii. Regũ xiiii. Tu moriere tamen: fato concedere certum est:
ouidius x. meth. Omnes transimus pariter: fluuialis vt vnda:
puer. x. Sed quia tam varie morimur: tu cras / hodie ve:
Eccs. ix. Serius aut citius sequitur vicinus. eo fit:
Sapie. ix Credula decipiat vt spes mortalia cuncta:
Gene. ij Hora incerta simul rapiat iuuenesq̃ senesq̃.
ad ro. v. Arra subest: contractus habet sua iura: rescindi
Ecci. xi. Non poterit: peccata necem fecere nephandam.
ad ro. vi Nemo satis tardus: mors omnia tempore quo vult
iob. xxi. Absumit: tibi forma licet sit pulchra venusta aut:
Iuuenal' Sis validus: forti / nil refert / morte peribis:
Nec mora: ferali monstro correptus. ab actis:
Viribus: exhalas / corpus sudore rigescit
Frigidulo: mox forma nitens pallore putrescit
ecci. xv. j Corda tremunt: stridor dubius: titubantia verba:
Vita cadit: mors instat atrox: sic sternimur omnes
puer. xi. O fatum crudele nimis: funesta profecto
Ecci. xli. Hora illis loethi: quos vana pecunia vinxit:
Virg. vi en. Et qui diuitiis soli incubuere repertis:
Horati? Delectant mundi quos gaudia: mox sed eundum est
Iob. xv. Pallida mors: eq̃o pulsat pede regia cuncta
ec. xlviii Vestibula (vt flaccus resonat) miseraq̃ tenebras:
Fastus non curat: pomposaq̃ pectora spernit:
Muneribus nullis placatur: florida cessant
Iob. iiii. Verbaq̃: rhetorico quę sunt prolata boatu.
Eccs. ij. Papa sacer: villanus iners: discrimine migrant
& iii. Consimili: effugiet nec enim qui euadere tentat.
Ec. xiiii. Nec quisquis securus erit: mors omnia tollit.
Nestor. Cuncta rapit, si Nestoreum quis vixerit euum:
Sybilla. Siue Sybillinum: vita aut breuiore fruatur
Nil refert: pereunt moribundo tramite cuncti.
l. fi. C. de sac. san. ecclę. Mille hyemes viuas: moriere tamen: tibi finis
Morte datur: rarus centum qui viuit in annos:
At tandem inuitus morietur: sępe volensq̃.

Post patrem /modico viuit quoq; tempore natus:
Morte patrem interdu precurrit filius: vnus
Post alium vadit: donec pater atq; iuuentus
Deficient: tandem flammeq; elementa repurgent. apo.xxi.
Cur ergo ploras: malesane. & funera planctu
Defles horrisono: fatuum est turbare quietem
Sopito: vixit sua tempora: moxq; sequemur: i auten.
Mortis & inferias gustabimus: ibimus omnes: de nup.
Adde quod ante diem multis fuit vtile quondam deiceps.
Posse mori: & vite misere finire labores: col.iiii.
Consciuere sibi plures medicamine mortem: Virg.vi
Ast alii laqueo /aut ferro: vitamq; perosi en:
Proiecere animas: multis res commoda mors est. Sap: iii.
O quot captiuos e carcere liberat acri
Soluuntur fato funes: tormenta: cataste Iuuenal.
Et qui torquendi fuerant sine fine flagello.
Libera fortune mors est: quę pauperis ędes Horati⁹
Et regum turres equo moderamine versat.
Ft si partitur male opes fortuna nefanda Virg.de
Inq; bonos sęuit: tollit vel in astra malignos: for.
Id tandem equali /mors horrida /lance rependit
Quam sibi periodum /metam /seriemq; diemq; Martial.
Mors statuit: seruat: firmo hanc adamante ligatq;.
Hec precibus flexura nihil: sola illa refutat. ec.xxx.x
Quicquid in orbe placet: preceptaq; nulla veretur t.cor.xv.
In girum versat vestigia dira: choream
Saltat & horridulam: cui nemo obsistere possit
Non Papa: aut cesar /rex /presul /ciuis /egenus: ec.xlviij
Sępe prius lassare pedes mors perfida cogit Eccs .ii.
Quā credas: cantumq; tube obseruare ferocem. & iii.
Sarcophum facias q̄d prodest marmore & auro: Horati⁹
Qui bonus est: cœlo tegitur /si non habet vrnam.
Acta errore quidem /vano Arthemisia struxit arthemi
Mausolum. septena inter spectacula mundi sia. de q̄
Quod prisci annumerant: auro gemmisq; relucens. hier.vij.
Extulit hinc Chemnis stupidam per secula cuncta a.g.li.x.
Pyramidem: qualem nec sol /neq; tellus obiuit.
Millia trecentena hominum: per lustra quaterna:

(Vt diodorus ait) molem hanc vix condere possunt:
Quid: ꝙ opes pene exhausit Memphitica tellus
Quo plebem artificum solis radicibus: atq;
Exiguis herbis aleret? quis cetera narret
Fercula? vix aliquis sit vel ditissimus ipse
Princeps ex nostris (nisi fallar) solueret illa
Pyramidem Rhodopis struxit: diues quoq; Amasis
Quid tamen hoc? frustra est orbem diducere totum.
Est res vana quidem / quam vix hęc nostra carina
Concipit: impensas tot frustra inferre sepulchris
Et cineri atq; luto tantam edificare speluncam
Interea vna salus anime: contemnitur: atq;
Negligitur: q̃uis viuat per secula mille.
Terra deo benedicta omnis: decorata sepulchra
Iustus habet: vel sub diuo / aut alicunde quiescat
Tempestiue igitur venturam dirige mortem:
Conciliare deo: scelerati pessima mors est.

Rhodopis de q̊ herodo. li. ii.
Amasis hero. li. ii.
xiii. q. ii vbicũq;.
Seneca. ꝑuer. xi. p̃s. 33.

Q; deus ad penas non pronus seuit amaras
Crimina q̃q; hominum sępe impunita relinquit:
Non ideo stolidam prębet tibi vellere barbam:
Hec deus ignoscit sceleri: quin puniat olim

Quis tolerare queat fatuos: qui ſepe tonantem — Iob.xv.
Contemnunt verbis: & certant murmure contra — ps.cvii.
Noctes atq; dies patris mandata ſuperni — Eccs.vii
Confundunt: linguę petulantia verbaq; promunt. — Exo.xvi
Tanq̃ de noſtri generis ſit ſemine natus: — Sap̃.xi.
Aequalis nobis. nec ſit metuenda poteſtas
Iuditii ſuperum: nec preſens pœna nocentũ:
De Ioue quid ſentis: cuius ſic vellere barbam — Perſius.
Audes: & teneras aures impellere tentas. — Eccs viii
Mox deus ad penas cum te non trudit amaras.
Ignouiſſe putas. quia cum tonat: otius Ilex
Fulmine diſcutitur rapido: q̃ tuq; domuſq;
O male fidentes. vitam ſic ferre nocentem
Quid iuuat vſq; adeo: deus eſt ſuper omnia iuſtus — Ad ro.ij
Cuncta videt: contundit enim ſua lumina nullus
Nonne putas vite metam durare perennem:
Vt ſint ad veniam tibi tempora longa precanda
O fatue enormis noli confidere rebus
Peſtiferis: omnes horrenda morte peribunt — p.xxvij.
Te peccare ſinit ſiquidem diuina poteſtas: — Ecci.xvi
Temporis ad ſpacium /parcit quandoq; nocenti: — Hie.xlij
Sed grauius tandem tormentum rector olympi — eſa.xlvij
Iniungit: torquetq; magis delicta nocentum. — Valeri.
O male prudentes: quorum ſic corda tenebris — li.i.
Obfuſcata iacent: nequeant vt credere recte: — Eccleſi.
Et curare deum: quo ſunt elementa creata: — xxxvij.
A quo pceſſit nitidus ſol: lucida phœbe:
Qui ſtatuit lucem /& noctes /& tempora cuncta: — p̃s.vij.et
In cuius mãibus ſpacium dependet vtrumq; — xlvi.
Et vite mortiſq; gradus: deus omnia nouit.
Quem peccaſſe pudet: cui tedia vita probroſa
Efficit: & curat cui ſum emendare priorem — Eccle.ij.
Hic ſperet veniam facti pacemq; benignam: — Hiere.
Nam deus omnipotens lugentem exaudiet ipſum — xviii.

Proh quicunq; deo maledicis: conuitiumq; — ezechie.
Indignum iactas: lingue & petulantia dicta: — xviii.
Dignus es vt primum moriaris corpore: honore/
Atq; anima. Iudex qui ſinit iſta: luet.

De blasphemijs in xp̄m

mat.xij. Funde pias lachrymas: fletus / mestamq; querelam
Et gemitus tristes / docta talia precor:
Non sine luctifica possum deflere camœna
Crimina / quę temere perfidus orbis habet.
Leuitici xxiiii Nam frustra fatuos culpauimus hactenus omnes,
Si minus hos stultos concumulemus eis.
Contenti quidam non sunt ꝙ crimina mundi
Luce.xij Omnia pertractent: deteriora petunt:
Mar.iij. Proh pudor: in christum lingue temeraria dire
Esaie.lij Tela vibrant. summo nil nocitura deo
Inuidie contra celestem verba parentem
xxii.q.i. Mussant: & laceri pectoris arma petunt.
si quis ꝑ capillū. Hic capiti xp̄i blasphemat: murmura iactat
Alter in etherei membra sacrata dei:
in autē. Per ieeur / atq; genas / iurat rigidamq; coronam:
vt non Per cor: per pedes hic maledicta vomit.
lux.con: Alter testatur transfixi vulnera xp̄i
na. circa Ille crucem sacram: polluit ille manus:
me col. Hic ex spurcidico supplantat verba palato
vi. Improba: supremum torquet vbiq; patrem:

Immoderata nimis talis vesania: sepe
Qua superos temere lędimus atq; deum. ii. mach.
Hoc facit immodicus ludus: certamina vini xij de pe
Hec faciunt: quibus est ebrietatis honor dist. iii.
Gloria prima datur: qui scit maledicere christo: auctoritas. iu
Qui iurat diuum: per caput atq; pedes. tex et. gl
Propterea mortes subite: discrimina seua; Math. v
In nos: & cœli fulmina iusta cadunt.
Nos patimur tremulis horrenda pericula membris:
Impunita deus non sinit esse mala:
O pater omnipotens: veniam dato / nec tua iusta xxiij. q.
Vindicet ira malos qui maledicta serunt. v: qd ers
Sennacherib nam sic periit: sęuusq; Nicanor: go. ii. pa
Anthiochusq; ferus: multi aliiq; simul. ra. xxxii

Miratur fatuus: putat & portenta subesse ii. mach.
Magna: q; interdum nos ferit ipse tonans. xv.
Q; deus omnipotens punit mortalia facta
Rite fit: heu nullus extat in orbe pudor.

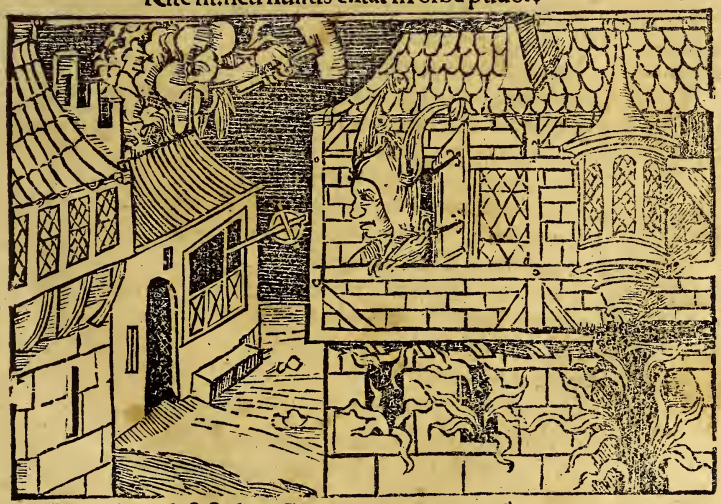

Quid prodest stultis xpi monumenta tenere:
Christicolum nomen prauus habere potest

Deutro xxv. Ecclesia. xxxvii. Luce.xxi Ioh.v.ii.

Aduersus summi facimus precepta tonantis:
Nil modo curamus quę statuere patres.
Nos christi titulum rapimus: documenta negamus:
Et sequimur temere dedecus atq; nefas:
Nomen habere iuuat christi /fideiq; sacrate
Verum opera horremus /negligimusq; bona
Iustitiam fugimus: virtutis sacra fugamus
Dogmata sic mundus transit / & alma fides:
Libertate vaga facimus peccata maligna:

Iob. xv. Ecc. vij. Exo. xv. Deu. xi. mat. vij. Iohā. xv Leuitici. xxvi: Nu. xiiij Ezechi. xxxviii.

Vix maiora quidem crimina /Thurcus agit.
Heu genus humanum violatum crimine multo
Et vitiis: contra nititur esse deum.
Cur i tamen omnipotens: mea si precepta tenetis
Ducam (ait) ad superi vos pia regna poli:
Sin leges positas & dogmata spernitis. atra
Vos pœna affligam: peste /lueq; graui.
Quo fit vt ad prauas horrenda piacula gentes
Mittat: & ardenti tela trisulca manu.
Plagas in terras varias: seuosq; dolores
Immittit iusti dextera seuera dei.

Luce.xij. Apocal' xviii.

Iam modo mauortis trepidantia bella videmus:
Mortibus innumeris pestiferumq; malum:
Interdum patimur rabidos sub sole calores
Interdum rigidi frigora dura poli:
Fulmina dira /niues /bolides /tristesq; cometas.
Cernimus: & summo fulgura missa Ioue.
Et varios mundi casus. plagasq; timendas
Que venit ex merito. pœna ferenda quidem est

ouid. i epi. ps. v. & xliii. Apu. xiiij Treñ. v

Sepe palestinos deus a regione paterna
Expulit. & sedes iussit adire nouas.
Propter peccatum plagas sufferre coacti
Crimen persequitur. sic deus omne malum

Qui pro multisona non bene tibia
Commutat vel equum. noliger hic / nihil
Lucri consequitur. sic sibi & accidit
Qui pro fragili. perpetuum fugit.

Sepe ſolet fatuus plures tolerare labores:
Atq; humeris grauius ſollicitare iugum:
Quomodo tartareis animam ſubmergat in vndis
Et videat ſtygii guttura paſſa canis.
Q̃ qui forte heremum colit /inter luſtra ferarum
Continuo effundit vota preceſq; deo.
Nos ſcelera impellunt plures ſubiiſſe labores
Quã virtus: facilis ad mala cuncta via eſt.
Cernimus en quales pompoſa ſuperbia /faſtus
Exigat: atq; operis ſit polienda quibus:
Ornamenta petit capitis: frontiſq; coronas:
Vnguentum: veſtes /atq; monile graue.
Ardor auaritię per ſeua pericula multos /
Per caſus varios: exitiumq; trahit:
Nauigat hadriacum pelagus fluctuſq; trementes
Quem ſtudium nummi /curaq; vana trahit.
Non metuit fluctus: tempeſtateſq; ſonoras:
Auri ſacra fames: pectora tuta facit.
Nec dulces ſomnos capiunt /mollemq; quietem:
Funibus immitis quos cytherea trahit

gl. iuſti
q cuz eo
q ĩ ver:
ſed erit.
& inau
ten. qui
mo. na.
eſſ. ſui.
colſ. vii.
l. pe. ſt.
de vir. et
faſt. ig.

ſap̃. xiiij

claudiã?
de raptu
pſerpie.

Honorare parentes

Semper habent curas luſores: ſepe dolores
Noctes atq; dies pertolerare ſolent.
treñ. iiij. Quid ganeos memorare velim: qui ventre refarto:
Iuuenal. In crapulis ſemper delituſq; iacent:
Quid referam fatuum: quem vexat cura laborq;
Coniugis: in thalamo mutua ſtupra timens:
Nemo tamen propter xp̃m ſufferre labores
Sapie. v. Promptus: ad interitum corpora noſtra ruunt:
Optima raro placent: probitas laudatur: & alget.
Iuuenal. Nempe homines cunctos / iam malefacta iuuant.
Eccs. x. Virtutem ſtudeat ſapiens amplectier vſq;:
Crimina proueniũt peſſima ſponte ſua.
Mat. vij Qui pro cœlorum regno mercatur iniquas
ezechie. Illecebras mundi: ſtultus inerſq; manet
vii.

Hos reor inſulſos fatuos: pietate parentes:
Qui non precipua venerantur: quiq; iuuamen
His placidum p̃ſtare negant. qui verba dira
Iurgiaq; his referunt: tales ratis illa recenſet.

ii. q. vij. Hũc etiam eſſe puto fatuum / itolidumq; parentem:
plenũ. Largitur natis qui bona cuncta ſuis

Cum quibus ipe ſuam poſſet ſufferre ſenectam — i. Thi. v.
Morte graueſcentes & recreare dies — pue. xx.
Improbus inde ſenem natus caruiſſe parentem — & xxviij
Suſtinet: modicum fert ſibi preſidium. — p. xxviij
Si nimiū viuax pater eſt: ſibi triſtia fata — Ouid. i.
Exoptat natus: mortis et exitium. — meth.
Non probitate quidem: nulla pietate mouetur — Leui. 20
Pro vita effœta: pro ſenioq3 patris — Deut. 1.
Stulte parens: cur tu nato bona tota dedigi
Qui te nunc paſcit impietate truci.
Attamen iſte diu non viuet: tempora vite — mat. xv.
Nulla nec implebit: morte repente perit: — Mar. vij
Qui patri & matri dignos non preſtat honores: — ad ephe.
Nec colit hos quorum ſanguine vita data eſt — vi.
Morte mala dignus: reuerenter ferre parentes — pue. xx.
Qui negat: eſt ſtygium dignus adire lacum. — abſolon.
Abſolon inſignis iuuenis /formaq3 decorus — ii. Re. xv
Contempſit patrem. morte quoq3 interiit. — & xviii.
Q3 cham nudaſſet ſtultus pudibunda parentis — Gen. ix.
A patre celeſti mox maledictus erat.
Sennacherib manibus natorum morte peremptus — ii. para:
At regnum potuit nullus habere tamen — xxxii.
Balthazar ex merito ducebat tempus et annos — thob. iiij
Luctiferos: ſecuit hic quia membra patris:
Nato ſacra dabat ſenior documenta Thobias: — iii. Re. ij
Vt matrem ingenti ferret honore ſuam.
Propterea Salomon rex ſe de ſede leuabat — Coryla9
Regali: matrem condecorare volens.
Roma Corylao lueres /penaſq3 dediſſes: — Hiere.
Si veritus matrem non foret ille ſuam. — xxxv.
Vnde etiam Rechab natos /deus ipe probauit.
In patre q3 fuerant: in quoq3 matre pii.

In choris ſacris fatuos videmus
Prauitas oris quibus impudici eſt.
Eliquant nugas. recoluntq3 totum
Geſta per orbem

De cauillatõe sacerdotũ i choro

c. decet de ĩmu. eccl. li. vi c. cũ de coreꝫ de vi. et ho. cle.

In templis fatuos plures nunc esse videmus:
Stultoruꝫ in sacris stat quoq; turba choris.
Qui nugas spargunt varias / & murmura lingue:
Atq; cauillantur vocibus assiduis:
Consilium capiunt: quo narrogonia fluctus
Peruolet Ionios: plaustraq; lata parant.
O quales ritus seruat nunc sanctio quondam
Ecclesie: o leue quã continet illa decus?

ad ephe. iij.

Nil agitur totum rigido mauorte per orbem:
Accidit externis nil quoq; grande locis:
Quod non in sacris recitetur sedibus: ad q;
Peruolet extremos vltima fama choros.
Prelia gesta quidem fors in regione Britanna:
Preliaq; a thurco pontica gesta truci:

puer. v.

Illic narrantur: quoniam reuerentia nulla
Diuini cultus: nec pudor vllus adest.

Nota dormentarium.

Discurrit baculo quoq; dormentarius albo:
Et noua multa refert / per loca cuncta thori.
Sepe matutinas / rerum nouitate relata /

Incipiunt: nugas commemorantq; nouas:
Hōc rumore solent totum consumere tempus
Soluere quo docuit cantica sancta deo.
Feruor auaritie multos ad limina templi
Conuocat. ob nummos carmina rauca canunt
Tutius vsq; foret sacros vitare penates:
Q̄ sic sacrilego polluere ore choros.
Extra stare velis potius sacra limina templi
Si placare deum garrulitate putas
Simplicibus prauos mores /exemplaq; praua
Presbiteri monstrant: scandala plura mouent.
Anne putas tali ritu te posse mereri
Presbyter. ecclesie /& dona sacrata deo:
Nam precibus votisq; piis laudare tonantem
Conuenit: hinc nugas pellite ab ęde sacra.

Sordida laus semper proprio que prodit ab ore:
Hanc sapiens refugit
Efficit & fatuos pomposa superbia plures
Tartara quos rapiunt

glo. c. si de de. nō res. li vi. nec. xiij: Ecci. xxi xvi. q. vii. et hoc dixi mus. actu. xij. xxiiii. q. i. oībus. & c. gre ex fosa.

Q

Superbie ostentatio

Iudith ix
p̄s.xc.&
cxxiij.
ꝓuer.vij
eccl̄. xi.
esa.xiiij.
thob.iiij
iaco.iiij.
vi.q.i.
imitare.
xii. q. ij.
gl̄ia ep̄i
in fine.
pegrina
tio n̄ fa-
cit medi
cū. nl̄la
ars loco
discit̄ vt
ait Señ.
iohel.ij.
eccl̄.x.et
xxvij.
Luce.x.

Efficit & fatuos insana superbia multos
Quos vehit in nostro carmine cymba leuis.
Est vitiū sceleris plenū /& cunctis fugiendum
Sordibus excedit crimina queq; suis
Prim⁹ apud sup os nauem hanc fabricauerat olim
Nequitię inuentor perfidięq; pareris
Qui genuit fatuos quosdam: fastusq; superbi
Progeniem: ponens se procul ante deum
Corda rapit quorum pomposa superbia: iactant
Qui quoq; /quod studio non meruere suo
Dicit enim fatuus me docta Bononia pauit
Artibus: & sophię dogmata culta bibi:
Hinc dignus primā mereor conscendere sedem
Atq; inter claros continuare locum:
Alter in argiuis ludos celebrasse palęstris
Se iactat: nouit vix elementa quidem
Si cuperes sacrę suauissima dona Mineruę
Carpere: sufficeret theutona terra tibi:
Pascit & egregios iuuenes Germania pugnax:
Eloquij quorum nunc monumenta vigent.
Hinc tumida debes non mente superbior esse:
Vidisti externi ꝙ loca magna maris.
Sed quia principium vesana superbia cœpit
Hanc fugiat sapiens, effugiatq; bonus:
Lucifer ætherei clarus cōsessor olympi
Candor erat cuius mirificusq; nitor:
Corruptus fastu: cœli contemnere patrem
Audet: tartareas mersus iniuit aquas
Hunc sequitur pomposa cohors ad tartara nigra:
Ad stygias vndas turba superba ruit
Lucifer & socii: fatuis nunc retia ponunt
Inflatas animas cum quibus vsq; rapit.
Virtutes cūctas /moresq; /superbia sola
Destruit: indecores hęc facit esse viros.

iob.xl.
ꝓuer.xv
p̄s. xvij.
sapiē.v.
ꝓu. xiiij
iob xxvi
eccl̄.xi.

Fœminęũ in primis genus ampla superbia vexat puer.xi.
Qua se continuo vestit/& vlq; polit. Eccs.vij
Fœmina quã fastius tumidus rapit atq; superbus eccl'.xix.
Seducit multos: insipidosq; facit. puer.v.
Adsit in exemplũ iudith: qua dux Holofernes holofer.
Interijt: cũ suis fœmina casta foret: iudit ix.
Iesabel vngebat faciem vultumq; fucabat: iesa.iiii.
Dum putat insigni posse placere Iehu regũ.ix.
Est mulier vitanda procax: sapientia clamat. eccl'.xiij
Lasciuis oculis pectora casta necat.
Fœmina vera humilis titulos sectatur honoris: pu.xiiii
Laudibus & fruitur femina casta bonis eccl'.xxv
Bersabee si non nudasset crura venusta ii.regũ.
Rex dauid: facinus non subiisset atrox. xi.
Plures seducit fastus: mentisq; superbę eccl'.x.
Gloria: que fatuos iam sine fine parat. iohel.ii.
At deus omnipotens mentes animosq; superbos nu.xv.
Fastidit: poena persequiturq; graui. thob.iiii
Foelix cui nondum vesani gloria mundi
Imperat: aut qui non ambitione cadit.
Cogitat æterni quę sit possessio regni:
Angelici lapsum cogitat atq; chori.
Rebus in externis nil sordida nomina quęrit:
Contentus paucis: & moderata colit.
Luciferi casum fatui experiuntur inertes.
Precipitant stygiis corda superba vadis. iob.xli:
Dũ sibi/dũq; suis: choreq; Dathanq; Abyronq; esa.xiiii.
Officium vsurpant: ferreq; thura parant: nu.xvi.
Scandere dum fecit: vesana superbia stultos: ps.cv.
Deglutiit viuos terra recluſa viros.

Quos vsura vorax rapit/& malus ardor habendi:
Ad naues fatuas properent/strictosq; rudentes.
Hi sunt qui spoliant inopes: hi fœnora iactant:
Venduntrursus emunt/rapiunt/sed merce dolosa

De vsurarijs et foeneratoribus

puer.xx
Luce.vi
inno. iu
c.ideusu
Bald. in
autẽ.hec
C.eo.ti.
xiiij.q.
iij.p̃ to.
c.i.de
emp. &
ven.

Peior adhuc supereſt: fatuorum & turba probroſa.
Quam cupiunt ſatyri diſlaniare canes.
Eſt nimium mendax: eſt ſordida: turpis auara
Fit nullis opibus hec ſatura innumeris.
Peſtiferam hanc turbam iuris torquere poteſtas
Debet: & ad meritum perdere ſupplicium
Digna quidem flagris: rapidiſſima turba peculi
Nudare exutos impietate ſtudet.
Atq; auidis nummis cumulat frumenta: merumq;
Frugibus aggeſtis horrea plena facit.
In cella atq; penu ſpumantia vaſa phalerni
Continet. & cererem / & grana vetsſta nimis
Sola tenet frugum / vini quoq; peſſima turba:
Ciuibus innumeris q̃ ſatis vſq; foret
Nil metuit ſuperos: nil fulmina dira tonantis:
Per ſcelus atq; nefas ſordida lucra parat

deutro.
xxiij.
exo.xxij

Parturit illa famem fœdiſſima turba ſitim q̃:
Et plures inopes impietate necat.
Iuſtior & melior nunc eſt recutita caterua:
Vſuram quamuis exigat illa grauem
At magis eſt fœnus tale intolerabile: quod nunc

Nostrates rapiunt: xp̃icolumq; genus:
Pellitur a nostris iudeus finibus exul:
Sunt quia cristigenis fœnora nota viris
O q̃ dura nimis nudos exactio vexat:
Nunc homines: inopis perforat hasta latus.
Quos trahit vsure questus: lucrumq; dolosum
Ardor auaritie quos trahit atq; sitis:
Non fecunda petunt telluris semina: vites
Exoptant steriles: vt fluat inde fames.
His quia frumenti: rerum est & copia cornu:
Mox rident: si fors culmina grando ferit.
Sunt spurci penitus: qui turpia lucra requirunt
Alterius damno: diuitiasq; legunt

luce. xix
p̃s. lxxi.
ec. xxvii

xiiii. q.
iiii. nec
hoc &.c
se. et. c. q
cunq;.

Rebus in externis est qui successor haberi
Sperat: & alterius de funere gaudet acerbo:
At sepe ante illu; mortem pregustat: & is quem
Ad tumulu; deferre putat: sepelitur ab illo.

Quis satuos tolerare /queat quos ardor habendi
Protinus insanos: insipidosq; facit.

De vana spe future successionis

Qui cupit alterius rerum successor haberi
Et bona nancisci / qui cupit alterius
Expectet fatum: quod dissolutio vite est
Eccles. Successor fieri qui cupit alterius
xxxi. Sed quia mors hoim manibus non ponitur vllis
treno. v Cernimus hos fatuos sepius ante mori.
esa. xxx. Alterius mortem sperantibus: accidit inq;
i.ti.vi: Sepe prius mortem vt precipitanter agant:
pu.xx. Nōne furor stolidus: mortē sperare propinqui
Eccles. Vilibus in rebus heres vt esse queas:
xliiii. Spes tua vana nimis: quoniam tua funera nescis
hiere.xij Te sequitur pedibus mors properata citis
sapie. iij Narragonū in patriā te preceps ducet asellus
eccl'. vi. Quem trahis: vt fatuos possis vbiq; sequi:
Spes est que nutrit: spes est que pascit iniquos:
Spes reficit dominum fallit & ipsa suum
Quamuis possideas robuste membra iuuente
Viuida: sis fortis / sit tibi sana cutis:
puer.x. Attamen expectat te formidabile letum:
osee.ix. Morte cadunt iuuenes / decrepitiq; senes.
puer.xii Sepe pater nati mesti stillima funera luget:
Ergo spem fatuam crassaq; vota capis.
priamus Rex priam⁹ natos fortes occumbere vidit
de quo Quos tamen optabat tunc super esse sibi:
iuuenal' Absalon egregii dum sperat sceptra parentis:
Non dum maturus funera mesta dabat.
hier.viii Heredem quandoq; facit: mors pallida: quem non
nu.xxv. Sperabas: fatuos fata futura latent:
eccl'. iiii. Non super humanis rebus / spem ponite vestram:
p.xxviii Sperandum est soli viuere posse deo
eccles.x. Spes ea stulta nimis / semper: sperare caduca:
ps.liiii. Et non quo tandem sistere fine velis
Qui diem festum meritis decoris
Non colit: tractans auidos labores
Simeq; currum / fatuamq; rhedam

Proh pudor in cecis nunc gens humana tenebris
Ambulat: & sani nil modo cordis habent.
Est data christicolis supremi gratia regis:
Vt noscant fidei per documenta deum.
Electiq; deo sint: ad sua regna vocat.
Qui tamen illius dogmata nulla colunt.
Sancta fides cultu nunc flaccida facta pudendo.
Vix specimen priscum continet atq; decus:
Pontifices sancti ferias statuere solemnes
Festaq; sanctorum / sacrificosq; dies:
In quibus æterni resonarent cantica patris
In quibus angelicus concineretq; chorus:
Sed quia curamus plus vani ludicra mundi:
Et plus sordidulí corporis illecebras:
Negligimus fidei specimen: rituscq; decoros:
Curamus legum mistica sacra nihil:
In sacris agimus conuiuia crassa diebus
Continuis crapulis cœlica festa madent.
Ocia cum dantur: ferie & mortalibus illi
Non prece / nec templis: ebrietate litant.

exo .xx.
le. xxvi.
ioh.xvii
deu.v.

hie. xvii
de fer. c.
i. & vlt.
C.e.ti.l.
omẽs.de
con.dis.
iiii.c.i.

Largiri et penitere

Seneca ad lucil. in epl'a. xviii.c. placita. xiiii.q. iiii.

Antea quã festis reseratur porta diebus
Ecclesie: populis vncta taberna sonat
Ille bibit stomacho ieiuno. deuorat alter:
Antea cꝝ templi limina sacra videt
Que non concessis volumus tractare diebus
In vetito cupimus continuare die
Dum serit in templo fidei precepta sacerdos.
Assum atcꝝ elixum /vinacꝝ larga glutis.
Non nisi thuriferas concedis potus ad aras
Orando ructas: euomis atcꝝ preces:
Stulte labor manuum sacris cessare diebus
Debet: at impositis discе vacare bonis.
Sabbata sanctifices: cecinit tibi pagina cristi
Sepositis rebus: hec sacra sola cole:

Leuitici xxv marci. ii Iohã. ix.

Qui dolet & meret propter / quod vertere nequit
Est fatuus: quoniam cura torquetur inani.
Preterea est stultus: qui dum largitur amico
Penitet: hic donum perdit meritumcꝝ prophanat.

Quid sit largiri: quid sit donare docebo. glo. in. c
Virtus magna quidem est: si pietate facis. i. de do.
Mentibus humanis gignit solatia lęta xxiij. q.
Hec virtus: si quid dexteritatis habet vi. ex his
Munera qui placidis manibus largitur amico: oibus.
Donat & emerito prędia digna viro ecc'. xii.
Laudibus egregijs / fama est cantandus & acri iob vlti.
Is virtutis item nomen habere potest:
Ille tamen fatuus: qui cum largitur amico: ad hebre
Pęnitet hunc missi muneris atq; dati os. iiij.
Sępe etiam donat hilari non mente bonaq;: Eccle. i.
Pallor at in facie / tristitieq; sedet. xviii.
Atq; datum propter / fatuos euellere crines
Auder: & improperat quę dedit ante / cito: Ecc'. xx
Munera perdit iners: nam grates soluere nemo
Huic cupit: ingrata qui bona mente facit.
Ille tamen peior: pro christi qui dat amore: ecci xxv
Pęnitet atq; operis: muneris atq; cito:
Quippe deus fatuo non semper prędia: mox ve
Transmittit: sapiunt libera dona deo: can. viii
Nam deus omnipotęs hois nil munera curat ecci xiiij
Ast animi donum pensitat ipse pii.
Lętitia vultus / inopi qui donat amico:
Largiturq; bonis ex pietate viris: puer. iii
Consequitur laudes: & grates semper habebit ecci. iiii.
Optima de grato munera corde fluunt. p. xxvij
Pungimus interea fatuum quoq;: munera semper
Qui capit: ingratus attamen vsq; manet:
Spurcidius nihil est ingrato: nil quoq; peius: Tullius
Hoc vitio rapitur maxima turba hominum. in offi.
Vir bonus & sapiens grato cito donat amico: sapi. xvi
At studeat gratas ille referre vices. ecci. xxix
Si donare velis: fluat hoc ex corde benigno:
Sic dabitur meritis gratia prompta tuis. ii. ti. iii.
Desidie vitium toto dominabitur in orbe: Iu. vi.
Corporis accidia & nunc genus omne premit
Corpora seruorum torpent / fugiuntq; labores:
Somnia agunt vetulę: sed preciũ accipiũt

De accidie vitio

Torpor sit cuius mentis petulantior: atq;
Intolerabilior: frangat & ingenium:
Corporis accidiam vitium sed grande putamus
Ex cuius gremio proh mala magna fluunt.
Quē premit vsq; adeo torpenti in corpore langor
Accidię, aut cuius marcida membra iacent:
puer.vi. sap. xv. Desidiam propter nequeat q; voluere crura:
Sed patitur lassos / ignis perire pedes:
puer.xv pu.xvij Est fatuus vecors / & nigro stigmate dignus
Prestet vt exemplar desidię vsq; sue.
puer.x. eccs.x Desidiosus homo cunctis incōmodus horis
Luminibus fumus ceu malus esse solet.
Assidue solitus flammas seruare camini:
puer.xx Obstat enim sibi met solus vbiq; piger.
Fœlix qui iusto exercet sua membra labore:
Et manibus panem queritat vsq; suis.
pue.xxi Iob.v eccs.ii. Sed deus hunc punit tormento sępe cruento
Premia largitur deus optimus ampla labori
Non is manducet quicq; labore caret.

Accidie vitium metuenda pericula mundo — ecci.li.
Intulit: ad facinus principiumq; dedit. — ii.tes.iii.
Rex Dauid torpore graui / & cum deside vita — ii:reg.xi
Factus adulter erat / atq; homicida simul. — aug⁹ de
Roma labore vigil / fregit chartaginis arces: — roma
Desidia interiit Roma, subinde cito:
Postq; militia & belli sudore vacabant
Romani: & nusq; bella vel hostis, erat: — appian⁹
Accidia & luxu / robur Romana iuuentus
Perdidit: hoc cecidit inclyta roma modo. — onidius
Nam prius externis pugnisq; & marte feroci — in fas.
Pascebat fortes bellica roma viros.
Sed postq; luxu fracta est: venerique parentans
Illecebris / vires perdidit illa suas.

Hic posui externos fatuos / qui nomina gestant
Stultitię. nostrisq; fidem insipientibus addunt.
Quamuis non digni nobiscum soluere nauem.
Sunt tamen ad sortem puppis numerumq; vocati.

De extremis et infidelibus fatuis

Ecce sed externi fatui subsellia ponunt
ecc'.x Vt possint picte nauis habere locum.
ii.co.iiij Insuper occurrit fatuorum maxima turba:
sap̃.xiiii Que pene & terras & freta cuncta tenet.
i.cor.vii Quos ideo externos reputo /quia sunt procul extra
Septa dei: & veram catholicamq; fidem
Negligere hos potui: tenebrisq; relinquere: quid nam
Ad nos de fatuis quos foris error habet:
Sunt adeo ceci: nullo medicamine possunt
Sanari: vt linquant quos colere deos.
Liberius fuerat gentes transire silendo
Sordifluas: quarum pectora dæmon agit.
Tantus itẽ numerus: tanta est fera turba cohorsq;
Stultorum fidei que sacra iura negant:
Vt nequeat cunctos parui membrana libelli
Complecti: sectas est meminisse satis.
thurci Thurcorũ gens pria locũ stultos tenet inter
saraceni Atq; Saraceni: Tartareiq; canes.
tartari. Quos Mahumetane legis tenet impius error:
Aphrica quo tota est capta: Asia atq; potens:
Magna quoq; Europe iuncta est modo portio: nauis
Scythę Quã mõ nostra vehit: Sarmaticosq; Scythas.
bohemi Secta bohemorum fidei ludibria tractat:
moraui Et Morauis nolas stultitię illa dedit.
Qui merito in prima fatuorum puppe locantur:
Stulti etenim ignaui dogmata falsa colunt.
Praga Pragensis schola precipue /que fulguris instar
Decidit a summo /sponte scienscq; gradu
heretici Cõmemorasse velim cunctos qui dogmata falsa:
Ararumq; colunt vana ministeria:
Nostra quibus sacra religio veneranda fidesq;
Censetur mendax /falsa /prophana /leuis.
xxiii. q. Inter eos fatuos memorem quoq; morte cruenta
placuit. Aut laqueo frangunt: qui sibi sponte gulam:
Vos o christicole proceres /ex corde precamur
Qui manibus vestris fidei monimenta tenetis:
Consilio magno /rerum perpendite casus.
Et mihi stultigeram: quam monstro: relinqui te mitrã.

Dum meditor lapſus: quales reſpublica chriſti
Perfert: & fidei damna verenda ſacre:
Innumeris cogor lachrymis propere ora rigare
Et gemitu ſortem plangere ſepe grauem:
Luctiferis deceat contundere pectora palmis
Feralicq; tuba grande fugare nefas:
Nemo adeo durus: nemo tam ſaxeus vſcq;
Qui non hos caſus lugeat atq; fleat.
Eccleſie videat cum ſic decreſcere ſedem:
Quandoquidem in lapſu ſacra cathedra iacet:
Roma caput mundi nutat tremit atq; labaſcit:
Debilibus vehitur ſors modo noſtra rotis:
In miſeroq; gradu chriſti reſpublica paſſim
Fluctuat: & ſubita mobilitate fremit:
Dogmata nõ ſolum fidei: legeſq; ſacrate
Decreſcunt. ſed enim ſanctio quecq; ruit:
In culpa proceres ſunt: & torpentia corda
Regum qui manibus bellica tela gerunt:

c. bone. i de poſt prela. in autẽ. vt iudi. ſi ne quo.

Roma de qua lactãtꝰ:

Cã deſtructio nis fidei

Hi fidei cꝫuis clypeum: sceptrum: armacꝫ portant:
Lumine sed patulo / tristia fata vident:
Nemo rapit galeam: nemo iam classica pulsat:
Magnanimo nullus pectore signa gerit.
mat. viij Vt modo romanam defendat marte parentem:
Nauicolam Petri ventus & vnda quatit.
Vna fides christi toto venerabilis ꝙo
Quę potis est cunctos sanctificare viros:
Nunc titubat: lapsumꝙ timet: subitamꝙ ruinam
Et casus metuit prȩcipitanda truces.
Arma parant contra / peruerse martia gentes
Ecclesiam: tumido quę tremit acta freto:
Vix tenet illȩsam christi respublica sedem:
Cladibus at tandem: mox quoꝙ / lassa ruet.
thurcus Impugnat Thurcus Scythicis primum ortus ab oris
Ecclesiam Petri / dilaceratꝙ fidem:
Mahumetus Impia iura dedit Mahumetus pseudo propheta
Gentibus inmodicis legifer ille fuit:
Pestiferas totum sectas diffudit in orbem:
Arabia Atꝙ Arabis primum dogmata falsa dedit:
Asia Inde Asiam inuertit maiorem / Africꝙ sequuti
aphrica In sua iurarunt impia verba viri.
thurcus Soldanū Aegypti / Mauroscꝫ / & Thartara regna
ex caspi Et cladem fidei / Thurcum habet ille / sacrę:
is mōti- Qui Geticis niuibus quondam contentus: & aruis
bus. Sarmaticis: pontum nunc habet Ionium.
Bosphorus at Thracie: septem quoꝙ regna Trionis:
Thracię Nec fuerant Thurco regna paterna satis:
Lybia Perdidimus Lybię gentes. Asiamꝙ minorem:
Asia Que quondam coluit dogmata sancta patrum:
minor Europe multos populos āmissimus eheu:
hūgaria Hungarus atroces sensit adesse manus.
Dalma- Dalmata mortiferos insultus sȩpe / cruento
tia Marte tulit: Thurcos dispulit atꝙ truces:
Non tamen auxilium christi de milite sensit:
Deferimus fidei culmina sponte sacrę.

Heu nihil accrescit nobis: sed cuncta labascunt:
Decrescit virtus: marcet vbiq; fides:
Tristibus in lachrymis quis non hoc flebile fatum
Planget cesarie dilanietq; suam
Perdidimus Graios: fidei quos dogmata nostrę
Continuere diu: perdidimusq; Thraces:
Subiuga Thurcorum Macedon transiuit: Achiuus:
Ceruicem pariter ad iuga dira dedit:
Perdidimus Spartam: Thebasq; /& Thessalia tempe
Nos Mysias nuper perdidimusq; duas:
Gallata nunc seruit, noua Romaq; cesare digna
Imperium amisit /cum Trapezonte /suum.
Quid iuuat innumeras chartis memorare ruinas?
Christicolis pudor est sic cecidisse fidem:
Oia Thurcus habet: nec enim est contentus in illis
Quę male possidit: nos quoq; habere cupit.
Non satis Istricolas /Styriosq; /& Pannona rura
Tutari a Thurco gens modo nostra valet.
Illyrici trepidant: insultus appula rura
Thurcorum metuunt. Itala terra tremit:
Vix se defendet fumantibus ætna cauernis
Enceladi ceruix sentiet illud onus:
Ister & indomita Sueuorum ab origine natus:
Thurcorum metuit nunc tolerare iugum:
Sancta Rhodos defende fidem: mahumetica sacra
Dirue: saluificam contueare crucem:
Bagiazit princeps: sua gens quem nomine diro
Ildrimi vocitant: arma seuera parat:
Horriferis bellis nostras contendit in oras:
Et properat sanctam vertere vbiq; fidem.
Percitus est furiis: facies precincta colubris
Eumenidum: cordi bacchicus ardor inest:
Sanguine christicolas laceratq;: & morte cruenta
Afficit /abducit: carcerat /interemit.
Ista sitis Thurci satiatur sanguine nullo:
Marte fores pulsat christicolumq; lares:

hiere. ix
treno. ii.
grecia
thracia
maced.
achaia.
thessalia
Mysia
Cõstãti
nopolis
trapezos

Istria
pãnõia
Illyria
Apulia
Italia
sicilia

dãubi?

rhodos

baiazit
ildrimi

esaie. lvi
ecci. xii.

Róma Roma decus fidei: Petri sanctissima sedes
Ni caueas: lacera fronte capistra geres:
Euomit en rabiem toruam hec Acherontia secta:
Et furit: vt laniet teq; /sacramq; fidem.
xliij. dis. sitrector &. c. e- phesijs. Heu lupus innocuum passim consumit ouile
Et vorat insontes dissipat atq; viros:
Diripit infantes. matres castasq; parentes
Enecat: imberbes cum senibusq; rapit.
Torpor habet mentes nostras: pręcordia marcent:
Perpetuusq; premit pectora nostra sopor.
Nos apud indomiti lex est & copia Martis:
Sunt & magnanimi signiferiq; duces:
Sunt vires animi: sunt & conamina belli:
Consilium prudens: ingeniumq; ferax:
At tamen inmanes patimur procędere Thurcos
Perdimus & nostro crimine sponte fidem:
c. q̃uis. de regu. iu. ĩ ãti. p̃s. lxxv. Naũ. iii Esaie. li. Dormitant reges /proceres: palinurus in vndis
Mortiferis recubat qui caput orbis habet
Dormitat nunc petre tue ditissima sedis
Turba: patet Thurco dilanianda fides.
Nemo vetat sęuire trucem per regna per vrbes
Hostem: sponte sua quisq; perire cupit.
Europe magnam partem perfregit habetq;
Extenuat nostram victor vbiq; fidem.
Thurcorum rabiem iam crimina nostra merentur
Ob scelus atq; nefas pœna luenda venit.
Ouidi⁹ & ĩ ꝓhe. grego. ecci. xiiij Io: xix. c ĩter qua tuor de mai. & ob. c. ni- mis de priuile. Diuitias colimus: nummis componimus aras:
Exulat & virtus: exulat alma fides:
Auri sacra fames: rerum quoq; vana libido
In pœnas meritas pectora nostra trahunt:
Cœlica pulsa quidem terras astręa reliquit:
Et partem imperii nunc sibi quisq; rapit.
Olim Roma potens: patres /fideiq; sorores
Quatuor elegit: cum quibus esset honor:
Sacratas solymas: vrbemq; a nomine dictam
Fortis Alexandri: & vrbs simul Antiochi

Quarta soror Cõstantis erat nouã Roma: sed omnes
Has premit imperio turba nefanda suo:
Gentiles iterum secte: pseudoq; prophete
Exurgunt nostram contaminare fidem:
Nemo vetat: rigidis sunt pectora nostra tenebris
Subruta: christocole lumina ceca gerunt.
Hos merito lapsus ob crimina nostra seueros
Nunc patimur: christus denegat auxilium
Maior in immani nunc est reuerentia Thurco:
Maiori cultu dogmata falsa colit:
Quã nos christicole legemq; fidem beatam:
Fœdera rupta cadunt: pax quoq; nulla malis
Impietas: vsura placet: spoliumq; bonorum:
In ciuem ciuis: filius inq; patrem:
Quilibet alterius gliscit contingere terras:
Eiicit atq; alium / sede loco q; suo.
Christicolas proceres vexat concordia discors.
Priuata vtilitas vertit vbiq; fidem.
Mirandum non est igitur q; perdimus vrbes
Innumeras: terras / regna vetusta simul.
Nil restat: Thurcus martem mox ducet in oras
Nostras: nil Thurcum classica nostra vetant.
Porta patet: via facta palam. Roma inclyta Roma
Vix tandem euades: seua procella venit.
Condidit initio te rex: te consul adauxit:
Mox tetigit summos vertice Roma deos.
Cesareis tandem sceptris subiecta: sed inde:
Libera facta nimis: mox quoq; sceptra feres
Nemo vetat: minuitq; fidem iam noxia culpa
Nostrorum scelerum: cõscia pœna subest:
O proceres latii: tuq; o Germania fortis:
Vos rigidi galli: pannoniusq; feror.
Et tu papa sacer: Christi defendite nomen:
Bellica victrici stringite tela manu.
Inter vos pietas: sit pax / constantia / firma
Sacra fides: nexu perpetuatus amor:

cõstanti nopolis

leu. xxvi. puerbi. xxviii

pu. xvii hiere. xv

romane vrbis principia

ad hebr. viii.

Exhortatio.

Vnus & assensus: concordia fida: manusq;
Iuncta sit: arripiat quilibet arma cito:
Possumus e nostris procul hinc expellere Thurcum
Finibus: & christi sic stabilire fidem.
Spes tñ est nostris firmissima gentibus vna
Q; sceptrum imperii Maxmilianus habet:
maximilian⁹ impator sãctissimi romani imperii
Afflictis poterit solus succurrere rebus:
Et solymas propria nunc reparare manu:
Viribus Alcidem superat: pręcellit Achillem
Cęsaris / hoc vno est principe: fama minor:
Nil mihi Pompeius magnus: nil sylla: camillus
Laudandi: mea laus Maxmilianus erit:
Cęsareo dignus princeps diademate: sedem
Ecclesię firmet: imperiiq; sacri:
Victrices aquilas: victritia signa per orbem
Constituet: Thurci dissipet atq; minas:
Mox solymas: signumq; crucis: tumulumq; sacratum
Restituet: regi cęlica turba fauet.
apostropha ad germanos
Sed vos Germanos proceres / gentesq; potentes
Admoneo: precibus inuigilate meis:
Quandoquidem latii dominos dormire videmus
Ausonidum torpent membraq; lassa ducum:
Dormitant Siculi reges: gallusq; superbus:
Ecclesię dormit negligit atq; cohors.
Cuncta videmus enim / scimus quoq; / possumus atq;:
Nec volumus: cunctos sponte perire iuuat.
Ergo per immanes ducatis classica gentes:
Addite torpeio corpora victa iugo:
apocal. xvii.
En vobis aderit pręsenti numine christus:
Cœlesti franget impia castra manu:
maximilian⁹ rex
Maxmilianus adest: quo maior tempore nullo
Rex fuit: a digno stemmate sceptra gerens:
Inuideat quicunq; velit: non iustior illo
Principe: non illo clarior vllus erit:
Cęsareum profert vultum: in ceruice nitescit
Maiestas: mores nobilitatis habet
Fraudibus attentat nihil hic: quicq̃ ve dolosum

Concipit: at plano tramite vita meat
Hunc non insani fastus: sed candida virtus
Eleuat: hic solus fœdera pacis amat
Inuideat quicunq; velit: hoc principe sancto
Possumus in tuta pace manere diu.
Liuida corda tacent: quę nutu sępe superbo
Impediunt regem /consiliumq; bonum:
Exitus hos tandem tristes: tormentaq; manebunt
Et sua qui cupiunt qui per scelus arma sequi.
Nullus in orbe viget princeps qui cęsare nostro
Sit melior: iussis seruiat ergo suis
Quilibet: & capiti nunc vota fidelia sacro
Conferat: & domino seruiat vsq; suo.
Hoc duce Sarmaticas gentes superabimus: atq;
Euxinum pelagus: bistinios q; lares.

Subdolum equum quisquis manibus palpare putabit.
Lambere vel discos: blanditq; potentibus: ille
Assentator vt est: sequitur sic atria regum et.
Nobilium mensas: agit & fatuum parasytum.

De assentatoribus et parasitis

ppii.q. Molior his etiam fatuis adiungere classem
c.ppv Per mare qua vehitur aulica turba procul
glo.ppv Hęc etenim propriam cupiens conscendere puppim:
dist.c. Rostratę dedimus vela cupita ratis.
vnum Nobilium serui cupiunt sulcare seorsum
In turba nequeunt continuare dolos:
Prauus adulator solus cupit esse/potenti
Cum domino:& solus noscere cuncta cupit.
leui.xix His igitur fatuis lembum hunc construximus amplum
Ne fraudis caperent impedimenta suę.
eccs.vii. Assentatores pascit nunc curia regum:
Primus apud dominum quilibet esse cupit:
Alter enim tacitum virus/falsosq; susurros
pu.xxvi Auribus infundit:illecebrasq; serit:
Alter ab exultis/sparsas/scit vellere plumas
Vestibus:& domino complacuisse suo.
i.tes.ii. Est alius mulcens sermonem mente dolosa
ecclesiast. Prolatum:& fraudem miscet vbiq; suam.
xxviii Dulcibus eloquijs/& vano murmure stultus
Palpat herum:vt citius vera relata putet.
Delectat multos aliena viuere quadra:
Diuitis vncta quibus nempe culina sapit.
Efficiunt plures mendacia sordida dites:
Quisquis adulator primus in arce sedet:
Doctus & ad flatus ventorum obducere pallam:
eccī.xxi. Scitq; quoq; se cunctis assimilare dolis.
Iam datur insignis locus his:qui voce bilingui
Per patulas aures spargere verba sciunt:
ad ro.i. Multi assentando preconia clara merentur:
ps.xl. Nam domini ingentes fallier vsq; volunt.
eccī.xii. Nemo iam gratus:nisi qui proferre susurros
d.dist. Nunc tacitos nosci:& noua multa loqui
sūt non Sed quia peccatum comitatur noxia pœna:
nulli.de Calcitrat hos tandem fraus sua/& ater equus:
his q̄ fi. Hi canimū leuitatis habet/qui credere verbis
a ma.c. Omnibus vsq; solet:patulasq; accomodat aures.
q̄siuit Nā nebulo mendax:balatro quoq; /perfida fundunt
Verba:parant hominū lites quandoq; molestas.

Vix ego p̄ſentes fatuos ad tranſtra vocaſſem
Si vana ratis non petiiſſet eos:
Hoc genus indignum primam nunc occupat arcem
In mundo: quoniam credula verba canunt
Sed tamen eſt fatuus: facili qui concipit aure ecc̄. xix
Quicquid multiloqui prodit abore viri.
Stultitię ſignum; craſſo de pectore profert:
Auriculę cuius ad mala verba patent.
Stultus enim patulas verbis accomodat aures: heſt. xvi
At ſapiens ſtulti ſubdola verba fugit. ꝓ. xiiii.
Magnanimus non eſt alium qui verbere duro ioſue. vi
Percutit a tergo: nec monitum ante: ferit: ꝓ. xxiii.
Hic etenim incautus neſcit ſibi ferre ſalubre
Preſidium: in dorſo nam quia vulnus habet.
Dulce magiſterium eſt verbis nunc prodere falſis
Et iuſtum inſidiis deprimere ore virum.
Hoc vitium quicunq; cupit tractare prophanus
Proditor: iniuſtus & maleſanus erit.
Delatoris enim fugiat mendatia quiſquis ii. teſ. ii.
Viuere perpetua cum probitate volet.

p. xvij Lingua nocens tacitis precordia casta venenis
Inficit: & tremuli conterit ossa viri.
Hoc vitio absentis parti turpantur honores
Hoc vitio siquidem crimina multa fluunt.
eccī. xiij. Heu super alterius causam sententia fertur
sap̄. ij Sępius iniuste: lex quoq; falsa nocet.
eccī xvij Accusatus enim falso: non ante citatus
pu. xxix Tutari causam quomodo rite potest:
heſt. iij. Hoc Mardocheum vitio olim perfidus Aman
Detulit at tandem prędia digna tulit:
Credulitas natum Saulis pulsauerat olim:
Nam delatoris crediderat vitio.
Magnus Alexander faciles non prebuit aures
i. mac. x. Verbis: credulitas nam celerata nocet.
esa xxvij

Alchimia docet fallax: corruptio vini &
Quas fraudes hominum perfidus orbis agat:
Omnibus in rebus fraudis falsiq; doliq;:
Cuncta statent vitio: tuta nec vlla fides.

Iam nisi centenas tribuant in carmine voces
Castalie: totidem linguas: vires q potentes
Dicendi: nequeam falsos componere stultos:
Copia magna quidem est illorum: magna caterua
Inde opus est ratibus / plures superaddere classes
Vt per longinquas sulcent me remige terras:
Et spargant passim merces / fraudesq dolosas
Sed genus est varium quod fraudibus inficit orbem.
Falsus amor fallit multorum credula corda: puer. xi
Nempe latens gestat / sub lingua sepe venenum ecci. vi
Falsi etiam & ficti nunc inueniuntur amici:
Fraudibus inmixtis qui dulcia quęq loquuntur: Eccles.
Que longe a vero & sincero pectore distant. xxxvii.
Consilium falsum largitur premia multis: puer. xii
Decipiunt multos simulata & credula verba ecci. vii
Nemo cōmunes res curat: publica facta
Marcent & in propria: mentimur cōmoda passim
Germanus fratrem: fallit natusq parentem. ouidius
Aut fraudare cupit: nullū est iam pignus amoris
Religio falsos cultores sustinet: atq
Clericus & monachi hipocrisi / falsisq laborant mat. vii.
Mentibus: exterius redolent: sed sub cute quid non?
Atq lupi plures ouium nunc vellera portant.
Simplicitas extra fulget: sub pectore vulpis:
Contaminat totum: & nunc falsa pecunia mundum: eze. xiii
Argentum minuunt: miscent quodcunq metallum luc. xii.
Auri confundunt speciem: gemmasq dolosas pu. xviij
Pro veris vendunt: nummus sua pondera nescit. hiere. v:
Est fraus in numero: mensura / & pondere rerum: & vii.
In vino fraus est. merx est nunc omnis iniqua.
Nulla fides hominum: fraudes sibi quisq latentes eccles.
Tractat: & in rebus fallatia nomina querit. xxvii.
Ecclix ille quidem est: qui fraudes effugit omnes:
Pauci inq fidi nunc sunt: minimiq fideles: pue. xx:

ANTEC

Iam nauem celeri cursu pręmisimus altam: deu.xiij
Qua vehitur tacitis fraudibus acta cohors:
Nauis adhuc plures circum subsellia currunt
Stulti: qui cupiunt soluere vela manu:
Qui sint: & quales /q̃ plures forte requiris:
Quos coner meritis dilacerare notis?
Pace loquar: ne fors verborum turba malorum
In teneram pergat tendere tela ratem: mathei
Christicolas falsos refero: pseudoq; prophetas xxiiii.
Qui christi /falso pectore /sacra colunt. Marci
Quiq; aliter sacras leges & dogmata versant xiii.
Q̃ textus planus edocet atq; sonat.
Clauigeri petri nauem /lacerosq; rudentes
Frangunt: remigium dilaniantq; sacrum:
Fluctuat ergo ratis tumidas agitata per vndas: ac.xxvii
Inuastoq; freto naufraga vela iacent. ꝓu.xxx.
Interpres falsus: leges /& pseudo propheta mar.iiij
Diuinas violant: contaminantq; fidem: mat.vii.
Nec sese tantum falsis erroribus implent:
Nec propriã in faciẽ dogmata spurca vomunt apoc.xx
Decipiunt alios: & legum semina spargunt
Passim: sed tales noxia pœna manet.
Sunt nobis fidei lepido monimenta nitore ii.ti.iii.
Pręstita: quę mentes saluificare queunt ix.di.qs
Planaq; sunt: verbis non interfusa dolosis: nesciat.
Non fraudes: legum pagina sacra: tenet.
Multorum mentes trahit at nunc ambitiosi
Consuetudo mali: nominis atq; labor ii.pe.iii.
Quos & doctrine premit arrogantia partę: mich.iij
Obscurant hominum pectora nuda malis.
Scripturas sacras aliter q̃ pagina cantat:
Exponunt: illos gloria vana rapit. xxiiij.q.
Nonne satis fuerat te intellexisse sacratas iii.here.
Leges: atq; alios his superasse viros: xxxvij.
Concupis at cultus diuinos /more sinistro dis.re'a.
Voluere: mutatur (te duce) nostra fides. &.c.vĩo
Spũs ætherea quondam dimissus al

ptv.q.i. Protulit ad nostros hęc documenta patres
nō affe- Hi falsam trutinam manibus gestare videntur:
ramus Dogmata qui falso sacra docere solent.
Hoc leue nunc faciunt: nunc illud pondere magno
Pensant: sic sacram voluimus vsq; fidem:
Ezec.ii. Qui sic defraudant fidei pia dogmata nostrę:
Nunc antichristo pręuia castra locant.
Thesauroscq; parant: quibus insatiabilis error
Adse prauorum pectora victa trahat.
i.iohā.i. Conuolitant multi Antichristi signa ferentes:
Qui tentent sacram contaminare fidem.
Qui falsas etiam secum dispergere leges
Per mundum properent: falsidicosq; deos:
Hisq; neq; verberibus tracti / seuis ve flagellis:
Sponte sua illius quisq; satelles erit.
eccī.x. Abducet fatuos funesta pecunia multos.
Quos Antichristi libera dona trahent.
Adq; ministerium plures mercabitur ille:
Tam fœdum nummis: fraudibus atq; malis:
Sed non durabit longeuo tempore dassis
apo. xiii Illa: sed in tumidis fluctibus acta ruet.
Corruet & cantus rhedarum / & plaustra quiescent:
Et veri remanet lex & honesta fides.
Mar.iiii Nauiculam petri tempestas turbida iactat:
Et quatit extructam dira procella ratem:
Et titubat malus: titubant quoq; carbasa cęlsa
Ne ruat exitio puppis operta graui:
Scripturas sacras interq; pretamur iniquo
i.iohā.i. Dogmate: veridicam mergimus vsq;:
ecci.ii. Ipse Antichristus spatiosum misit in orbem.
ii.ioh.i. Cursores celeres: qui sibi castra locant:
Et falsos fidei cultus: & semina spargant
Pręuia pergentes: christicolasq; viros.
Id quod pręsenti volumus sermone notare.
Nam tria sunt: fixa est in quibus alma fides:
Gratia pontificis quę sacro funditur ore:
Que tamen ad nihilum / spreta / redacta iacet.
Copia librorum: qui falso interprete marcent:

Atq; bono legis expositore carent. eccs. xvi
Sunt & doctrine: quibus & nunc gloria nulla
Prestatur tenebras discimus vsq; meras. ꝓu. xvi.
Copia librorum totum est iam sparsa per orbem: xciii. di:
Pauperis & libros bybliotheca tenet. legim⁹.
Nemo tamen veri sinceras diligit artes:
Dogmata nemo colit nunc nisi solus inops.
Nobilibus pudor est doctos versare libellos. ꝓ. xxiiii.
Heu laceris Pallas meret vbiq; comis eccs. ii.
Gloria nulla datur studiosis: premia nulla
Incassum studii perditur vsq; labor. hier. xiii
Tempus adest: venit tempus quo pseudo prophete eccs. vii.
Omnia subuertent: tpa praua patent. eze. vii.

Quisq; amore /metu /pretio atq; fauore /minisve
Non loquitur verum sed bene facta silet:
Qui populo vt placeat: supplantat vera palato.
Hic Antichristi /cursor /amicus erit.

Est animus multis sincerus: mensq; parata
Vt possint leges christi verumq; fateri:

eccs.xii. Blanditiis tamen hi: verboq; aliquando minaci:
ad ro.i. Terrentur: linquuntq; boni conamina veri.
Non recte ſapiunt qui veri dogmata: amore
Abſcondunt: trepidantq; minas: terrena poteſtas
Eſt minor æthereis rebus /iuſſuq; deorum:
actuũ. x Ingenii dotes tribuit cui rector olympi
Infuditq; animum: cur docta mente vacillat:
Et trepidus veri metuit prędicere leges.
eccl.iiii. Sed quia blanditię multorum pectora ſoluunt:
&.xix Donaq; miſſa vetant verum quandoq; fateri:
Propterea fatuus cõpreſſo ſępe labello
In populum ceſſat tranſfundere dogmata veri:
Virgili⁹ Sed ſapiens qualem depinxit muſa Maronis
de viro Impauidus fortíſq; bonum /& prędicere verum
bono Audet: & humani generis trutinare furores.
Quamuis in ſiculo crucientur corpora tauro
Ceruicemq; ſuper pręceps dependeat enſis
Nam vere ſapiens non vana pericula mortis
thob.iiij Horret: at in fixo ſtabíliuit límite vitam.
puer.xii Non iſtũ dñs: non verba minantia terrent.
Sed chriſti leges infracto pectore promit.
iohãnes Vitabat populi curſus /& vana iohannes
Murmura: ſeceſſus animi quęrebat honeſtos
Hinc deus ad baptiſma ſuum deſcendit
puer. ix Blandídulis verbis alium qui corrigit: vnde
Exemplum capiat vite /normamq; ſalubrem
eccs. vii. Si te non audit: ſi vultu forte minaci
eccleſia. Aſpicit: at tempus veniet quo ſoluere grates
xxxvii. Dignetur: laudeſq; tibi & benefacta rependet.
Mundanas propter qui res /abſcondere verum
eccl.xxi. Tentat: & æternis pręponit cõmoda rebus
hiere. li. Corporis: hic tenebris morietur ſtultus in atris

Qui vult eſſe veritatis
Cultor & beatitatis
Semper hic aduerſitatis
Sentiet obſtacula.

Est merus hic fatuus /stolido quoq; sanguine plenus
Impediens iustos a bonitate viros: mat.xvi
Est aliquis tentans mores componere rectos mar.viii
Et vitam sacris fortificare bonis: p.xxiiii
Tu tamen hunc retrahis manibus petulantibus: atq; ad ro.i.
Propositum tentas contaminare bonum.
In promptu ratio est: similes sibi poscit habere p.xiiij.
Et numero plures /stultus & improbulus. ecci.xij.
Persequitur fatuus /dignos /iustosq; bonosq;
Odit & egregios: deteriora placent. ecci. xx.
Est studium fatui: multos vt contrahat ad se:
Ne solus fatui nomen inane gerat.
Consilium prębet falsum: manibus pedibusq;
Allicit: & sanos impedit vsq; viros:
Inde bonus si vult /positis bene viuere mundi
Illecebris: tacita & cui loca sola placent:
Continuo exclamat stultus: damnat quoq; iniquo sapiē.v.
Iudicio iustum: cōmaculatq; bonum: luce.xii.
Esse (ait) ille putat sapiens sibi solus: amatq; i.ti.iiii.
Viuere secessu: singula sola placent:

Omissio bonorum operum

In christo & sanctis desperat: gaudia mundi
Temnit & hypocrisis hunc malesana rapit.
Nos socios inter viuemus: & insuper alti
Speramus tandem pręmia habere poli.
math. v. Qui bonus esse cupit / christiq; ad regna venie:
ii. thi. ii. Audiet a stultis talia multa viris.
eccs. vi. Vir bonus & sapiens mundi vitare laborat
&. vij. Illecebras anime & noxia damna fugit.
Vana nocet stulti nunc conuersatio mundi.
Que ducit cunctos ad scelus atq; nefas
luce. xxi Ergo si probitas: si virtus: si bona vita:
pu. xiiii Non possunt inte forsan habere locum:
hie. xxix At saltem iustos homtnes seducere noli:
ad col. iij Parce bono: verum qui / sine / transit iter.

Lampades accendunt oleo quicunq; flagranti:
Quiq; tenent rutilo lucentes igne lucernas.
Dulcia perpetui capient solatia regni:
Ianua pandetur simul his pulsata repente

Eheu pręcipiti mortalia corda profunda
Mersa: salutarem quęrite posco viam.

In tenebris densis mens est humana sepulta luc.xiii.
Nullus enim superum telu trisulca timet ps.vi
Vita malis hominum sordescit consita rebus
Mergimus & tumido sautia corda mari:
Quid prodesse tibi poterit / q̄ feceris nlim ad he.xi
Sinceras operas & benefacta quidem
Quid tibi thuricremas prodest q̄ struxeris aras:
Frugum primitias obtuleris q̄ deo. luce.xii.
Quid prodest iuuenem primos micuisse per annos
In virtute sacra: & degenerasse senem: math.x.
Quid iuuat & fidei sacrę documenta sequutum i.q.vii.
Qui non continuat nec benefacta colit: sugesti
Cum deus omnipotens extrema iudicet hora i.reg.xii
Mortales: cunctos & tuba magna vocet:
Quilibet exactę cogetur reddere vite i. corin.
Acta: quibus capiet prędia digna. xiiij.
Qui cupit extinctas oleo accendisse lucernas
Mens sua dum nutat spiritus atq̄ fugit
Stultus erit speratq̄ nimis: nec tristia verba
Iuditii extremi cogitat atq̄ timet: mt.xxv.
Si subito moritur sapiens / subitoq̄ labascit: sapi. iii.
Mors tamen illius non miseranda venit.
Hic operas quoniam iustas prędisit: ad illum
Quem penes æterno lumine vita manet. ecci.xi.
Sed fatuus vecors: cui sunt prędordia cęca:
Iudicii horrendam spectat aduscq̄ diem deu.viij
Illius æterno tumulentur membra sepulchro ad he.ij.
In cineres densos mens quoq̄ praua ruet. Seneca.
Proh res mortales sequimur: fatumq̄ futurum ecci.vii.
Negligimus: fatuos impia cura rapit: math.xi
Non deus extrema venientes spernit in hora:
Intutum / incertum / sed fatuum atq̄ nimis ezechie.
Possumus ad dextram palme spectare coronam: xxxiii.
Ad lęuam mitre cernimus auriculas
Ecce sinistrorsum fatuorum maxima turba
Pergit: & exitij prędia iusta capit.

De premio sapientie

pu. xiii. O stulti veniam petimusq; damusq; vicissim
mat. vii. Parcite si vos nunc nostra thalia ferit:
Iam cano iustitie que premia: quanta sophię
tob. iiii. Munera largiri constituiq; valent
Plures sunt: auido studio qui nomina querunt
Et titulos vanos: famigerumq; decus:
vide glo Hic etenim titulum doctoris gestit habere
xliii. di. Ille magisterij nomen habere cupit:
ī sum. Non vt christigenas doceat: nec dogmata sacrę
Spargat scripture: fortificet ve fidem
Laudibus at trahitur vanaq; cupidine famę
Ambulat exęse sic quoq; rupis iter:
Cogitat haud rectas animus quibus imbuat artes
Abdie. ī Que nectar tribuant Ambrosieq; cibos.
corin. i. Est apud æternum patrem / sapientia mundi
Nulla: sed hanc stolidam stultitiamq; vocat.
Plures se credunt ad dextrum pergere cliuum
iud. viii Atq; salutarem posse venire viam:
ac. xiiii. Que per continuos traducit corda labores
Ad sedem ætheream pacificumq; locum:

Sed tamen ob mentis cęcas faturasq; tenebras
Ad dextram nequeunt tendere rite manum:
Est via stricta nimis: ducens ad regna polorum: luce. xiii
Ad stygios ducit latum iter interitus.
Amphitrioniadem magnis imitabere cœptis Dio de
Si fugis illecebras: visq; videre bonum. regno
Stultitiam quicunq; etenim comitatur: habebit
Et vitii & sceleris prędia iusta sui: eccs. vii.
Et meritis sapiens non indotatus abibit.
Et capiet fausto prędia clara sinu.
Sic plato post habitis fatuis / documenta sophie Plato
Lustrauit: famam & posteritatis habet. de quo
Sed modo fœlicem nullum prudentia mundi hiero. in
Efficit: ætheream ni colat ille viam. prologo
biblie

Hic fatuus certe est / qui fortunam malefaustam
Sentit: & in manibus fata sinistra suis
Attamen in casu multum est improuidus isto:
Negligit & nunq; quod reparare potest:

Rebus in humanis q; sit constantia nulla:
Ne c sit certa fides: pe stabilis ve gradus:

col'.ij. Hoc monstrat hominum casus & fata caduca:
puer. xi Hoc te fortunę mobilitasq; docet.
tap.iiii. Nam res externe fœlicem reddere nullum
Possunt: cum fragili conditione ruant.
Seneca Nulla manus tantis cum viribus: atq; labore
horati⁹ ī Format opus: quod non tempore & intereat.
arte. Sed quia nunc cupio fatuum componere: cui sors
Displicet instabilis: atq; ruina grauis:
Attamen inuigilat sitibundo pectore rebus
Fortunę: cautus nec fera fata cauet:
hiere. li. Hic non mirari debet si fluctibus altis
eje. xxv i Et laceris remis mergit ur vncta ratis.
Si tibi principiis forte infortunia paruis
Contingunt: tamen hec sunt comitata malis
Prudentum nobis veterum prouerbia dicunt:
Et sunt hec dygito rite notanda meo:
Q2 mala sors crescat: crescat: crinis quoq; nocte die q;:
Est fati incertus exitus: estq; grauis:
Adsit in exemplum rerum mutatio: que fit
Lapsibus assiduis: sors peritura fluit.
puer. vii Prouideat tamen hanc qui tutus viuere gliscit:
eccī. lxiij Irrepit tacito sors metuenda pede.
pu. xxiij Aequora qui tumidi sulcat spumantia ponti
luc. viii. Audet & infragili tangere naue fretum:
eccī. iii. Est opus vt ventos habeat flatusq; secundos
esa. xxiij Ne puppis vastis fluctibus acta ruat.
soph. ii. Nam fatuus remis rapidas sulcare per vndas
iob. iiii. Qui nescit: facile hic tristia damna capit:
sap. xiiij Sed sapiens qui non semper confidit iniquis
Sortibus: atq; animo fata futura cauet:
Is poterit fœlix rabiem vitare furentis
Aequoris: & portum prendere naue bonum:

Detrahit insipiens iustis plerumq; maligno
Ore: ligans nolam gutture murilegi.
Facta sua inde latere cupit: nec nomen habere.
Hinc putat: at tactus clamat ab osse canis.

Gaudia concipiunt: plausus linguaq; manuq; ꝓuer. i.
Prudentes ędunt: constrepitantq; pede: eccs. vii.
Or modo tot fatuos libro collegimus vno: ecci. xxi
Orq; quadriremem struximus arte nouam.
Non ad diffames culpas: conuitia: crimen:
Carbasa nostra volant: per mare / perq; solum:
Nec cupimus calamo vitę proscindere famam:
Gaudeat at iustus: sed malus intereat.
Inde salutaris dedimus medicamina vite
Et dedimus morum dogmata culta quidem:
Qui leget hęc nostri purus documenta libelli
Stultitię nebulam & retia stricta fugit:
Econtra plures fatuos mea pagina lędit
Pingendo nostrę quos tetigere manus:
Nec tamen audacter mea scripta reuellere possunt Prece-
Nec temere hęc contra / verba protetua loqui. ptorem
Nec tamen addubito / quin sint qui verbere duro appellat
Intendant nostros contaminare iocos: S. Brāt
Si sunt edocti: iuueni mihi parcere debent:
Cui pręceptoris vertere scripta placet.

De immoderata

Hos ſi liuor edax trahit: & turbatio mentis:
Saltem operi parcant quod bona multa docet.
Lędere ſi quoſdam nunc pagina noſtra videtur
Diſcedant taciti: murmura nulla iuuant.
Sentio quorundam criticorum ſibila: ſed me
Solantur gracili carmina facta pede.
horati⁹
Scribimus indocti doctiq; poemata paſſim:
Vtilis hec ſaltem ſit mea muſa precor:
Nil fatuos curo: reſonant nil cymbala aſello
Dulcia: tum ſtolido non ſapit illa ſęges
Lectores igitur moneo: deponite frontis
Grande ſupercilium: perlegite illud opus:
Ceſſent & vocis latratus. rancida verba
Ceſſent: & placeat quod modo finit opus.
Obſcęnos menſe ritus depingere fas eſt
Illius & fatuos connumerare modos:
Non pudor in verbis: non eſt reuerentia menſę:
Porcorum ritu gens modo viuit ibi:

Sperabam fatuis fatis hunc impleſſe libellum
Et finem ſatyris impoſuiſſe meis:

Altera turba ſed hanc fatuorum ſcandere nauem
Aduolat: & mecum nunc penetrare fretum
Non ſunt fallaces fatui: quos ardor habendi
Aut aliquis queſtus ad mea vela trahat:
Sunt tamen obſceni fatui quos impius vſus
In tabula paſcit abſq; pudore bono:
Irreuerenter agunt / p aneſq; & fercula menſe
More ſuum bibunt: pocula lata vorant.
Caſtigo in primis ſolitos contingere menſam
Illotis manibus: mentibus atq; malis
Reddere nec grates ſolitos pro munere chriſto
Votaq; pro tantis ſacrificare bonis:
Sordida labra tenent fatui manente ſaliua
In manibus craſſis ſtercora ſpurca gerunt.
Ex naſo ſtillant pluuie. nymbiq; madentes:
Ex oculis lyppis ſordida gutta fluit.
Maxille ſquallent: nigra rubigine dentes
Sordent: mundities corporis omnis abeſt:
Hic fabuli rex eſt: porcorum more ſolutus
Qui vorat: & grūnit: qui bibit atq; vomit
Et vocat ad ſortem cereris / donumq; lyei
Conſotios. quorum pocula plena madent.
Ructant: exhauſtum donec ſpumare falernum
Poſſint: & vino ſordida menſa fluit.
Inq; vicem bacchi madido certamine ſeſe
Sollicitant: hauſtus continuantq; meri.
Polluit hic animam ritus: corpuſq; laceſſit:
Aſſidua eſt peius ebrietate nihil:
Inducit morbos varios. & corpora ſoluit:
Et frangit neruos. contaminatq; caput.
O morte turpes: quorſum reuerentia menſe
Peruenit vbi nuuc eſt moderatus honor:
Quo Curius frugi. quo parſimonia priſca:
Migrauit victus quo decus atq; nitor.
Quorſum mundities menſe cultuſq; decorus
Heu ritus tabule nunc moderatus abeſt.
Eſt aliud vitiū. tabulam quod more ſiniſtro
Turpat: ſinceros contaminatq; gradus

i. cori. x.
ad gal. v.
Eſaie. xxviii.
mat. xv.
actu. vi.
xliij. diſ.
p reuerē tia. de
cō. di. v. i oibus.
c. a. cra pula. de vita & ho. deri.
ecclī xxxi
oſee. iiii
luc. xxi.
pue. xii
Curius
luc. xiiij
pu. xxv.

Sedibus in primis fatui subsellia ponunt.
leui. xix Sordidulus iuuenis vult prior esse sene:
Amplius haud primas sedes conscendit honestas:
Turpibus vsq; viris pocula prima damus:
Et personarum neq; enim discretio: nullus
irreuerẽ Est pudor: & tabulas irreuerenter habent
tia mẽse Cũ manibus peccant: cum gutture: cũq; labellis
Hic offam glutit: ebrius ille vomit.
Hic dygito primus sordenti fercula mensę
Attingit: naso conspuit atq; dapes:
Hic calicem siccat labris: vacuatq; lagene
Oenophorum: rursus quod bibit ipse vomit:
Cantant: & latrant / magno clamore fatigant
Aera: thyrsigeri & sacra nefanda dei
Hos furor vsq; rapit. confundit pectora bachus
In tabulis partes improbus omnis habet.
Nunc calices frangunt: nunc rumpitur vrceus albus:
Nunc vitrum mensa cantharus atq; cadunt:
Sepe manu rapimus: quod gestat tertia mensa:
sardana Gustamus sapidum: dulcia ferda simul.
palus. Sardanapalus habet comites: quos fœda voluptas
isti. li. i. Assidue reficit: immoderata placent.
Sed quia non opis est nostrę: depingere cunctas
Illecebras mensę: stultitiasq; graues
de sepul Viuendi ritus non est sapientibus vnus
certi fu- Omnibus: equalis mos neq; cuncta regit:
turi. Nempe aliter Graii viuunt: aliterq; latini:
Q̃ viuat ritu theutona terra suo:
Terẽti⁹. Sauromatas alio victo nunc viuere dicunt:
Nunc aliter Thurcos: Aethiopesq; ferunt:
Persius Sunt hominum mores varii disparq; voluntas
Sunt varii victus: vita nec vna viget.
Quilibet in mensa deuitet turpia verba:
pu. xxx. Porcorum mores pellat ab ore procul:
ad col. iij Atq; agat æterno grates ex pectore patri:
thob. ii. Exoptetq; sacrum prosperitatis iter.
esaie. li. Nec diuinus enim nos conditor ipse creauit
Ad potum atq; cibum: corporeas ve gulas.

Nec sumus iccirco nati comedamus vt vsq;
Assiduo aut fument corpora nostra cibo.
Sed potum atq; cibum pro vita sumimus: atq;
Corporis ad oddium /sanguineosq; lares.
Spiritus est anima nostra: inde habitare nequibit
In sicco: sedem sanguinis illa tenet.
Sed modus est rebus: est & mensura decorq;
Quem citra atq; vltra /vita /anima atq; fugit.
Iccirco crapula atq; gula /plures moriuntur
Quam gladio /aut telis /ingenita /ve nece
Curia magnatum /mores quandoq; probatos /
Vrbanos /dygnos /tradidit atq; bonos:
Curia nobilium nunc est corrupta /maligna
Ebria /multibiba /garrula /sœdiloqua:
Perdidit atq; vetus nomen /famamq; fidemq;
Amplius in toto nec viget orbe decus.

Risit Democritus stultos /& inania mundi
Gaudia: q laruis pergeret omnis homo
Cynicus econtra casus defleuit in omnes:
Et quia tot fatuis terra repleta foret.

i. tes. ii.
eccs. v.

xxxii. q.
ii. moy-
ses.

Eccles.
xxxvii.
Curialis-
tas anti-
qua

iuuenal' i sat. oĩbus in terris

Viueret in nostro si iam Democritus quo
Rideret toto crimina nostra die:
Et Crassus pariter rideret ludicra mundi:
Quem risisse semel carmina prisca canunt.
Precipue nostra si tempestate/videret
Laruatos fatuos: stultiloquosq; viros:
His fatuis nullum vitium nunc turpe putatur
Ad scelus hos etenim vita petulca trahit:
Concita gallorum tanto vix membra furore
Vexantur: cybeles dum fera sacra colunt:
Cum furia tractant vix Mẽnades orgia tanta:
Quin recolit lemures stulta caterua malos
Induit hic laruam: turpes hic sumit amictus
Ille linit faciem: contaminatq; fuco:
Hic gerit insatua conductos fronte capillos
Hic dentes emptos: hunc tegit alba toga:
Parthorum ad morem cupit alter sumere vestem:
Hic habitus Geticos/Sarmaticosq; petit.
Hic faciem turpat: quo vix deformior ille est
Tartara qui terret murmure cerbereo.
Musica cõportant fatui instrumenta: canuntq;
Audiat vt fatuos quęq; puella suos.
Ante domum notę domine vestigia figunt
Consumunt totos/sicq; boando dies
Fausta puella quidem: fatuis tutatur ab illis
Quę se: laruati turpia quęq; petunt:
Seducit castos animos laruata caterua:
In facie demon quem gerit ore/patet.
Corda puellarum manibus discerpit aduncis:
Vnguibus horrendis: dilaceratq; thorum.
Quicqd enim sceleris totus non perficit annus
Hoc laruatorum tempore conficitur:
Sępe tuas: larua contecta subintrat in ędes:
Que tibi gallĩas vulpis iniqua voret.

druyde de q̃bus lucanus Lemures de q̃bus ouidius.

ecĩ. xxv

C. de epi. & cle. l. mi me. ĩ au de san. epi. col. ix.

Tuquia nil curas laruate crimina gentis
Contaminas thalami fœdera sepe tui.
Quid refero mores: quid turpia verba: iocosq;
In quibus assidue stulta caterua furit:
Larua representat nunc saturnalia festa:
Aut salios nudos: mãmuriumq; fabrum:
Quodq; magis credo: tali sub tempore /ditis
Emissos lemures: terrificasq; deas:
Lœtiferi quoniam pendent de frontibus hydri:
Abscondunt faciem: quam deus ipse dedit.
Naturam turpant: tenebroso pectora cultu
Recta tegunt: vultusq; cõmaculantq; fuco.
Se facit hic claudum: se secum clamitat ille:
Larua regit proceres: magnificosq; viros:
Id tamen est peius: trahimus ludibria larue
Pascatis ad festos sacrificosq; dies:
Ducimus & choreas: veneris certamina mollis
Pessima versamus: nil sacra festa vetant.
Passio quo christi meditatur tempore: larnam
Accipimus: sceleris pabula queq; placent.
Surgimus heu tarde cum christo: crimina mundi
Vana: iubent solitam continuare viam
Eraterno lemures hos nunc sermone precamur
Vt tandem sapiant destituantq; nefas:
Esse nefas quis nam dubitat: q; vertimus ora
Naturamq; simul: turbidus error abi.
Fama volat quendam occisum quem larua tegebat
Quem mox cum larua demon ad ima tulit:
Iure quidem: nam cuius erat nũmisma & imago
Effigiem & pignus abstulit ille suum.
Vir bonus & sapiens reprehendit turpia facta:
Dictaq; castigans impia: iusta docet.
Conscius ipse sibi: mala cuncta & inania
Et vitam querit diligit atq; bonam.

C. de pe
l. si qs.
de rei.
fal. ad
audien=
tiam

de conf.
distin. v
quadra=
gesimã.

Viri prudentis descriptio

ꝓu. xiiij. Prudentem cecinere virum documenta Maronis
sapiẽ. vi Qualem vix hominem ſecula noſtra tenent
eccī. x. Socratis egregii maieſtas iudice phœbo
Dicitur emeritos promeruiſſe gradus.
ſocrates Talis erat ſophie diuine Socrates altor:
Qualem virgilii carmina docta canunt:
Ex ſe pendebat totus: perfectus ad vnguem
Conſtans: & dexter / prouidus atq; bonus.
Sene Vir bonus & ſapiens dotes in pectore multas
epiſ. cv. Continet: & clara nobilitate micat.
tul. ī ꝑa. Iudex ipſe ſui: nec vani murmura vulgi
Curat: ſecurus tempora grata terit.
eccī. iii. Rebus ab externis neq; mercem aut crimina ſumit.
ſapiẽ. vi. Eſt frugi ſemper: & moderata petit
eccs. vi. Pectus habet ſolidum: propellit inania vota.
ꝓuer. x. Continet & ſtabili pectora recta gradu.
eccleſia. Non prius a molli rapiuntur membra ſopore
xviii. Omnia q̄ vite ſint reputata ſue.

Vtile cum sancto sapiens coniungat honesto. eccs. xii.
Omni aliquid laudis & gerat ipse die. eccleſia.
O vtinam nostro tam consona turba sophię xxxvii.
Tempore fulgeret: tam nitideq; scholę:
In quibus illustris virtutis semina / prudens
Funderet: æthereum concineretq; sophos: eccs. i.
Mirandum non est: q; tam numerosa caterua
Stultorum: totidem seruat in orbe vices:
Est ratio in promptu: quoniam sapientia pulsa pu. iiii.
Exulat: & mundum dilaniata fugit.
Qui bonus & sapiens nostro nunc esse laborat eccs. x
Tempore: vesanus dicitur atq; rudis: esaie. v.
Callidus & vafer qui nunc est atq; dolosus pu. xxix
Hic titulum sophie: & nobilitatis habet: aristides
Iustus Aristes quid tempestate valeret Curius.
Nostra: quid curius / Fabritiusq; bonus. fabritius
Quid Cato diuinus: celebris quid turba platonis? puer. ix.
Prudentes rident secula nostra viros. sapię. v.
His tituli candor datur & nunc gloria presens:
In quibus est fraudum stultitięq; vigor.
Ascendit celebres stultiflua turba cathedras:
Stultitia mentes quę violare solet. Germa-
Si modo prudentes aleret Germania pugnax nie dese
Et daret ingenuis premia digna viris: ctus.
Non sic deserta fluerent preconia fama:
Parta quidem: que nunc Theutona terra premit.
Si gradus insignis sophię cultoribus esset: pu. xiii.
Non veheret fatuos tot modo nostra ratis:
Sed censor nunc nemo sui se explorat ad vnguem:
Nemo animum musis imbuit ingenuis.
Stultigeras igitur tunicas / fatuosq; cucullos
Imposui multis: quos mea scripta notant.
Ergo prudenter stultus qui viuit in orbe virgilio
Virgilij vt diui pagina sacra canit:
Protinus æthereas hic celsior vsq; sub auras

In cõmẽdationẽ philoſophie

ecci.iiii. Tranſuolet: & nitidi lactea ſigna poli:
ſapi. vi. Carneq; mortali poſita / captare quietem
Cœleſtem poterit: Ambroſiaq; frui.
Ad ſophiam teneros igitur ſuccingite lumbos:
Et date conſpicue thura benigna dee:
Qua propter doctis optat philomuſus honores
Et pacem muſis poſcit adeſſe ſuis.

Titió et Theda. Inprimiſq; ſuo Ticioni / magna precatur
Gaudia: conſtructa eſt quo duce noſtra ratis.
qui & Brant. Sit tibi / mi preſtans animi preceptor / amice
Theda / ſalus ingens: Brant venerande vale.

In precio non eſt hodie doctrina bonorum:
Sed ſpuit ad doctas ſtultus vbiq; togas:
Doctiloquos tentat vulgus detrudere ſacco:
Sub pede ſtultorum philoſophia iacet.

Quiſqꝫ ad æthereas ſacrate pallados arces — iohel.i.
Tendit: in hac requiem vel cupit eſſe ſuam: — apoc.vi.
Hic manibus purus veniat linguaqꝫ pudicus: — ſapien.i
Vt ſophie foculis fumida thura ferat.
Philoſophia ſacris animos colluſtrat ocellis: — Tulli?
Ingenij dotes: prebet & eloquinm: — pro ar-
Luctificas huius ſolamur dogmate mentes: — chia poe
Hec animi motus pellit & illecebras. — ta
Hec bene viuendi prẽſtat documenta viaſqꝫ. — ecc̃i.iiii.
Hẽc iter ætherei pandit ad aſtra poli.
Poſſumus hac mentis triſtes auertere caſus:
Poſſumus hac lapſus exuperare graues. — ꝓuer.ij.
Hanc deus omnipotens cœleſti miſit ab arce
Vt nobis cœli ſẽmina clara daret. — ecc̃i.i.
Illius in collo pendent redimicula ſacra:
Per genus humanum quẽ modo ſparſa micant.
Membra tegit peplo: pallaqꝫ induta minerua:
Sub pede purpureas ſpargit vbiqꝫ roſas:
Seruiat huic ſapiens quiſquis: nam nectare diuo — ſapi.vi.
Corda hominis potat: Ambroſiaqꝫ cibat: — &.ix.
Et libertatis veros concedit honores: — eccleſia.
Hac duce perpetuo libera corda manent: — xxvii
Hec ſcelus atqꝫ nefas pellit: moreſqꝫ profanos: — ꝓu.viij.
Explodit vitium: premia laudis habet. — &.xvi.
Hanc propter ſapiens nitidum conſcendit olympum:
Hẽc aperit iuſtis regna ſerena Iouis:
Poſſumus hac ſẽuos ſemper ſuperare tyrannos:
Fida comes vitẽ eſt / & benedicta quies:
Hac ſine nõ princeps: nõ rex: ſua ſceptra gubernant
Eſt fidei mater: iuſtitieqꝫ parens. — ſapi.viii
Palladis ad munus iuuenes properate ſeneſqꝫ
Ex gremio cuius fons ſcatet irriguus: — ꝓue. vii
Currite vos docti: veſtram obſeruate mineruam:
In ſaccum trudit dogmata vulgus iners. — ꝓuer. iij

Concertatio virtutis cũ voluptate

S. Brant Argumentũ.

Aſpice conflictum virtutis: atq; petulcę
Deinde voluptatis / gaudia vana vide:
Legimus Alcíden ſomno cum forte iaceret
Vidiſſe ambiguas / difficileſq; vias:
Ambarumq; ſtatum / finem / vitamq; / modumq;
Scrutans: virtutis cępit inire viam.

Epigrãma ad lectorem.

Virtutis quicunq; colis ſacra dogmata lector:
Aſpice quos fecimus pollice & ęre modos.
Tu tamen iprimis frontem depone ſeueram:
Aut fuge: ſi naſum rhinocerotis habes.

horatius ī arte

Nos veniam ſcriptis dabimus petimuſq; vicíſſim
Si peccat numeris pagina noſtra ſuis.
Frangitur hic puro dictamine blanda voluptas
Et ſpurcę Veneris marcida caſtra iacent.
Sed virtus niueo victritia tela triumpho
Suſpendit: celo ſecq; ſuoſq; beat.
Hanc amet imberbis iuuenis: vitęq; magiſtram
Ducat: & ęterno munere formet opus.

Tullius in offi.

Illecebras fugiat: quas ſpondet vana libido:
Hec animos frangit: pectora caſta terit:

Fœdat & ingenii cultus: ſenſuſq; pudicos
Deſtruit: & ſemper blanda venena vomit.
O iuuenes ſpectate probi: quid candida Virtus
Poſſit: quid noceat luxurioſa Venus:

Obiectio voluptatis crimi minantis virtutem.

En ego ſincere virtuti inimica voluptas
Adſum victrici lauro redimita: per orbem
Signa mei fulgent caſtris ſuffulta triumphi:
Semper Achemenios ſpirant mea tempora flores:
Et redolet violas collecti faſcia crinis.
In niueis ſoleo manicas geſtare lacertis:
Et veſtes tyrię fulgentia brachia velant:
Eſt facies laſciua nimis: ſtant lumina multo
Inuidioſa ioco: petulantes frontis ocellos
Oſtendo: mallem frangunt qui ſepe iuuentam:
Delitias effundo meas: & mella per orbem:

Obiectio voluptatis

Vt capiant iuuenum temeras mea retia mentes:
In manibus Cytharam teneo: plectrumq; sonorum:
Turba sedet iuxta mollis: blandiq; chorales:
Ante meam statuam dulcissima carmina pangunt:
Pectine facundo mulier stat psaltria iuxta:
Nam soror ipsa dei: cui sacra solennia reddunt
Menades insane frontem crinemq; rotantes:
Qui mea prosequitur miles vexilla: labores
Nullos: & libet discrimina nulla subibit
Cogitur haud sequis caput obiectare procellis
Non strepitus pugne: non tristia classica Martis
Audiet: armisonus lituus nec pectora franget
Sed qui me comitem sequitur: non tramite duro
Ambulat: at dulces hic experietur amores.
Qui mea spreuerunt quondam monumenta: periclis
Immersi grauibus: vitam clausere dolore.
En dea sum cuius spatioso noscitur orbe
Imperium: & nostro manant de pectore molles
Delitiq; risus & cantica plena iocorum:
Et sub me sanq; longissima fata senectq;
Vsq; vigent: albiq; dies: horeq; secundq;
Paris Quondā Priamides quo Troia cessit achiuis:
Signa tulit nostri manibus florentia regni.
Indulsitq; bonis: quorum est mea magna potestas
Cleopatra. Et mihi seruiuit cultu Cleopatra superbo:
Blanditiasq; meas canopea ad moenia duxi.
Africa me nouit: me nouit corniger Hammon:
numide Me numide infrenes: colit & Mauritius atlas.
India Indiadelitias nostras veneratur: & omnes
India Educunt rutilo qui candida membra sub ortu:
eccī xxx Me duce sobrietas toto pulsatur ab orbe
sarmatci Sarmata non tutus: nō parthus nō geta pugnax
parthi Non hister tutus semper crispusq; sycamber
gethe Nostraq; per varias mittuntur spicula gentes.
hister Nostra sophi veteres coluerunt numina: quorum
sycāber Scripta manent positq; me defendentia sectq

Nam sine corporeo prósunt bona nostra labore: epicurei
Et gula nobiscum /feruens quoq; gloria mensę:
Non mea sub galeis vita est: non stramine duro:
Corpora nostra cubant: sed prebet pluma quietem: iuuenal'
Me nisi delitie molles sequerentur /& omnis: i satyra
Luxuries: tanti non reges blanda subissent oibus i
Castra: quibus toto victrix dominabor in orbe, terris.
Sardanapalus enim regalia facta relinquens:
Corporis illecebras coluit: florentibus annis
Bellica roma quidem nostro sudauit amore.
Mollibus in plumis dantur sua gaudia cunctis: hier.vii.
Non frigus /diramq; famem iuuenalia captant
Pectora: sed requies semper blandissima nobis.
Otia quandóquidem non perturbata fouemus.
Ergo vos iuuenes: quorum sunt mollia corda:
Atq; senes pariter quorum est annosior ætas: Verba
Porrigite huc aures: currit mortalibus ęuum Sarda-
Et currunt sine fine dies: libate vel ęscis napali
Mellifluis genio: post mortem nulla voluptas. x sapiẽ.ii.

Responsio virtutis

Carmine nugoso quid me male sana voluptas
Ledis. & imbelli pectore bella paras:
Quid fallax miseros age perfida decipis arte:
Illecebris mundus cur ruis vsq; tuis:
Quid sordes: luxusq; tuos: lanceq; voraces
Laudas: blanditiis gloria nulla tuis.
Aebrietas tibi fida comes: infamia pennis
Circum te volitat: & tua castra premit
Es: fateor: pulchro semper laqueata capistro:
Sunt oculi molles: fronsq; petulca nimis:
In capite insignis fulgor: redimicula: vitte
Sertaq; dependent: purpureusq; color:
Te chlamydes tyrie velant: te balteus ornat:
Et te Sidonio purpura tincta fuco.
Non galeas armata geris: sed corpore nudo
Allicis imbelles in tua vota viros.
Te iuxta Veneris stant atq; Cupidinis arcus:
Et pueri ceci dira sagitta iacet.
Dextra tenet speculum quo splendet turba malorum
Leua tenet luxus. & genus omne mali:
Fronti nullus ineſt candor. sed spurca libido:
Non pudor in verbis: sin genuusq; iocus:
Te duce per mundum gemini tractantur amores:
Te duce languescunt fortia membra ducum.
Te duce nobilitas perit: & veneranda iuuentus
Marcescit votis dedita aduſq; tuis.
Te duce morborum patimur discrimina: mortes.
Ad stygiosq; cadunt corpora nostra lacus:
Tu facis ingenium torpens: tu pectora casta
Inficis: & sensus non sinis esse bonos:
In te decrescunt animi: soluuntur & artus:
Corporis & semper esca doloris eris
Et te lœthales morbi: genus omne malorum,
Et gula manauit: delitiumq; malum:

Tu facis imbelles iuuenes: petulansq; senecta
Te duce concrescit: bestia spurca nimis:
Pellicis in fraudes multos / vitęq; tenebras:
Nil castum impura conspicuumq; doces.
In te non ratio: non pure semina mentis:
Ingenium nullum: sed mala lingua quidem.
Multorum claros egisset dextra triumphos:
Et multos caneret fama superba duces:
Si non blanditias: si non tua vota subissent:
Et simul imposito nigra venena cadis
Mœnia dardanidum: vertisti & pergama Troię: Troia
Per te Parthorum regna superba iacent parthi
Regna iacent Asię luxu consumpta voraci: Asia
Luxibus & prauis Attica regna iacent. Grecia
Obruta sunt Danaū fortissima mœnia: per te
Atq; vrbes Sodome morte rigante iacent. sodoma
Excidium per te dirum est experta Corinthos corithus
Atq; Tarentinę sic periere domus. tarentū
Lapsa quidem per te sordent Nilotica regna egyptus
Assirii per te sic cecidere duces: Assyria
Te Sybaris colles: te Rhodos: atq; Miletos Sybaris
Et varias gentes contaminose iuuat. Rhodus
Tu Sordos: Thracesq; truces: tu blanda Getasq; milętus
Corrumpis: diris inficis atq; malis. thratiā. Gętę
Sors mea nunc melior: quoniam me vita pennis
Spectat: & æterno gloria parta gradu.
Degeneres animos pacienti extollo labore. hercules
Cœli porta patet: me duce: aperta viris:
Amphitroniades metuenda pericula vicit. Tulius
Me duce: cœlestis incolit astra dei. cesar
Me duce barbaricas gentes prostrauit in armis alexāder
Tulius: & fœlix sydera clara premit: magn⁹
Magnus Alexander nostros comitatus honores: Paulus
Ingenii pugnas / & fera bella tulit: emilius
Sic paulus consul regem qui Persea vicit
Me duce Romanis dara trophęa dedit.

Cicero. Me duce fatundi vulgent Ciceronis honores:
Virgili? Et Maro Romane gloria magna togę:
aristote- Doctus Aristoteles nostra hec monumenta sequutus:
les. Et Plato quo nusq; maior in orbe fuit
Plato Candida me coluit doctorum turba sophorum:
Ingenium per nos eloquiumq; valet:
Ad laudes genitos & dultia munera diuum:
Fama trahit nostri nominis atq; decus
Aspice(quid multos repetam)stat nostra per orbem
Gloria /fama /salus /laus /honor /atq; decus.
Inte luxuries:fastus /cōmertia fœda:
Et putidum semper stillat ab ore malum:
pu.viij. In me diuitie:iustum /rectumq; piumq;
In me consilium,gloria sola mea est.
sapi.iiij. Casta mihi domus est.stant celso colle penates:
puer.ix. Hos tamen ingenuus scandit vbiq; labor.
In virtute labor:sed & in sudore voluptas:
Atq; quies:magnis semper amanda viris.
Siue velis famam ingenio sectarier almam:
Armisone ve velis voluere signa dee:
Seu res ciuiles merito tractare fauore:
Hec animo infracto(me duce)cuncta facis.
Quem labor & sudor torquet virtutis amore:
Aetherei tandem scandet ad astra poli.
pu.viij. Virtus sola regit terras:dominatur in alto.
Diuidit & nutu dona beata suo.
pue.vij. O iuuenes dum fata sinunt:expellite vanas
Corporis illecebras:lœtiferumq; nefas:
Imbuite ast animos virtutis dogmate vestros:
Vt sapiant rectam pectora vestra fidem:
Innumeros classes /fatuos sine fine furentes
Hactenus in nostra ducere classe iuuat:
Si quis forte locum pōtuit minus accomodatum
Nanciscī:huc veniat cum sociisq; vehat.

Currite sulcamus festinis æquora remis: eccī. xiij
Et premit immensum carbasa nostra fretum iob. xxx
En socialis adest classis: properate sodales: i. esdre. v
Et fatui pariter nunc properate meri:
Nam nostre numerus secte est immensus: & aures sapi. iiii.
Ad varias gentes tendit & ad populos eccs. i.
Nostra cohors equidem totum complectitur orbem
Pauci sunt quos non fœdera nostra premunt
Ex Asia veniunt rutilo sub sole creati In oēm
Stulti: nobiscum qui cita vela trahunt. terrā exi
Finibus e Lybie veniunt terraq; calenti u it son⁹

 eorum.

Mausirii imbelles /æthiopesq; nigri:
Migrant Hesperii: migrant quoq; Gallia tota.
Prorsus & a Bactris sedula turba ruit.
Ad nauem veniunt gentes quas vltima Thyle
Finibus extremis quasq; Britannus habet.
Et veniunt Cymbri torui: flauiq; Sycambri:
Et venit ex latio turba procera quidem.
Archophylax gentes rigido sub sydera natas
Transmittit: prębet subsidium rati:
Sauromate veniunt: pugnax quoq; turba Getarum
Atq; Thraces veniunt: Argoliciq; viri:
Et veniunt omnes gentes /quas conspicit orbis
Quasq; fouent nitidi sydera clara poli:
Cum senibus iuuenes: fatua cum matre puella:
Intactus nullus hic gradus esse potest:
Ad classem celerem fatui properate sodales.
Currite nauicule /nam mora cuncta nocet.
Tempus adest sulcare fretum & nunc pandere velum
Currite: iam pergit fluctibus acta ratis.
Maxima nunc regio superest penetranda: sodales
O fatui: pedibus currite quęso citis.
Narragonum ad patriam & promissas tendimus oras.
Cogimur & stolidum nunc penetrare solum:
Nos tñ in tumido iactant discrimina ponto
Plurima: sollicitas & quatit vnda trabes:
Veliferiq; maris sęuo clamore ciemus
Fortunam: nil nos impia vota iuuant.
Per varios casus: per sęua pericula ponti
Currimus: & vite non modos vllus adest
Et patimur lapsus /tempestatesq; sonoras
Et patimur medio naufraga fata mari:
Scyllęam rabiem siculis spectamus in vndis:
Atq; charybdeo gurgite transtra volant.
Per syrtes lybicas remo sulcamus inerti:
Spectamus tumidi tristia monstra maris
Delphinos: phocas /syrenes /atq; videmus
Tritonas: inuisum prodigiiq; genus:

De hac materia Virgil.⁹ i.i.&.iij eneid.

Scylla Charib. Syrtes Syrenes Triton

Torpemus cantu: quo nostras inficit aures
Syren: languenti nosq; sopore premit:
Et Cyclopem grandem siculo spectamus in antro
Dulychius princeps quem timuisse potest:
Quis locus est tutus: quo nunc considere stulti
Possunt: & certos ędificare lares?
Vsq; adeo tumidis prostrati mergimur vndis
Et portus tutus carbasa nostra fugit:
Et merito, quoniam nullo sapientia cultu
Nos fouet: & stolida figimus arma manu.
Heu dea stultitie nobis nunc pocula Circe
Prębuit: & cantu pectora lassa ferit.
Eheu quid miseri prodest errare sodales:
Quęrite sed stabili littora tuta pede:
Ne rapiant nostras Neptunia monstra carinas
Sorbeat & nostras ęquoris vnda rates.

cyclops
vlysses
Circe
neptūia

Vertimus naues fatuas latinis
Versibus: plectro siquidē strepēti
Cudim⁹ normas mō ꝓbenignas
Plaudite muse.

Excusatio Jacobi locher

Sebastiano B. grates agit

Gratias docto dabitis magistro
Atq; doctori titulos merenti
Cãdidos: nrõs legitis modos qui:
Plaudite muse
Ad salutares modo disciplinas
Atq; sincere documenta vitę
Vertim⁹ stultos numeris iocosos
Plaudite muse
Non decus mundi: tituluscq; clari
Nominis traxis /volucriscq; fama
Ad salutares philomusa cantus:
Plaudite muse
Nõ honos: laudes: p̃ciũ ve molle
Nec fames auri philomusa traxit
Ad sacri fontes nemoris beatos
Plaudite muse
Nil supborũ cupimus virorum
Stẽma: nec claros capitis corymbos
Nec sacre lauri cupimus corollam
Plaudite muse
Qui leget nostri iitulum libelli:
Gratias nullas referat libello:
Eleuet sed brant rogo p̃disertũ
Plaudite muse.
Prębuit nostris alimenta nymphis
Brant: & heroos tribuit beatos:
Estq; scriptorũ venerandus auctor
Plaudite muse
Gratie dulces: lepidęq; voces:
Et lepos blandus: lyricusq; neruus
Ex sinu illius fluitãt scatentq;:
Plaudite muse
Sermo facundus: locuplexq; vena:
Structilis cãdor: calamus latinus:
Nil sonat q d'sit latio indecorum:
Plaudite muse
Sed modo diuos superos p̃camur
Prębeant nobis veniam benignam

Pinximus q; sic fatuos inertes
Plaudite musę.
Me locus nauis: fateor: requirit:
Calceos nondum fatuos remoui:
Stultus & nondum posui cucullum
Plaudite musę.
Sunt quibus nostrę placuere curę:
Sunt quibus nostrę satyrę grauedo
Displicet: dextram veniam precamur
Plaudite musę.
Nostra sic fari didicit iuuentus:
Peruigil sudor necq; me disertum
Fecit: haud magnos capio labores:
Plaudite musę.
Scriberem formas potius pedestres:
Sponte sed manant numeri canori:
Barbarum qui me faciunt pœtam
Plaudite musę.
Gratulor nostrę siquidem iuuentę:
Gratulor docto pariter magistro:
Qui mihi suaues tribuit camœnas
Plaudite musę.
Seculo nostro siquidem diserto
Gratulor: docte sileant Athene:
Et chorus vatum sileat latinus:
Plaudite musę.
Iam fouet passim celebres pœtas
Theutonum sydus / geliduscq; Rhenus.
Laudibus quorum monimenta fulgent
Plaudite musę.
Quid magis fingit latialis orbis
Ritibus cultis: colimus platona:
Atq; sublimem colimus Maronem:
Plaudite musę.
Ergo certatim teneris camœnis:
Nauis & picte rudibus figuris:
Et iuuentuti faueas precamur
Lector amice.

Stultorum trahitur collecta caterua virorum
Qui manibus querunt sepe alimenta suis.
Artificis quisquis signum pretendit: & effert
Quid sciat: & foueat qua ratione domum:
Adsunt mechanici: quorum vela ampla leuatae
Cum celeri remo per freta vasta volant
Cur tamen hi fatui sint ad mea laxa vocati
Carbasa: iam causas cum ratione canam.
puer. xi Cunctorum veluti status mutatur in omni
Tempore: nec stabili conditione manent:
Artificum pariter sic sit mutatio semper.
Hos fatuos merito nostra carmina vehit.
Hoc vitium primum est. q seruus quisq magister

Esse cupit: callet & tamen ipse nihil:
Artifices multi fatuiq; sine arte vagantur
Stultitia merces diminuuntq; sua.
Alter in alterius damnum sudore laborat:
Set amen inprimis decipit exspolians:
Vendit opus magna forsan mercede paratum: eze. vii:
Incitat & vexat hunc quia liuor edax:
Attamen artificum deformis abusio secte
Paupertate graui corpora multa premit.
Hi res mox vendunt positas pr̃e merce minuta: leui. xxv
Hi precio vendunt pro leuiore suas:
Alter in alterius damnum contemnere lucrum
Assolet: & vendit tunc male sarta palam.
Qui modico vendunt precio: res non bene sartas ecclesia:
Vendunt: artifices hec mala culpa notat: xxvii
Omnes qui cupiunt emptores fallere blandis
Fraudibus: hi certe se quoq; decipiunt.
Mechanici culpas & stygmata nigra merentur
Turpantes operas / artificesq; manus
Decrescunt omnes mercatus: nemo fidelis
Mercator: quiuis ditior esse cupit.
Rebus in humanis mutatio tanta lacessit
Multos: atq; inopes reddit vbiq; viros.
Non opus est multis facinus componere verbis
Artificumq; liuor pectora cuncta trahit.
Temporibus nostris qui constans esse laborat
Nunc stultum vulgus insipidumq; vocat.

De Nicolao renner. acuphago Argen. Sebastianus Brant:

Finis adest operis / nec te Nicolae videre
In nostro potui Renner amice rate. cõedit
Qui tamen innumeros fatuos facis: & tua multi multas
Ora vident / acubus que tibi plena scatent acus sil
Quas comedis / rursumq; voras / vomis / imbibis atq;: saluator
Prestigio hoc stultos fallis vbiq; tuos. ludorũ
Tu deus interdum scandis super ethera: rursum pascha
Decidis: & bibula cum grege pasca tenes. lium

De singularitate quorũ dã no-

Simea mater adest buccas dedit illa / genasq;
Et linguas multas: ingeniumq; citum.
Ad dubito iccirco si te Gallos: vel Iberos:
Inter Germanos / Italicosue locem.
Hic posui artifices inter / variisq; negoci
Te turbam: nunq; solus enim potes esse.
Narragonum in patriam tecum proficiscar: in vna
Naue: dabit socios vrbs tua stultiuagos.

Argẽ. plures i ueniet socios

De singularitate quorũ dã

nouorũ fatuorũ additio Sebastiani Brant.

ps. lxxix Cauẽdũ ẽ a beguinis: de frig. frater. post prĩ. glo. in cle. i. de relĩ. do.

Te nostram accepi vertisse Iacobe carinam:
Atq; illam latium nunc sapere eloquium:
Gaudeo. Lolhardos quos prętermisimus olim
Beguinasq; iuuat his nec abesse suas.
Est opere prętium non ignorare Beguttas
Bęgardosq; suos: hipocritumq; genus.
Quos nimis arta prius complexa est cymba: libornum
Nunc proprium: & laxis transtra parabo foris.
Curríte Lolhardi / beguine / siue begutte /

Vos hominem ex toto presenti in carne putatis
Perfectum & summum tangere posse gradum
Vsq; adeo /vt nunc; deinceps mortale patrare
Crimen: & vt nequeat proficere vlterius.
Perfectos igitur tantos quoq; /classis abacta
Expectat comites: stultiuagosq; viros:
Currite nauis eat: fatuosq; sequamur euntes:
Ne sine beguinis tanta caterua ruat.
Cernitis vt stulti totum mare & æquora complent
Nec modus aut numerus nauibus atq; viris.
Sepe oculos hominũ morientum clauditis: ante
Q̃ mortis tempus vel necis hora venit.
Claudite presentis periture lumina turbę:
Atq; operi nostro ponite quęso modum.
Sit satis hunc fecisse prius vobis vel honorem
Q̃ non vulgari vos rate composuri.
Ne populus si vestra notet mala crimina. forsan
Non prauos modo /sed pellat ab orbe bonos.
Nec vos de populo vultis /neq; plebe videri:
Nec cleri in sortem vos deus ipse vocat:
Iccirco dignam vobis sedem ipse nequiui
Theutonica in nostra ponere naue prius.
Cũ tñ in patria Germana /& theutonico orbe
Pullulet & vigeat vestra ea secta nimis.
Colligere attempto turbam dumtaxat iniquam:
Este procul fratres /quos bona vita tenet.
Qui normam vitęq; modum /sanctitaq; patrum
Seruatis: non vos ledere pergo bonos.
Sed turbam indoctam: que cum nil discere possit:
Nec voluit: longam querit habere togam.
Ne si vulgus erit: cogatur ferre labórem
Artificum: & manibus querere forte cibum.
Inde est q; querunt tranquillam habuisse quietem:
Atq; vacare graui posse labore tamen.
Non is est animus /non mens / /sint vt Madalenę:
Verum vt bufonem lena suum inueniat:
Ocia sectantur /torporem & /desidiamq;:

in de.
ad no-
strũ de
here.

cle. i. de
re. do.

dic. de.
ad no-
strum

ij. tes. iii.

Hinc hosti antiquo nequitię arma parant
Proinde sibi reputant credunt quoq; cuncta licere.
Humano neq; sub viuere & esse iugo.
ii.cor.iij Libertas: aiunt: vbi spiritus esse probatur:
Spiritus at spirat / liberiora licent.
Inde putant nulli capiti se subdere posse:
Acephali cupiunt viuere & esse palam:
pu.xxx. In grege conueniunt: viuunt sine rege locustę:
Puniat vt nemo corrigat atq; nephas.
Quin etiam interdum laico sua crimina fratres
Confitentur: agunt alterutrumq; vices.
Oscula mortali dicunt damnanda reatu:
Officium carnis sed veniale ferunt.
Hinc passim fratres per compita cuncta: sorores
Querunt / solantur / concrepitantq; fores.
Signaq; dant dygitis pulsantibus: atq; recepto
Responso: admittit ianua quęq; suum.
Tum procul abiectis mantellis / atq; cucullis
Lolhardi in turpi veste / breuiq; patent.
Grandibus exutis sotularibus atq; cothurnis:
Beguinę incedunt: calceolosq; mouent.
actuū.x. Tunc opera incipiunt cōmunia: tunc labiorum
ps.xlix. Hos operit labor: & facta sororia agunt.
Si qua casta soror velit / atq; pudica videri:
Et quę fraternos abnuit accubitus:
Carpitur: & norme violatrix dicitur: extra
Sit numerum: & careat funditus alloquio:
Illi cōmunes neq; enim venie ve / preces ve
Subueniunt: vrnam hęc fregit / & vrceolum:
de.i. de vi. & hone. cle. Quin etiam arguitur maiori crimine: pęnam
Quo ferat / & subeat fratris ad arbitrium.
Hunc ego peruersum lolhardum seu goliardum
Dicam: qui ventri viuit & vmbilico.
pteſtatō puer.xi. Nequitiam illorum carpunt mea carmina: sanctos
Atq; bonos fratres carpere nemo volet.
Quos vel apostolice sedis mandata probarunt:
Vel quos cōmendat vita laborq; bonus.

Ast quidam bullas producunt sępe/quibus sint
Absq; opere: humanis delitijsq; vacent:
Et quibus impune possint quęcunq; patrare
Non bona: & a nullo vindice habere metum:
Seq; pares faciunt monachis: Vesteq; sacratis
Virginibus: quibus est regula grata deo:
Canonicos habitus/nomen/vestemq; pudicam
Vsurpant: sed enim sub cute vulpis inest.
Sic habitus simulant multi sanctosq; bonosq;:
Intus qui rapida tygre/lupoq; scatent.
Nomine diuorum subiere cubilia multi
Casta: sed incesto mox rediere gradu.
Quis rogo summe pater/valet explicare: nefanda
Crimina: quę fiunt sub spetie vsq; bona?
Liberius poterit nemoq; licentius: vsq;
Fallere credentes quam genus hypocritum.
Introitu Curios simulant: sed Clodius exit:
Sub christi spetie/demon inique lates:
Ve tibi ve maledicta cohors: que nomen inane
Religionis habes: quod tua facta negant.
Nempe opera effingis sathane: quibus esse probaris
Filiolus sathane: luciferiq; puer.
Quisqs enim est genitus summo a genitore/deoq;:
Hic mandata dei seruat/& efficiet:
Qui vero e terra genitus: terraq; sepultus:
Semper erit quęuis terrea sola placent.
Quem semel arripuit fatuorum claua: cucullus:
Mitraq;: vix veterem deiicit ille togam:
Hinc precor/exhortor/moneo/rogo/flagito cūctos
Pręuideant: linquunt qua statione ratem.
Nostri etenim portum quęrunt lyntresq; faseli.
Cędo libens: meritum docte Iacobe feres.
Qui mea vertisti vulgaria plaustra/reuidi
Illa ego: perlegi: sat placet atq; labor.
Nota magis fuerat nobis inuentio nostra:
Quo quęq; excerpsi dicta decora loco:
Iccirco ascripsi loca concordantia: lector
Noscere quo valeat: singula quęq; cito.
Qui tamen & veniam dabit īpressorib⁹ oro:

C. de. e-
pi. & cle.
deo a-
mabiles

e3e. xiii.
mat. vii.
ouidius

esaie. ix.

mt. xxiij
i. thi. iiii
puer. xx
ioh. viii
ioh. ij. iij
& v.
coll. iii.
luc. vi.
iohā. iii
ij. pe. iii.

Quare:
sebastia-
n⁹ Brāt.
concor-
dantias
huic opi
apposu
erit.

parcẽdũ imprẽſſoribus.

His quia feſtinum nil ſatis eſſe poteſt.
Nempe manu propria ſemel atq; iterum illa reuidi:
Signaui /inuerſa multa ſubinde manu:
Sed tamen illorum prẽceps labor: atra reliquit
Plurima /que nollem: que mihi diſpliceant.
Quę ſi forte videt lector bonus atq; peritus:
Dat veniam: erratum nec putet eſſe tuum.
Criticus at ſi quis /cui ſueta calumnia cordi:
Perleget: in ſannas incidet ille: ſcio.
Sufficiet ſed enim doctis feciſſe laborem
Complacitum: ſtultis nil ſatis eſſe poteſt.
Nec mihi principio mens ſubfuit /atq; voluntas
Scribere: vel ſtultis complacuiſſe viris.
Nec tibi propoſitum fuit: vt ſatis eſſe putares
Prudenti: & ſatuo tam bona ſcripta viro.
Iccirco ſtultis linguam linquamus inanem:
In cuius manibus vitaq; morſq; ſedet.
Singula qui carpunt /cupiunt docticq; videri:
Nec quicq; norunt /ſed ſua ſola placent:
Ille ferus /multos agros depaſtus: at olim
Decidet: & nidum perdet aueſcq; ſimul.
Hos operis noſtri ſtatui mihi ſiſtere finem.
Omnia qui carpunt: cum nihil efficiant.
Nil ſatis egregium /dignum /preſtanſq; bonumq;:
Quod cunctis poſſit (crede) placere viris.
Viciſti precibus (fateor) ſuauiſſime frater
Me: tua quo videam /carmina peruideam:
Quod potui feci: gaudet tuus ille magiſter
Diſcipuli ingenium tam valuiſſe ſui.
Perge bonis ceptis: rogat id tuus atq; ioannes
Olpigena: fauſto fine /diuq; Vale.

Ecclęſi. xxxvii.

p. xviii. eccs. x.

ps. lxxix

eccl. xx.

ſap. ix.

Ioh. xv.

ad gal. i cõduſio operis.

Epiſtola Jacobi locher

philomuſi ad hũaniſſimũ fautorẽ ſuũ. D. Iohãnem Bergmanum de Olpe. Archidiaconũ Grandiſuallis: huius operis promotorem.

Etsi non dubito amice iucundissime: plures nasutos Criticos: nebulonesq; pphanatos / nris lucubratiuncul' iamiã de extincta fauilla suscitatos esse: tñ iuventus nostra / qua suauioribus ac politioris doctrine musul' sem per adhesimus: facile importunos occursus latrantiũ' superabit. Si nobis p̃ceptoris nostri facundissima manus Brant affuerit: nullas barbarici gregis cõtumelias formidabimus. Quis enim mediocriter doctus: adolescẽtis / & nati & contendentis ad virtutẽ: litterariã istanc audatiã improbabit? Etas iuuenilis Tibullũ suũ illaudatũ non reliquit: cuius ip̃e quidẽ iucundissima elegiace scriptionis monimenta posteritati sacrauit. q̃d enim maius? q̃d p̃stãtius? q̃d ve laudabilius / iuuenis sub rigido sydere natus? glandibus enutritus: in pagis Sueuie ablactat9 / attẽtare potuit: q̃ sacras castalis vndas lambere: cortinam phœbados tripodasq; / ore parũ diserto contingere? Sed me phœbus amat: sunt huic mea carmina curę. Barbari casq; meo pellit de pectore voces. Dat citharã; lyricosq; sacro cum pectine neruos: Et pharetras: q̃ me tutũ nunc vndiq; reddunt. Sed quia nemo vnq; ad vmbilicũ tam perfecte suas deduxit paginas: aut adeo demorsos sapuit vngues: qui non suorum operũ titulis hiantes fauces: linguãq;. Timoniana puocaret. Asinii pollionis notam M. Ciceronis laudabilis ac incredibilis eloq̃ntia effugere nõ potuit: Maronis argutissima musa: stygmatias ac sibila sensit. Sed qui in cineres mortuorum impios latratus vomunt: cum laruis luctari censentur. Carere debet etiã vitiis oĩbus. q̃ in aliũ paratus est dicere: inqt Cicero. Parcant' itaq; per deos imortales oro / tenelle audatie lrãrii greges: & mediocritatẽ ingenioli mei ęqua lãce pensitent rhinocerotisq; nares: latratus efflantes / ferreo pessulo obstringant: Et si barbarice telluris sterilitas me ad litterarũ studia vix concitarit: tñ quia mortales oẽs / natura quadã ad sciendi cognitionẽ accendimur propterea explosis ob ingenio teterrimis ignorãtie tenebris: animus Heliconis rore punctũ / ad scribendũ appuli. Vtinã dii immortales primitiis nostris auras salubres: vẽtosq; trã-

quillum spirantes: benigne tribuerent. Vt semĩa mẽtis nostre / splendidissimo virtutum globo fulcita. doctrina (quã profitemur) coalescerẽt: & editis litterarũ monimentis spetiosissime efflorescerent. Tu tñ ĩprimis: Iohannes Bergmane: dignus mihi videris: q̃ hũanitate: que potissimũ mortales oblectat: & singulari munificentia: qua ĩ oẽs tibi pares veteris: lrārũ studia adeo extollis: vt ab inferis lrās squalore lurido obsitas: in germaniã reuocare videaris: qd enim magis in te mirari solemus: q̃ alacritatẽ istã tuã. qua studiosos hoĩes ad scribendũ puocas. Tuis enim fecũdissimis sumptibus egregios libros emuncto charactere ac graphice exaratos in lucem profers. Quod enim laudis & glorie ceteri scribendo consequunt: hoc tu bonas promouendo lrās assequeris. Igitur has literulas nostras / in testimoniũ indelebilis amicitie: in fine libri ĩprimi iussimus: vt optimus quisq̃ tuã in me hũanitatẽ / mansuetudinem / familiaritatẽ / ligdo cognosceret: Vale ex Castello Franco Germanie: Anno. M. cccccxcvij.

Ad eundem Iohannem. B. de Olpe.

Me rogo cõmendes nostro iucunde Iohannes
Thedigene: hunc saluum me rogitante iube.
Si quid forte agitem, querat meus ille magister:
Dicito me saluum viuere / & esse suum.
Proinde sibi incolumem vitã / famãq̃ precabor
Perpetuam: valeat Brant meus ille diu.

Ad numeros suos vt Jo

hannem Bergmanum festine adeant.

Ite rudes numeri: millenas ferte salutes
Bergmano: ad nitidos & properate lares:
Vos etenim fido trepidantes corde tuetur:
Accipietq; pio munera nostra sinu.
Exarmatus enim pharetris comitatur Apollo
Vos modo: cum fidibus auricomaq; lyra:
Ludit & arguta modulos testudine dulces:
Blandidulos saltat concinit atq; choros:
Hoc duce felices numeri procedite: vulgus
Indoctum vobis nec nocumenta dabit.
Impia nil rabies fatuorum: nulla nocebunt
Murmura: fortunam dexter Apollo feret.
Seu vos fumificas ætnę penetrare cauernas
Contingit: syluas lestrygo nūq; truces:
Seu vos per lybicas sors inuida volvat harenas:
Siue per angusti saxa sonora freti.
Siue molorcheum nemus: aut per caspia regna
Contingit: scythicas aut penetrare niues
Siue charybdeos scopulos contingit adire
Immanes Thurcos: siue videre Getas:
Carmina vos sacro vibratus lumine phœbus:
Iam pharetra cinctus concomitatur iter.
Mirantes oculos radiis illuminet: atq;
In vobis tenebras non sinet esse truces
Hoc duce: magnatum celsas conscenditis arces:
Principis & vobis ianua magna patet.
Abiiciet dypeū miles dum carmina voluit:
Atq; minas ponent martia tela truces.
Gorgonis aspectus numeris mulcetur amœnis
Aegidis atq; angues suauia dicta stupent.
Indocti doctiq; simul dictata reuoluent:
Atq; genis lepidis oscula blanda dabunt:
Ite procul: nec vos pudeat sic esse tenellos:
Scribuntur teneri simplicitate ioci.

Quãta vis carminis.

Qui canit Aeaciden fortē: q̄ ve hectora ſeuum:
Qui ve canit lybicos argolicoſq; duces:
Scipiadas geminos vel qui: duo fulmina belli:
Et Curios ſanctos: Fabritioſq; canit:
In cute feſtiua numeros deducat: & apte
Nectat ad heroos verba ſoluta pedes:
In vobis fulgent tyriis non illita ſuccis
Munera: ſed ſplendet ſimplicitatis honos:
Ite rudes numeri millenas ferte ſalutes
Bergmano: ad nitidos & properate lares
Dicite: vos primum Titioni oſtendat amico:
Voſq; idem videat peruideatq; velim.
Illius in laribus / doctoq; ſub hoſpite: noctem
Linquite: & in lucem pergite liberius.
Vos hilari excipiet fronte ille: dabitq; benignam
Et ſolitam muſis perplacidamq; domum.
Finis Ille patrocinio iuris defendere multos
Stultiſe Vt ſolet: accipiet vos ita p̄ſidio.
re nauis Veſtrā aget ille libens cām: & tutabit omnem:
Quin propriam dicet remq; agere inde ſuam:

Finis Narragonice nauis p̄ ſebaſtianū brant vulgari ſermone theutonico q̄ndā fabricate: atq; iā p̄ridē p̄ Iacobum locher cognomēto philomuſū in latinū traducte: perq; p̄tactū Sebaſti. B. denuo reuiſe: aptiſſimiſq; cōcordantiis & ſuppletiōibus exornate: Impſſū in ī p̄iali ac vrbe Libera Argētina per magiſtrū Ioannē gruningē. Anno ſalutis noſtre. M. cccc xcvij kalēdis Iunij. Vale īclite lector.

Registrū stultifere Nauis

Stultifera nauis Folio i
Epigrāma Iacobi locher ad lectorem i
Epla Iacobi locher ad Sebaſtianum Brant ij
Carmen eiuſdem ad Sebaſtianum Brant iii
Saphicō Iacobi locher excuſātis īgenii ſui paruitatē. iiij
Epigrāma in narragonicam Iacobi locher iiii
Ad Iohannem Bergmanum de Olpe decaſtichon
Iacobi locher Folio iiij. & v.

Ad Iacobū locher ſubeundę pfectōis narragōice e barbaria ī latiale ſolū exhortatio Seba. brāt. fo. iiij. &. v.
In narragonicā pfectionem celeuſma. S. B. iiij. &. v.
Prologus Iacobi locher in narragoniam. vi.
Hecatoſtichō ī pludiū auctoris & libelli narragōici. vij
Argumentū in narragoniā. fo. viii. Incipiūt fatui.
De inutilibus libris fo. ix. De bōis cōſiliis. x.
De auaritia & pdigalitate. x De nouis ritibus xi
De antiquis fatuis. xii. De doctria filiorū xiii
De delatoribus & litigioſis. xiiii
Non ſequi bona conſilia xv
De incompoſitis moribus xvi
De leſione amicitie xvi
De contemptu ſcripturarum xvii
De īprouidis fatuis. xviii De amore venereo xix
De peccantibus ſuper miſericordia dei xix
De fatuis edificandi incoeptibus: xx
De potatoribus & edacibus: xxi
De inutilibus diuitiis: xxii
De obſequio duorum dominorum xxv
De nimia garrulitate. xxv
Inuenire rem alienam & non reddere xxvi
De eo qui in alios animaduertit & met peccat xxvi
De contione ſapientie: xxvii
Iactatio & confidentia fortunę: xxviii
De nimia curioſitate mortalium: xxix
Mutuū acciꝑe: xxx De ĩutilib⁹ votis & petitōib⁹. xxx
De inutili ſtudio xxxi Temere loq̃ntes ꝓ deū. xxxij
Qui alios iudicat xxxv De pluralitate bñfitiorū xxxv
De eo q̄ q̄rit exceptōes ad emendandum ſe: xxxvi
De cuſtodia mulierū xxxvii De adulterio xxxviij
Sp fatu⁹ xxxviii Deiracūdia ex leui cā xxxix
De fortune mobilitate: xl
De egrotante inobediente xli
De nimium apertis conſultationibus xlii
Fatuorum damno ſapientes nos fieri conuenit xlii
Nil curare detractiones hominum xliii

De ſubſannatoribus & calumniatoribus fo. xliiii
Contemptus ęternorum gaudiorum xliiii
Tumultus & confabulatio in eccleſia xlv
De proteruo ac ſpontaneo periculo xlvi
De via fœlicitatis & futura pctõrum pœna xlvi
Praua maiorũ exẽpla xlvii De voluptate corpali xlviij
Archana eſſe recondenda xlix
Vxorem ducere propter opes xlix
De liuore & inuidia l De ĩpatia correctõis li
De fatuis medicis & empericis lii
De ſcl'aris potẽtie ęritu lii De p̃deſtiatõe liiii
De obliuione ſui ip̃i? liiij De vitio ĩgratitudis lv
Sui ip̃ius cõplacẽtia lvi De choreis & ſaltatõib⁹. lvii
De nocturnis ioculatoribus lvii
De mendicis & eorum vanitatibus lviii
De iracũdis mulieribus lix De potẽtia fatuitatis lx
De cura aſtrologie lxi
De geographica regionum inquiſitione lxii
De eo qui non vult eſſe fatuus lxii
De non intelligentibus ludos lxiij
Male facere & non expectare lxiiij
De ĩprouidẽtia futuri lxiiii De litigãtibus ĩ iuditio. lxv
De obſcenis fatuis. lxvi De ſtatus ſpũal' abuſu lxvii
De inani faſtu & iactãtia lxviii De luſoribus lxviii
De ſupp̃ſtis fatuis. lxix De militibus & ſcribis lxx
De ſtulta nunciorum legatione lxxi
De cellariis & cocis lxxi De ruſticorũ arrogãtia lxxii
De paupertatis contemptu lxxiij
Nõ p̃ſeuerare ĩ bono lxxiiii. De neglectu mortis lxxv
Cõtẽptus ĩ deũ lxxvi De blaſphemiis ĩ p̃m lxxvii
De plaga & idignatõe lxxviii De fatua p̃mutatõe. lxxix
Honorare parentes lxxx
De cauillatione ſacerdotum in choro lxxxi
Superbie oſtentatio
De vſurariis & fœneratoribus. lxxxi
De vana ſpe future ſucceſſionis lxxxii
Nõ obſeruare dies fe. lxxxiiii Largiri & pẽitere. lxxxiiij
De accidie vitio lxxxv

De externis & infidelibus fatuis lxxxvi
De fidei catholice & ipii icliatõe lxxxvii. & lxxxviii
& xcix
De assentatoribus & parasitis xc
De delatoribus & obloquutoribus xci
De falsariis & fraudulitia xcii De antichristo xciii
Veritatẽ obticere xciiii Retractio a bono xcv
Omissio bonorũ opm xcvi De ꝑmio sapie xcvi
Neglectus infortunii xcvii Detractio bonorũ. xcviii
De immoderata mense turpitudine xcix
De laruatis fatuis c Viri prudẽtis descriptio ci
In cõmendationem philosophie cii
Concertatio virtutis cum voluptate ciii
Epigrãma ad lectorem ciii
Obiectio voluptatis criminantis virtutem ciiii
Responsio virtutis carmine elegiaco cv
Latina nauis seu barca socialis cviii
Excusatio Iacobi locher philomusi cix
Socialis nauis mechanicorum cix
De Nicolao Renner Argẽ. cx
De singularitate quorundam nouorũ fatuorũ cxi
Additio Sebastiani Brant cxii
Epistola Iacobi locher philomusi ad humanissimũ fautorem suum. D. Iohannem. B. de Olpe cxii
Ad numeros suos vt Iohannem Bergman festine adeant. cxv
Finis stultifere Nauis folio cxvi